

KÖZTÉLEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelenik egyelőre hetenként egyszer: vasárnap

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig	15 pengő
500 " "	30 " "
1000 " "	60 " "
2000 " "	90 " "
3000 " "	120 " "
ezen felül	150 " "

Résztvevők, szövetkezetek, vállalatok 90 P
Egyéb tagok részére évi tagdíj ... 10 "
OMGE postatakarékpénztári csekkiszámla száma: 10,399

Lappódi OMGE-tagoknak:
Negyed évre 6 pengő, fél évre 11 pengő, egész évre 20 pengő

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt
A kiadásért felelős:
Mutschenbacher Emil dr.,
az OMGE ügyvezető-igazgatója
Felelős szerkesztő: **Rothmeyer Imre**
Társzerkesztő: **Dörsehug Tibor**

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 3. Telefon: 187-954
Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telefon: 189-932

Előfizetési árak:
„Rádiós gazdasági előadások” című füzettel együtt

Belföldre		Külföldre	
OMGE tagoknak:		OMGE tagoknak:	
Negyed évre	6 pengő	Negyed évre	8 pengő
Fél évre	11 " "	Fél évre	15 " "
Egész évre	20 " "	Egész évre	28 " "
Előfizetőknél:		Előfizetőknél:	
Negyed évre	10 pengő	Negyed évre	12 pengő
Fél évre	18 " "	Fél évre	22 " "
Egész évre	32 " "	Egész évre	40 " "

Postatakarékpénztári csekkiszámla száma: 26,576

Két új törvényjavaslat állattenyésztésünk fejlesztésére.

Vitéz Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter a hét folyamán két fontos törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé, mind a kettő állattenyésztésünk minőségi fejlesztését kívánja még az eddiginél is hatályosabban és eredményesebben szolgáltni. Az egyik törvényjavaslat a **törvényhatósági állattenyésztési alapok létesítéséről**, a másik törvényjavaslat pedig a **szarvasmarhák törzskönyvelésének egységessé tételéről** tárgyában kötött nemzetközi egyezmény beicikelyezéséről szól.

A törvényhatósági állattenyésztési alapok létesítéséről szóló törvényjavaslat elkészítésének az volt az alap gondolata, hogy állattenyésztésünk minőségi fejlesztésének változatlanul a megfelelő számú és minőségű apaállat rendelkezésre állása és használata az előfeltétele, amit azonban az apaállatoknak a községek, közbirtokosságok, stb. által történő beszerzésének eddigi rendszere a tapasztalatok szerint nem tud megoldani. Ez a közel fél évszázad óta érvényben volt rendszer alkalmas lehetett a megvalósításához és a megalapozáshoz, de a mai viszonyok miatt megkívánt gyorsított fejlődést nem tudhatja biztosítani. Már pedig nemcsak az egyre erősebb világméretű verseny által megkívánt messzebbmenő minőségi követelmények, hanem az okosabb állattenyésztés helyes irányelvei is fokozottan kívánják meg az egész országon az eddiginél nagyobb tenyésztéskénti apaállatok használatát. Ennek szükségét már évekkel ezelőtt nagyon helyesen megállapította több vármegye és az illetékes hatáskörében, vármegyei apaállatok beszerzésével és használatára kiadásával igyekezett az eddiginél értékesebb apaállatokat biztosítani a köztenyésztés számára. Kétségtelen, hogy a vármegyéknek nagyobb anyagi erővel, szakszerűbb hozzáértéssel és magasabb szempontokból történő tenyészállatvásárlásai sokkal értékesebb apaállatokat tudnak biztosítani a községek egy részének számára, nem is beszélve arról, hogy egyes községeknek nincs is meg a megfelelő anyagi ereje értékesebb apaállatok beszerzésére. Ezekben az úttörő vármegyékben szerelt igen kedvező tapasztalatok kívánatosá tették, hogy ez az igen jól bevált eljárás intézményes alapokra szerveztesse és minden törvényhatóság feladata és kötelessége legyen a vármegyei apaállatokról való gondoskodás.

Ennek lehetővé tétele érdekében kimondja a törvényjavaslat, hogy elsősorban a törvényhatósági apaállatok vásárlására, de általában az állattenyésztés fejlesztésének előmozdítására minden törvényhatóság állattenyésztési alapot köteles létesíteni. Ezt az alapot

a köztenyésztésre jogosító igazolványok kiadásáért fizetett és az ebadó alapról átutalt összegeken kívül főleg a tehének, kocsák és anyajuhok után fizetett tenyészállatdíjak, valamint a törvényhatósági apaállatokért megállapított használati díjak táplálják. A törvényhatóságok ennek az alaprak mikénti felhasználását, nemkülönben a törvényhatósági apaállatok tartásának és felhasználásának módozatait szabályrendelettel fogják szabályozni, de a törvényjavaslat elvképpen kimondja, hogy ennek az alaprak a terhére csak hivatalosan törzskönyvelt leszármazású és a köztenyésztés fejlesztésére valóban alkalmas apaállatokat szabad vásárolni. A községek, legeltetési társulatok, stb. által beszerzett apaállatok helyett a jövőben fokozatosan a törvényhatóságok apaállatai fogják csak a köztenyésztést szolgálni.

Az állattenyésztési alapok létesítése és a törvényhatósági apaállatok használatának általánosítása nem fog az érdekelt tenyésztőkre új megterhelést jelenteni, mert az ezekért fizetett használati díj nem lesz nagyobb összeg, mint amennyit a községi és egyéb apaállatok eddigi beszerzésének és tartásának terhe kitétt. Azok a gazdák, akik maguk tartanak apaállatokat, nem fognak tenyészállatdíjat fizetni. Az eddiginél sokkal jobb minőségű apaállatok beszerzésének biztosításán kívül a törvényhatósági apaállatok rendszere azt az előnyt is nyújtja, hogy a még tenyészkepes állapotban lévő értékes apaállatokat az eddiginél sokkal hosszabb ideig és szakszerűbben lehet kihasználni, valamint, hogy a törvényhatóságok az apaállatok tartása és használata terén az eddiginél okosabb eljárásokat tudnak érvényesíteni.

Bár ez a törvényjavaslat csak néhány rövid paragrafust tartalmaz, meggyőződésünk szerint mégis **határkövet fog jelenteni állattenyésztésünk minőségi fejlesztése terén.** Kétségen kívül ugyanis a köztenyésztésre szolgáló apaállatok kiválasztása, beszerzése és használata terén a jövőben az eddiginél sokkal magasabb és szakszerűbb szempontok fognak érvényesülni és ezt a fontos kérdést függetleníteni lehet a községi tényezők helyi adottságaitól és kicsinyes eljárásaitól. A törvényhatósági alapok kötelező létesítése ellenére az eredmény és a színvonal, nemkülönben a haladás üteme vármegyénként bizonyára eltérő lesz, amint ezt eddig is nagy mértékben befolyásolta, hogy a vármegyék élén álló alispán és a többi közigazgatási tényező mennyire volt áthatva az állattenyésztés fejlesztésének fontosságától és mennyire volt hajlandó ezt a saját személyes ügyévé és a vármegyei közigazgatásnak feladatává tenni. A legteljesebb elismerést

TARTALOM:

- Két új törvényjavaslat állattenyésztésünk fejlesztésére. (K. T. S.)
- Órabér a mezőgazdaságban. (Ináncs József)
- A pohánka termesztése és felhasználása. (Szabó Lajos)
- Fajtagyűjtés és termelési érték. (Frank Tivadar)
- Ternőszületetési kísérlet növények bikkákkal. (Förster József)
- Néhány szó az őszi-téli sertéshízlatásról. (Goóts József dr.)
- Újabb tapasztalatok az „olajözön” termesztése körül. (Póhl Henrik)
- Nyúlkárok a gyümölcsösben. (Molnár László)
- Levélzékény. (A gazdasági gépezetek és gépkészletek szolgálati viszonyainak jogi minősítése. — P. B. dr.)
- Törvények és rendeletek.
- Könyvismertetés.
- Gazdasági társadalmi mozgalmak.
- A községek III. országos kongresszusának ünnepélyes megnyitása.
- Az OMGE közleménye.
- A földművelésügyi miniszter nyilatkozata a részgazdálkodásról és a tavaszi vetőmagokéiról.
- Vegyes közlemények.
- A gabonapiac helyzete.
- Állatpincze szemle.
- A Külkereskedelmi Hivatal piaci helyzetjelentése.
- Tőzsde, kereskedelem.
- Melléklet: Rádiós gazdasági előadások XIII. évfolyam, B sorozat, 6. sz. füzet. (Termeljük rostos növényeket. — Laczko Aladár, a M. Kir. Kender-, Lentermelési és Növényolaj Kísérleti Állomás vezetője.)

rest érdemlik meg azok az alispánok, akiknek messze-menő célkitűzései a törvényhatósági apaállatok rendszeréhez az első lépéseket szolgáltatták és az elért kedvező eredmények alapján ennek országos rendszerre való intézményes kiépítését lehetővé tették. De ugyancsak teljes elismerést érdemelnek azok a szakemberek, elsősorban m. kir. gazdasági felügyelők is, akiknek tanácsai és javaslatai ezeket a vármegyei úttörő lépéseket kezdeményezték és megszervezték. Örömmel tapasztaljuk, hogy a vármegyei közigazgatás egyre több és egyre melegebb érdeklődést tanúsít a mezőgazdaság haladásának kérdéseit iránt és átérzi azok országos jelentőségét, ezért bizton reméljük, a javaslat törvénnyé válása után országos szintre nem vetelkedés fog megindulni a törvényhatóságok között annak érdekében, hogy melyek tudják minél hamarabb és minél eredményesebben átültetni a gyakorlati életbe ezt az elgondolást és hogy mely vármegyében lesznek a legértékesebb és legjobban hasznosított törvényhatósági apaállatok.

A benyújtott második törvényjavaslat annak a nemzetközi egyezménynek beicikelyezését célozza, amelyet a szarvasmarhák törzskönyvelésének egységessé tétele tárgyában Rómában 1936 őszén igen sok állam, közöttük Magyarország megbízottja is kötött. Ez a nemzetközi egyezmény részletesen szá-

Biztosítsa tavaszi műtrágyaszükségletét

Szuperfoszfát, Pétisó, Mészsalétrom, Mésznitrogén, 40%-os Kálisó, 48%-os Kénsavas káli, Szénsavas mésztrágyára rendeléseit mielőbb adja fel a

KIRENDELTSÉGEK:
Debrecen, Szolnok, Lepsény,
Komárom, Győr, Szombathely,
Nyiregyháza, Mátészalka, Ungvár

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V., Alkotmány-utca 29. és a kirendeltségeinél

Kal számunk 20 oldal

E szám ára 80 fillér

an későbbjövő, nyíval kevesebb, a, hogy ahelyett e, 11 1/2-et vagy illított jegyzéket ki a neveket és vel a napszám-an nincs kilátás-beírja a szom-, beszorozza az

kesen ment, a készen, a követ-kezésre elkészült, hogy a magláros itett magának, esleges heti óra-megállapított izelendő össze-ra nem volt itt re eredményhez, tromot készített volt akadály, mert kifizetési an, a nevet, a En sok napszám-ára becsülöm; van, ott az óra-

en véleményem esleges, helye-dasági okokból mény vidéken-geredményben etünk, külön-lemre fordított így méltányos reszesüljenek, mai viszonyok teljesítményt a

an úgy lehetne lembevételeivel rabért. Ha az k (aminőt nem tséses, ott is

nti megállapí-sszabódásával ittan ajánlom, munkavállalóra ivánies József.

talat alapján

TÉS

tése

s átszervezése y a silógazdái-s jövedelme-ed, szükségse-ppen haszno-(hajdina, ta-lmét.

A pohánka termesztése három szempontból érde-
mel figyelmet, mint szálastakarmány növény, mint
abráktakarmány és mint emberi táplálék.

A pohánka egyik legigénytelenebb növényünk,
amely a gyengébb homoktalajokon is eredménnyel
termeszthető és főként mint tarlónövény, rövid
tenyésztési ideje miatt különös jelentőségű.

A pohánka többféle fajtája közül nálunk a közön-
seges pohánkát (Fagopyrum sagittatum) termeszt-
ették és termesztik legszívesebben, főleg a Dunán-
tálon. A pohánka termesztésével még aktív gazda-
tiszt-koromban, 1920 óta kezdtem komolyabban fog-
lalkozni, amidőn a világháború lezajlása után a gyá-
srossemlékű vörös uralom és megszállás után a kirabolt
gazdaságok rá voltak kényszerítve arra, hogy az üzem-
fenntartása érdekében azt vessenek, ami megmaradt,
vagy aminek magja nagyobb nehézségek nélkül besze-
rezhető volt.

Minthogy a kezelésem alatt álló gazdaság nagy-
része laza, sőt futóhomoktalajú volt, ezért a pohán-
kának, ennek az igénytelen és a homokon is jól ter-
meszthető növénynek termesztésével behatóan foglal-
koztam.

A pohánka elsősorban a szarvasmarhával, fejös-
tehenekkel, birkával etethető zölden és besavanyítva,
magja pedig abrákként etethető minden jószággal,
megkoptatva pedig emberi táplálék. A pohánkát két-
féleképpen termesztetem: mint főnövényt és mint
tarlónövényt; különösen mint tarlónövényt nagy
jelentőségű a termesztése.

A pohánka csírászásához sok meleget kíván, s mint-
hogy a fagy iránt is érzékeny, főnövénynek május
középe után vettem és pedig 24 cm sortávolságra.
Kataszteri holdankint 50-60 liter mag vetendő 3-4
cm mélységre. A pohánka hamar kikel és kb. 3 hét
után virágozni kezd, de akkor még alacsony, s folyto-
nos virágzás közben növekszik.

Takarmányunk 4-5 hét után kaszálható. Zölden
deleinte nem szívesen eszi a jószág, s ezért pár napon
keresztül keverjük kevés lucernával, úgyhogy mindig
kevesebb lucernát keverünk hozzá, majd 4-5 nap
mulva már semmit; ekkor már hozzászokott a jószág
és nagyon szívesen fogyasztja a friss pohánkát. Amíg
a pohánka szára zsenge, szálasan etethetjük, ha azon-
ban szára már vastagodik, szeszakzunk. A teljes virá-
zásban lévő és már erősen megvastagodott szárú
pohánka kitűnően megfelel vermet, vagy silózott
takarmánynak.

Nagyobb a jelentősége a pohánkának, mint tarlón-
növénynek. A pohánka, mint már említettem, gyorsan
fejlődik és 10-12 hét alatt beérik. E tulajdonságánál
fogva nagyon alkalmas tarlónövény. Különösen nagy
jelentőségű a termesztése a kisgazdaságokban.

A pohánka lekerülte után még mindig marad elég
idő arra, hogy földünket jól előkészíthessük, letrá-
gyázzuk és leszántsuk a következő évben belékerülő
kapásnövény alá.

A tarlót, amelybe a pohánkát vetjük, középmélyen
szántsuk alá és abba vessük a vetőmagot.

Ha magot akarunk termesztetni, figyelemmel
 kell lennünk arra, hogy a pohánka folytonos virágzás-
ban fejlődik és magkötése, valamint érése egyenlőtlen.
Az összes magvak beérését nem szabad bevárni,
mert a szár felső része még mindig virágzik, amikor
már alul és a középső részeken a magvak beértek.
Ennél fogva akkor aratjuk, ha a magvak legnagyobb
része barnásfekete színű, tehát jól érett. A pohánka
magját könnyen pergeti, ezért nagy hőségben legjobb
hajnalban aratni. Vastag szára miatt nehezen szárad,
ezért pár napig renden hagyjuk és azután kevésbé
kötjük, vagy kisebb petrecekbe rakjuk. Cséplése
egy történik, mint a többi gabonaféléké.

A pohánka magtermése kat. holdankint 5-14 q
szerint, hogy milyen az időjárás és milyen a talaj
minősége. Nagy jelentőségűnek tartom a pohánkát
magnak termesztetni, főleg a kevés földdel rendelkező
kisgazdák, törpebirtokosok és kisbirtokosok számára.
Azt a pár hold földet, amelyen gabonát termesztettek,

kitűnően kihasználhatják a pohánka tarlóvetésével
és ha holdankint csak 5-6 q pohánkamagot nyernek,
lényegesen fokozzák gabonatermésüket. Mert az I.
osztályú pohánkából köleskoptatón is készíthetnek
kását, amely jobb mint az árpakása, pótolja a drága
rizst, ezenkívül magjából készíthetnek lisztet, amely-
ből ízletes kenyér és tésztaféle is készíthető. A II. osz-
tályú mag, valamint a koptatásnál és őrlésnél vissza-
maradt hulladék mint erőtakarmány az állatokkal
etethető.

Éveken keresztül termesztetem a pohánkát, s
mint zöldtakarmányt ettettem a fejőstehenekkel és
mondhatom, jó eredménnyel, mert a tejelést állan-
dóan fenn tudtam vele tartani, s a pohánka etetésével
a lucernát és egyéb, téli takarmánynak való szálas-
takarmányféléseket el tudtam raktározni. A pohán-
kából 1000 kg élősúlyra számítva 60-80 kg zöldet
etettem. Sem zölden, sem vermeten etelve, sem pedig
magja nem okozott egyetlen esetben sem úgynevezett
pohánka-betegséget, amely a bőr viszketőségében
és a végtagok megdagadásában mutatkozik. A jószág
a pohánkát, ha már megszokta, nagyon szívesen ette
és kitűnően értékesítette.

Tudjuk, hogy a takarmányok tápláléértékét ke-
ményítőértékük szabja meg. 100 kg pohánka-zöld-
takarmányban van 16-3 kg szárazanyag, 1-1 kg emészt-
ható igazi fehérje és 8-1 kg keményítőérték.

Összehasonlításként közlöm néhány zöldtakarmány
táplálóanyag-értékét, amelyből megállapíthatjuk,
hogy a pohánka a felsorolt zöldtakarmányok között
középrteket foglal el.

	Száraz- anyag	Igazi emészt- hető fehérje	Kemé- nyítőérték
	kilogramm		
100 kg kukoricacsalamadéban	19-4	0-4	9-1
100 „ bitorberében (teljes vi- rázás)	18-5	1-0	9-0
100 „ szőszösbükkönyben	16-6	2-0	6-9
100 „ zabosbükkönyben	17-5	1-4	7-5
100 „ kölesben	13-0	0-4	5-4

Ha tehát figyelembe vesszük azt, hogy a pohánka-
nak mint tarlónövénynek a termesztésével ilyen érté-
kes kisegítő takarmányt kapunk, akkor nagy jelentő-
ségűnek kell elismernünk a pohánka termesztését,
főként a kis homoki gazdaságokban.

A teljes virágzásban lekaszált pohánka vermeten
vagy silózottan is a jó takarmányok közé sorolható.
A vermetlésnél ugyanúgy kell eljárunk, mint a
többi takarmánynál.

Ha vizsgáljuk a vermet pohánka táplálóanyag-
értékét, látjuk, hogy 100 kg vermet pohánkában
29-7 kg szárazanyag, 0-7 kg igazi emészthető fehérje
és 13-0 kg keményítőérték van.

Ha összehasonlítjuk a vermet kukoricacsalamadé
és vermet zabosbükköny táplálóanyag-értékével, meg-
állapíthatjuk, hogy a pohánka ezekkel szemben az
első helyet foglalja el, mert

	Száraz- anyag	Igazi emészt- hető fehérje	Kemé- nyítőérték
	kilogramm		
100 kg kukoricacsalamadéban	18-2	0-5	7-8
100 „ zabosbükkönyben	18-7	0-8	6-7

Végül szölok a pohánkamagról mint erőtakar-
mányról.

A pohánkamag mint erőtakarmány kitűnően érté-
kesíthető fejőstehenekkel, továbbá igásokkal, etet-
hető még a hizómarhákkal, sőt lovakkal is. A pohánka-
darát keverjük kukoricával és egyéb erőtakarmányok-
kal, lovakkal zabpótlékként etethetjük, darabonkint
és naponkint maximálisan 3 kg-ot számítva. Lovak-
nak nem kell darálni, teljes szemet adhatunk takar-
mánnyul.

Összehasonlításként a következő táblázatban köz-
löm a pohánkaliszi és néhány erőtakarmány tápláló-
anyag-értékét:

	Száraz- anyag	Igazi emészt- hető fehérje	Kemé- nyítőérték
	kilogramm		
100 kg pohánkaliszban	88-0	20-6	64-9
100 „ búzaskorpában (durva)	86-8	9-8	42-6
100 „ rozskorpában	87-5	10-8	46-9
100 „ zabban	85-7	7-2	59-7
100 „ árpában	85-7	8-0	67-9
100 „ pohánkamagban	85-9	7-5	52-7

Látható tehát, milyen értékes erőtakarmány a
pohánkadara és darátlan pohánkamag. Mit jelent
tehát a kisgazdaságokban a másodterménynek vetett
pohánka erőtakarmányérték szempontjából, ha csak
5-6 q termést számítunk kat. holdankint a másod-
terményből! Mennyivel több erőtakarmánya lesz a kis-
gazdának, ha a pohánka termesztését bevezeti,
mennyivel jobban tudja takarmányozni jószágállomá-
nyát és mennyivel olcsóbban tud termelni és
mennyivel jobban tudja jövedelmeztetni állattenyész-
tését.

A magtermésre meghagyott pohánka szárát,
minthogy az kóröszérű volt, rendszeren tüzelésre, fű-
tésre (kenyér sütés) használtam fel. Gondolkoztam
azonban, miként használhatnám a pohánka szárát
takarmányozásra és megoldottam ezt a kérdést is.

Az 1922. évi rendkívül száraz nyár nagy takar-
mányhiányt okozott. A lucerna, here, köles, muhar,
stb. erősen kiszült, alig adott termést. Ez a szárazság
adta azt a gondolatot, hogy a magnak hagyott po-
hánka szalmáját is felhasználjam takarmánnyul.

A tarlóba vetett pohánka egy részét mint zöld-
takarmányt ettettem fel, hogy a csekély termés adó
egyéb értékes szálastakarmányokat téli takarmányo-
zás céljára raktározhassam el. A másik részét mag-
termelésre hagytam. Tarlóba vetettem még kölest,
muhart, fehér mustárt, s míg ezek a nagy szárazság
következtében nagyon gyengén fejlődtek, addig a
pohánka fejlődése a rendkívüli szárazság ellenére is
meglehető volt.

Meghagytam magnak a pohánkát. Aratása után
azonban nem hagytam rendszeren kiszáradni, elkóró-
sodni, hanem csak annyira fonnaszítottam meg, hogy
el lehetett csépelni. A fonnadt száron a levélzet és a
virág egyrésze rajta maradt és a szárat rögtön, ahogy
a cséplőgépből kijött, azonnal felszeszákáztam és töre-
kével együtt azonnal elvermettem. A vermetést úgy
végeztem, mint a többi takarmányfélésekkel szo-
kásos.

A magot, amidőn a cséplőgépből kijött, azonnal
kirostáltattam és a magtárban vékonyan elterítettem,
néhány napig így szárítottam és azután rakattam
össze. A mag rostálása folytán nyert másodrendű
magot és zöldmagot s a virág- és levél-hulladékot a
verembe szórattam a pohánkaszár közé.

Minthogy a pohánkát tarlóba, másodterménynek
vettem, aratása és cséplése, valamint szalmájának
vermelése október elején történt. Három hónap
után, januárban bontattam fel a vermet, s kellemes
szagú, csokoládésízű, vermet takarmányt kaptam,
amelyet a szarvasmarhák, főleg a tehének és jürmos-
okrok, kiválóan értékesítettek. A tehénészletben a ver-
met pohánkakóró etetésével a tejelés fokozódott.
Így két célt értem el: elsősorban magot nyertem,
másodsorban pedig az addig csak fűtésre használt
pohánkakóróból jó takarmányt készítettem, amit a
szarvasmarhák — s ez a nagy fontosságú — jóízűen
fogyasztottak.

Hogy táplálóanyag-értékéről is meggyőződést sze-
rezzek, küldöttem a vermet pohánkaszalmából a
M. Kir. Állatelettani és Takarmányozási Kísérleti
Állomásnak, kérve annak elemzését.

A vermet pohánkaszalma táplálóanyag-értékéről

ÚJ TAVASZI KÉPES FŐÁR JEGYZÉKÜNK MEGJELENT!

BÁRKI KÍVÁNSÁGÁRA INGYEN ÉS BÉRMENTVE MEGKÜLDJÜK!

TELEFONSZÁM: 144-460

SÜRGÖNYCÍM: GRANARIUM

MAGYAR MAGTÉNYÉSZTÉSI R.-T.

KÖZPONTJA ÉS MONORI MAGKERESKEDÉSE
BUDAPEST, VIII., RÁKÓCZI-ÚT 7. SZÁM

MINŐSÉG-
MAGYAK

MINŐSÉG-
MAGYAK

az Állomás akkori igazgatója, Weiser István dr. a következő szakvéleményt küldötte:

Száranyagtartalma	67.46%
Víz tartalma	32.54%
Hamu	2.83%
Nyers fehérje	4.66%
Tiszta fehérje	3.06%
Nyers zsír	1.58%
Nyers rost	26.70%
Nitrogénmentes kivonható anyag	31.69%

Továbbá a vermelt pohánkaszáma táplálóanyag-értékéről a következőket állapította meg: „A pohánkaszáma összetételét a vermelt csalamádéval hasonlítottuk össze, mégpedig mindkét takarmány összetételét szárazanyagra számítottuk át:

	Vermelt pohánkaszáma	Vermelt csalamádé	Emésztési együtthatók
százalék			
Hamu	4.19	6.96	—
Nyers fehérje	6.91	6.60	20.75
Tiszta fehérje	4.54	4.92	5.45
Nyers zsír	2.34	2.54	57.80
Nyers rost	39.58	27.85	59.85
Nitrogénmentes kivonható anyag	46.98	56.05	64.35

A pohánkaszámmal kísérleteket nem végeztünk, de összetétele nagyobb nyers rost összetételétől elképzelve, közel áll a vermelt csalamádé összetételéhez. A pohánkaszáma emészthető táplálóanyagait, ezért azokkal az emésztési együtthatókkal számítottuk ki, amelyeket ökrökkel végzett kísérletekben a vermelt csalamádéra vonatkozóan megállapítottunk. Ez alapján számítható az emészthető táplálóanyag mennyisége a kétféle takarmány szárazanyagában a következő:

	Vermelt pohánkaszáma	Vermelt csalamádé
százalék		
Nyers fehérje	1.43	1.37
Tiszta fehérje	0.25	0.27
Nyers zsír	1.35	1.47
Nyers rost	23.69	17.67
Nitrogénmentes kivonható anyag	30.23	36.07

Ha ez adatok alapján a szokásos módon a keményítőértéket kiszámítjuk, a vermelt pohánka szárazanyagára 33.78, a csalamádééra 39.65 keményítőérték adódik. Kereken 35% víztartalmat felvéve, a pohánkaszáma keményítőértéke 22, a vermelt csalamádéé 26. Kereken tehát 20%-kal ér a vermelt csalamádéé fölé a vermelt pohánkaszámmal, természetesen azonban pontos értéket csak az annakidején végzendő állatkísérletek fognak szolgáltatni.

Az Állattartási és Takarmányozási Kísérleti Állomás fenti vizsgálati eredményei is igazolják, hogy a pohánka szármájából is nagyon jó takarmány készíthető és ha figyelemmel vagyunk arra, hogy ez az értékes takarmány úgy keletkezett, hogy növénye még egy magtermést is adott, megállapíthatjuk, hogy a pohánka nagyon jó jövedelmet biztosító növény.

Az állattartó gazdaságokra nézve pedig fontos, hogy mindent felhasználjanak, amiből takarmányt készíthetnek, hogy ezáltal takarmánykészletük fokozhassák, s ennek következtében az állattenyésztésből vagy állattartásból származó jövedelmüket növelhessék.

Mint aktív gazdasági, a pohánka termesztését nem hagytam abba. Nagy eredményeket értem el vele mint kiegészítő takarmánnyal és a pohánka termesztésének jelentőségére a „Köztelek” hasábjain az 1922., 23. és 24. években, de más gazdasági szaklapokban is több cikkben hívtam fel a gazdaközönség figyelmét.

Mint a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara növénytermelési osztályának vezetője sem hagytam

abba a pohánka termesztésének propagandáját és sikerült is elérnem azt, hogy ma már a Duna-Tiszaközön számos kisgazda termesztli a pohánkát, amelyre mint igénytelen, de a hazai, főleg az alföldi száraz éghajlatunk alatt nagyjelentőségű gabonaféleségre ismét felhívom a figyelmet és a gazdaközönség pártfogásába ajánlom a termesztését.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grábner Emil.

Fajtamegválasztás és termelési érték.

Írta: Frank Tivadar.

Vetőmagtermelésnél a gazda öntudatlanul is a vetőmag két tulajdonságcsoportját veszi figyelembe anélkül, hogy a figyelmé határozottan a két tulajdonságcsoporthoz tartozó tulajdonságok felé irányulna.

Az első tulajdonságcsoporthoz a vetőmag használhatósága tartozik. E tulajdonságok határozzák meg azt, hogy vetőmag céljára a magot hogyan tudjuk felhasználni, ami a következő főbb tényezőktől függ: **csírázóképeség, tisztaság, ezermagsúly, hektoliterű súly, csírázási erő, a vetőmag szaga, színe és fénye.** Mindezek a tulajdonságok többé-kevésbé befolyásolják a magnak vetés céljaira történő jobb vagy rosszabb használhatóságát, de mind olyanok, hogy a közvetlen hatásukat a növény önálló életének elkezdése után kifejezteni már nem tudják és helyet adnak a következő tulajdonságcsoporthoz érvényrejutásának.

A vetőmag használhatósága minden vetőmagnak alapvető tulajdonsága kell hogy legyen, különben nem felel meg az a vetés céljainak, még a növény fajfenntartásához és szaporításához sem.

A második tulajdonságcsoporthoz a termelési értéket kiemelő tulajdonságok csoportja tartozik, amelyet olyan tényezők alkotnak, amelyeknek hatása főként a növény önálló életének elkezdése után érvényesül egészen a mag vagy a termés teljes beéréséig, sőt értékesítéséig. Akarmelyik külön-külön is értékes vagy értéktelenné tehet egy növényfajtát, tehát ezáltal különbséget tehet a gazdával az egyes fajták között, mert jelentéktű vagy hiányuk erőteljesebben vagy gyengébben történő érvényesülésük a fajták termelési értékét különbözőképpen határozza meg.

Elsősorban említhetjük a **termőképességet**, ami bármely növény fejlődésének legfontosabb tényezője. A természetű fajta megválasztásánál elsősorban arra legyünk figyelemmel, hogy mekkora a termőképessége; ha takarmány- vagy rostonövényről van szó, akkor a gyökérre, szárra és levélre, ha más növényről, úgy a gyümölcsre és így a magra is.

Olyan növényfajta, amely minden körülmények között a legtöbbet terem, nem létezik. De igen is van olyan, amely az adott körülményeink között, ha nem is kivétel nélkül minden esetben, de nagy átlagban a többi fajtánál többet terem. Ennek megállapítása összehasonlító kísérlet útján történik. Mivel a termelési tényezők, például az időjárás, hőmérséklet, csapadék- és szélviszonyok minden évben változnak, önként következnek, hogy egy évi összehasonlítás nem adhat biztos útbaigazítást, mert a kipróbálandó új növényfajta a kísérleti év nagyon kedvezőtlen lehet. Ezért legalább két-három éven át kell az új növényfajtákat kipróbálni, ha nem akarjuk azt, hogy a kedvezőtlen körülmények összejátszása folytán egy esetleg értékes fajtát igazságtalanul bíráljunk el és a következő évben a bő termőképességének használatát ellessünk. Az összehasonlítás több éven át végzett megismétlésének szükségessége minden más tulajdonságra nézve is fennáll.

A bő termőképesség mindig bizonyos viszonyokhoz van kötve. Vannak növényfajták, amelyek laza talajon kiválóan teremnek, de rosszul teremnek kötött talajon. Vannak olyanok, amelyek igen bőven teremnek táplálóanyagokban és talajon, de a termésük már a legkisebb táplálóanyaghiányra erősen visszahúzódik. Vannak, amelyek bő csapadék mellett rekord-termést adnak, de közepes csapadék esetén már közepes termésre sem képesek. Egyes növényfajták kifogástalanul előkészített talajban, korán vetve adnak megfelelő termést, mások viszont később vetve és gyengébb talajmunka esetén is jó termést hoznak. Majdnem minden növényfajtból rendelkezünk olyannal, amely igen nagy termésre nem képes ugyan, de a termelési tényezőktől ingadozását kevésbé érzi meg és így terméshibája miatt termelése megokoltabb egy bő termőképességű, de igényesebb fajtánál.

Mindezek elsorolásával fel kívánom hívni gazdátársaink figyelmét arra, hogy a **termőképesség nem egyedül a termés nagyságában nyilvánul meg, hanem a termésbiztonság is igen fontos tényezője a termőképességnek.** Tehát nemcsak a nagy termőképességet, hanem megfelelő talajon megfelelő csapadékmennyiséget, hőmérsékletet, talajfejtési és termelési viszonyokat kell figyelembe venni ahhoz, hogy a megfelelő növényfajtát meg tudjuk találni. Most vegyük sorra azokat a tényezőket, amelyek a termőképességgel együtt a növényfajták természetesi értékét alkotják.

Gabonaműveknél a **bokrosodóképesség** az a tulajdonság, amelytől függően a kikelt magból egy vagy pedig több szál, tehát a száron több kalász képződik. Ez a talaj jobb kihasználásával jár, mert kevesebb gyökérrel és maggal azonos kalászt ad. Viszont a gyenge sarjadzóképeséggel a kalászok és a mag jobb kifejlődése kapcsolatos, tehát az ezermagsúly és az ezzel összefüggésben lévő tulajdonságok javulnak.

A szalmaszilárdság az erőteljesebb növekedést, megdülést szemben nagyobb ellenálló képességet, könnyebb aratást tesz lehetővé és a hűtési következtében előforduló megszorulást teszi elkerülhetővé, mert a megdült gabona rendes légzését biztosítani nem tudja, levegőhiányban fejlődik és a termés megszorult, rossz minőségű, esetleg teljesen léha lesz. A szalma vastagsága nem mindig kapcsolatos annak szilárdságával, mert lehet a vastag szalma laza szerkezetű és puha is, tehát a szalmaszilárdság a vastagság és a rugalmas, szívós sejtszerkezet együttes eredménye.

A **korai érés** előnyös tulajdonsága a növénynek addig a mértékig, amíg az értékesítés javára szolgál, azáltal, hogy a termést, mint korai terméket (primör) előbb és magasabb áron értékesíthetjük, vagy amíg módot ad arra, hogy a kánikulai időjárás veszélye nélkül arathatunk. Késői terményeknél, mint a kukorica, szójában a beérés idejében történő bekövetkeztét biztosítja. Ha azonban a koraisággal az előbb felsorolt előnyök nem járnak együtt, vagy nem olyan mértékben, hogy a koraisággal kapcsolatos kisebb termésért kárpótlást adjanak, akkor semmiesetre se válasszunk a korai fajta termelését. A koraiság tudvalevően a tenyészidő megrövidülését jelenti, amivel természetesen együtt jár az, hogy rövidebb idő alatt a növény nem képes ugyanakkora termést adni, mint egy késői fajta a hosszú tenyészideje alatt.

A **termés minősége** számos tulajdonsághoz nyilvánulhat meg és pedig aszerint, hogy melyik az a növényi rész, amely értékesítésre kerül; így tartjuk egyiket vagy másikat fontosabbnak, vagy kevésbé fontosnak.

A **minőségi tulajdonságok rendszerint nem egyedül, egy-egy tényezőre szorítkoznak, hanem egész láncolatosszerűen vannak egymással és így nemcsak egy tulajdonság minőségi túlsúlyára törekszünk, hanem a minőségi tényezők olyan együttes hatására, amelynek eredője a legmagasabb értékesítési ár.**

A termés minősége megnyilvánulhat a gyümölcs szépségében, nagyságában, színében, alakjában, stb.

NITROGÉN NÉLKÜL NINCS NÖVÉNYI ÉLET!

PÉTI SÓ 17%

MÉSZSALÉTRÓM 15.5%

KÉN SAVASAMMONIÁK 20.5%

MÉSZNITROGÉN 19-21%

n i t r o g é n - t a r t a l o m m a l !

PÉTI NITROGÉN MŰTRÁGYAGYÁR R. T.,

Budapest, V. Ker., Nádor-u. 21. Telefonszámok: 128-599, 114-257.

A gabonaműveknél a mag nagyságát, minőségét, jóságát, vékony, finom, nemkülönböztető anyag- és vitamintartalmát, továbbá a gurgolya tartalom hatását, a növényeknél, vagy nagy, sűrű gyökér tartalom, a rostonos növények olajtartalom, a kertli termelésében a szín és minőségi érték állása már nem nyitja, fehérjészsükségessé teszi.

A leneségnél határozza meg a mag és laza mag és hüvelyes nagysága, a minőségi húsvastagsága, mércés nagyság, káposztaféléknél rostmentesség, amelyek a minőségi értéket mutatják. Amint látjuk, egy tulajdonság egész tulajdonságokból áll. Minden minőségi minőség másmásként nememesíthető, hanem a minőségi értékeket a minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani, hanem a minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani, hanem a minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani.

A minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani, hanem a minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani, hanem a minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani.

A minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani, hanem a minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani, hanem a minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani.

A minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani, hanem a minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani, hanem a minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani.

A minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani, hanem a minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani, hanem a minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani.

A minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani, hanem a minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani, hanem a minőségi értékekkel lehetetlen megválasztani.

Ternőszőnyeg

A „Köztelek” cikkemben megírt álló kenderesi utat leteszteltük Ternőszőnyeg jézett kísérletben.

MAGYAR
Budapest,
Kirendeltség
Mátészalka

Közhely
1940/12. szám.

nyos viszonyokra
melyek laza tala
teremnek kötött
gen bőven terem
de a termésük
erősen vissza
mellett rekord
esetén már közé
nyfajták kifogás
vetve adnak meg
hoznak. Majd
szünk olyannal,
es ugyan, de a
bbé érzi meg és
megokoltabb
itánál.
hívni gazda
mőképesség nem
ul meg, hanem
a termőképess
mőképességet,
sapadalmennyi
termelési viszo
gy, hogy a meg
Most vegyük
a termőképess
szelési értéket
sség az a tulaj
agból egy vagy
alászképződik.
mert kevesebb
ad. Viszont a
és a mag jobb
magsúly és az
agok javulnak.
bb növekedést,
állóképességet,
a hőűtés követ
elkerülhetőbbé,
eset biztosítani
a termés meg
esen léha lesz.
esolatos annak
alma laza szer
dság a vastag
kezet együttes
a a növénynek
javára szolgál
meket (primőr)
ük, vagy amíg
s veszélye nél
tint a kukorica,
övetkezett biz
előbb felsorolt
olyan mérték
sebb termésért
sem válasszuk
tu váleöven a
vel természet
dó alatt a nö
adni, mint egy
nságban nyil
melyik az a
ll; így tartjuk
vagy kevésbbé

A gabonaműveknél, búzánál, rozsnál, árpanál, zabnál a mag nagyságához, alakjához, színéhez, a belső minőség jóságához is hozzá kell járulnia. Fűveknél a vékony, finomszájú fűnek tápdúsának is kell lennie, nemkülönben a takarmányok levelességét nagy táplálóanyag- és vitamintartalmának is ki kell egészítenie.

A burgonyánál a gumó héjának és húsnak színe, továbbá a gumó alakja, valamint a belső keményítő-tartalom határozza meg a minőségét. A gyökér-növényeknél, vagyis a cukor- és a takarmányrépánál a nagy, síma gyökéralak, nagy cukor- és szárazanyag-tartalom, a kendernél, lennél a szár hosszúsága és vastagsága, a rostok finomsága és szilárdsága, míg az olajos növények minőségét a százalékban kifejezett olajtartalom nagysága dönti el.

A kerti terményeknél hazai viszonyaink között általában a szín és alak tulajdonságok határozzák meg a minőségi értéket, holott a táplálkozás-tudomány mai állása már nemcsak e tulajdonságok, hanem a keményítő, fehérje- és vitamintartalmuk figyelembevételét is szükségessé teszi.

A lenésnél a minőséget a száraz mag nagysága határozza meg, a borsónál jóminőségű a nagyhüvelyű, nagy és laza magú, édes és vékonyhéjú fajta. A babnál a hüvely nagysága, rost- és szállkanékültsége befolyásolja a minőséget, a paprikánál a gyümölcs alakja, húsvastagsága, csipőssége, a paradicsomnál a gyümölcs nagysága, színe, sav- és cukortartalma; a káposztaféléknél a fej nagysága; a gyökérféléknél a rostmentesség, síma oldal azok a tulajdonságok, amelyek a minőséget meghatározzák.

Amint látjuk, a növényfajták termelési értékét egy tulajdonság alapján megállapítani nem lehet és egész tulajdonság csoportok alkotják a termelési értéket. Minden növény és különösen minden nemesített növény más-más tulajdonságra van kinemesítve, de a nemesítetlen gazdasági növények előnye vagy hátránya is többnyire egy-egy tulajdonságban mutatkozik erőteljesen. Így a nemesített növényfajta megválasztásánál mindazokra a tulajdonságokra súlyt kell vetnünk, amelyek az eredeti fajta hátrányát képezték. Mindig a gazdán áll az, hogy melyik tulajdonságot tartja a legfontosabbnak és melyiket tudja viszonyai között a legjobban értékesíteni.

A jó gazdasági mag a jó nemesített vetőmagtól a használati értékben nem térhet el, mert ha ettől eltér, akkor már megszűnik jónak, vagy vetőmagnak lenni. De amennyire nem lehet különbség a jó gazdasági és jó vetőmag között használati érték tekintetében, éppen annyira különbség van a termelési értékben. A nemesítők ugyanis a működésük süllypontját a termelési érték fokozására fektetik és minden fáradozásuk oda irányul, hogy a termelési érték fokozása útján a termelő gazdák segítségére legyenek, amivel közvetve a termelő gazda révén az ország gazdasági termelőképességét fokozzák. A gazdák elsőrendű érdeke tehát, hogy nemesített vetőmagot vessenek, mert azok értékőbbletben, az előbb ismertetett termelési értéket képező tulajdonságokban a felár ellenértékét bőségesen megkapják.

Összefoglalva lássuk tehát, mit is kap a gazda a nemesített vetőmag beszerzési áránban fizetett felárkülönbségért: 1. termésobblet; 2. fokozott termésobbiztonságot a termés nagyságában; 3. termésobbiztonságot a termés érési és betakarítási idejében; 4. jobb termésobbiztonságot; 5. miután a nemesített vetőmag minden munkája azonos a gazdasági növényekkel és termeljük az előbb említett négy előnnyel jár, fokozottabb jövedelmet!

Ezért vessünk nemesített vetőmagot!

TAKARMÁNYOZÁS ÉS ÁLLATELETTAN.

Rovatvezető: Welser István dr.

Ternőszelet etetési kísérlet növedékbikákkal.

Írta: Fűrster József.

A „Köztelek” 1939. évi 26. számában közölt cikkemben megemlítettem, hogy a vezetésem alatt álló kenderesi uradalomban növedékbikákkal kísérletezünk Ternőszelet etetésével. Az október 21-én befejezett kísérlet beállítását az alábbiakban ismertetem.

A kísérletet április 21-én csak 2-2 növedékbikával állítottuk be, vagyis mind a kísérleti csoportban, mind az ellenőrző csoportban kezdetben csak két növedékbika szerepelt, mert meg akartunk győződni, vajjon nem árt-e a bikák külemének a Ternőszelet etetése. Már 1 hónap alatt láttuk az eredményből, hogy a szóbanforgó szelet a felhasználás mennyiségben etetve teljesen ártalmatlan a külemre. E megfigyelés alapján május 21-én még 2-2 növedékbikát állítottunk be mindkét csoportba. Ennek megoldása, hogy korra, ellési és beállítási súlyra, valamint lábszárkörméretre lehetően egymásnak megfelelő állatok jussanak mindkét csoportba, nem sikerült olyan mértékben, mint a múltévi cikkemben ismertetett üszökísérletnél. Ezért az ellenőrzési csoportot olyan egyedekből állítottuk össze, amelyek eddigi fejlődésükben nagyobb energiát mutattak, mint a kísérleti csoportot alkotó növedékbikák. E kísérleti berendezés ellenére az alább közlendő adatok szerint mégis bekövetkezett a kísérleti állatok nagyobb súlyszaporulata és lábszárkörméretük nagyobb növekedése. Ebből kétségtelenül azt következtethetjük, hogy a kedvező eredmény a Ternőszelet javára írandó, mert egyéb tekintetben a két csoport takarmánya teljesen azonos volt.

A kísérleti állatok takarmányozása a következőképpen alakult: Abrakként 30% napraforgópogácsa, 20% kukoricadara, 10% borsódara, 20% takarmányrépa és 20% zabdara szolgált. A keverék kg-jának fehérjetartalma 164 g, keményítőértéke 69 g. A kísérlet kezdetén ebből az abrakból mindkét csoportban az 1. sorszámú bikák 2 kg-ot, a 2. és később a 3. és 4. sorszámú bikák 1-5 kg-ot kaptak naponta. Ehhez kevertünk néhány napi előzetes szoktatás után (ami, mint már előző cikkemben említettem, könnyen ment) 0-5 kg Ternó-, illetve közönséges szárított szeletet. Szálastakarmányként az 1. sorszámú bikák napi 4 kg lucernát és 2 kg rétiszenát, a 2. és később a 3. és 4. számú bikák napi 4 kg lucernaszénát kaptak. A hűvös és esős május miatt a növedékbikák csak júniustól kezdve jártak a július közepéig elég jó legelőre, a szelettel kevert abrakot azonban ez idő alatt is megkapták. Július közepétől a legelő romlásának arányában növekedett a széna-adag, a szeletadagot pedig fokozatosan emeltük, úgyhogy az utolsó két hónapban valamennyi bika 2 kg abrakkeveréket és azzal a kísérleti csoport 1 kg Ternőszeletet, az ellenőrző csoport 1 kg közönséges szárított szeletet fogyasztott naponta. Szálastakarmányként az utolsó hónapban az 1. sorszámú bikák 2 kg lucernát és 5 kg rétiszenát, a 2., 3. és 4. sorszámú bikák pedig 3 kg lucernát és 2 kg rétiszenát fogyasztottak.

Mint a táblázatból látható, a Ternőszelet etetése ebben a kísérletben igen eredményesnek bizonyult

a kenderesi uradalomban, amennyiben a Ternőszelettel tartott bikák súlya átlagban a kísérlet alatt 122-25 kg-mal növekedett, 92-25 kg-mal szemben. Ez idő alatt a lábszárméret a kísérleti csoportban 2 cm-rel, az ellenőrző csoportban elerben csupán 1-55 cm-rel növekedett, annak ellenére, hogy a lábszárméret a kísérlet beállításakor a Ternőszeletes csoportnál csupán 16-75 cm volt, az ellenőrző csoportban megállapított 17-375 cm-rel szemben. Az ellenőrző csoportban egy növedékbika átlagos kezdeti súlya 257-5 kg volt, holott a kezdeti súly a kísérleti csoportban csupán 231-5 kg-ot tett ki.

Érdekes, hogy a hasonlóan kedvező vélemények mellett esetenként kedvezőtlen véleményeket is hallani erről a takarmányújdonságról. Nézetem szerint ennek az lehet az oka, hogy az előállító cukorgyáraknak kezdetben nem sikerült teljesen egyenletes, kifogástalan árut készíteni. Tudjuk, hogy a közönséges szelet szárításánál is előfordulhatnak gyártási eltérések, amelyek a szelet ízletességét befolyásolják. Valószínű, hogy ilyen gyártási hibák következtében egyes gazdaságok a Ternőszelettel is szerettek kedvezőtlen tapasztalatokat, más helyeken pedig talán nem vették kellően figyelembe, hogy csak kevesebb vízzel és rövidebb ideig szabad beáztatni, mint a közönséges szárított szeletet. A gyártási eljárás tökéletesítése a gyártási hibákat bizonyára kiküszöböli, egyszerű kedvezőtlen tapasztalat tehát ne riasszon senkit vissza egy kellő gondossággal végrehajtott kísérlettől.

A Ternőszelet gyártása a tartalmas cukorgyári méziszapot is értékesíti, úgyhogy a Ternőszelet gyártása által rendelkezésre álló szeletek mennyisége számottevően növekedik. Különösen az idei téli évadban a cukorgyárak kizárólag a nekik kukorépát termelő gazdáknak tudnak szárított szeletet szállítani, a legtöbb gazda azonban nem juthat szárított szelethez, holott azt a hizlalással és tehéntartással foglalkozó gazda alig nélkülözheti. Ez a visszas helyzet meg fog szünni, ha a Ternőszelet gyártása nálunk is kiterjedt mértékben megvalósul.

A Ternőszelet etetéséhez különösebb gyakorlat nem kell, mert — mint említettem — etetése csak abban tér el a közönséges szelet adagolásától, hogy a Ternőszelet beáztatásához nem szabad annyi vizet felhasználni, mint a közönséges szárított szelethez. Másrészt a cukorgyárak most már rendszerint kifogástalan minőségű Ternőszeletet fognak gyártani, illetve forgalomba hozni. Ilymódon remélhető, hogy a külföldön igen jól bevált Ternőszelet etetése hazánkban is olyan mértékben fog elterjedni, mint pl. Ostromkban. Erre vonatkozóan csak arra utalok, hogy 1939-ben a brucki cukorgyár egymaga több mint 600 vagon Ternőszeletet állított elő és ezzel az ottani gazdák kitűnő eredményeket értek el.

Kísérleti csoport.

Kísérlet beállítási ideje	Sorszám	A bika neve	Ellési ideje	A b i k a					Október 21-én a lábszárcsont növekedése	
				a kísérlet beállításakor		a kísérlet befejezésekor				
				hány napos	súlya kg	lábszár-mérete cm	súlya kg	súlyszaporulata kg		lábszár-mérete cm
IV. 21.	1.	Ravasz	46	409	345	18-5	470	125	21-3	2-8
IV. 21.	2.	Mérges	55	115	243	17-0	356	113	19-0	2-0
V. 21.	3.	Muki	45	144	180	16-0	299	119	17-8	1-8
V. 21.	5.	Aljas	45	132	158	15-5	290	132	16-9	1-4
		Összesen ..	191	800	926	67-0	1415	489	75-0	8-0
		Átlag	47-75	200	231-5	16-75	353-75	122-25	18-75	2-0

Ellenőrző csoport.

Kísérlet beállítási ideje	Sorszám	A bika neve	Ellési ideje	A b i k a					Október 21-én a lábszárcsont növekedése	
				a kísérlet beállításakor		a kísérlet befejezésekor				
				hány napos	súlya kg	lábszár-mérete cm	súlya kg	súlyszaporulata kg		lábszár-mérete cm
IV. 21.	1.	Ákos	48	408	410	19-5	500	90	21-8	2-3
IV. 21.	2.	Rendes	60	108	235	16-5	324	89	17-9	1-4
V. 21.	3.	Tiliko	55	154	197	16-5	300	102	18-0	1-5
V. 21.	4.	Lali	55	137	188	17-0	275	87	18-0	1-0
		Összesen ..	218	807	1030	69-5	1399	369	75-7	6-2
		Átlag	54-5	201-75	257-5	17-375	349-75	92-25	18-925	1-55

21%

u. 21.
14-257.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V., Alkotmány-u. 29. Telefon: 127-388.
Kirendeltségek: Debrecen, Győr, Komárom, Lepsény,
Mátészalka, Nyíregyháza, Szolnok, Szombathely, Ungvár

RÉZGÁLIC- kiosztás

a m. kir. minisztérium 1.100/1940. M. E. számú rendelete értelmében.

SERTÉSTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: **a. Dörner Béla.**

Néhány szó az őszi-téli sertéshizlalásról.

Írta: **Goóts József dr.**

Figyelmesen, tanulni vágyó gondolatolvasgatva a „Köztelek” szakközleményeit, mindig találunk közte olyat, amelynek elolvasása után szinte önkénytelenül azt mondja az olvasó: ez az, amire én is gondoltam. Még a legjobb elméleti tudással felszerelt gyakorlati gazdák is tapasztalataik, megfigyeléseik alapján gyakran csinálnak olyat, amelyet nem mindenben támaszt alá az elmélet és csak ösztönös meggyőződésük — és nem ritkán zsebük — tart helyesnek az eredményt és hasznot illetően. Legtöbbjének nem is áll módjában összehasonlító kísérletezéssel az eredmény kézzelfogható, szemmel látható felmérése, mert ehhez sem berendezése, felszerelése (kisebb-nagyobb mérőeszközök), sem pedig a kísérletezés elemeihez szükséges feltételei: anyagi ereje nincs meg, de érzi és a pénzre váltott eredmény számolgatása folytán értékeli azt a pénzben kifejezett kicsiny, de több hasznot, amely legalább a mai termelési áringadozások között az esetleges nagyobb ráfizetéstől megóvjaa.

Ilyen gyakorlati kérdés az őszi-téli sertéshizlalás keresztülvitelének a kérdése. Ennek az alátámasztását és igazolását olvastam *Tangl Harald dr.-nak* a „Köztelek” mult évi 34. számában megjelent: „Újabb nézőpontok a takarmányozás terén” című cikkéből. Nem érzem hivatottnak magam a cikket méltatni — beszél az maga helyett —, de hogy elérte célját, azt jól bizonyítja cikkem is, amelyben az ott olvasottak szövegére bebeszélésével ismertetni kívánom azt a hizlalási módot, amelyet állandó megfigyelésem alapján gazdaságomban már rég folytatok és megfelelőnek tartok.

Tangl dr. értekezésében, kísérletezéseinek végső eredményeként azt ajánlja a takarmányozásnál — történjen az bármely hasznosítási célból —, hogy: „sohasem szabad túlságosan szűkösre... szabni a takarmány adagjait... másrészt... a takarmány-adag lehetőleg változatos legyen”, hogy ezzel feltétlenül biztosíthatassuk állataink részére az „energiát adó táplálóanyag feleség”-et és az ezek teljes és okserű kihasználását biztosító „védőanyagok”-at. Az előbbiek alatt érti régi gazdanyelvem szólvaa a fehérjéket, zsirokat, szénhidrátokat; az utóbbiak gyűjtőnév alatt a „vitaminokat, ásványi anyagokat és a vizet”.

Ezek előbeocsátása után reátérek most már cikkem tárgyára, beletűzdeive helyenkint *Tangl dr.* megállapításából leszűrt megokolásaimat és számitgatásaimat. Nem akarok közmondásos cigány lenni akkor, amikor az eredményt egyrészt sertéseim elismert igénytelenségének és hizodalmasságának is tudom be, másrészt — de elsősorban — annak a hizlalási módnak, amellyel ezt elértem.

Kis bér gazdaságomban 12—15 drb *mangalica-bérgshirei keresztelésű* anyacokám van mangalica kan alatt. Ezek februári fialástú malacából hagyom meg a legszebb 35—40 drb 10 hetes választási malacot a következő évre hizónak; leginkább mangalica-jellegű (könnyebb értékesítés céljából) kant. Ezeket éves korukban heréltetem ki, addig is szebben fejlődnek. Nem az a célom itt, hogy ezek beállításig való felneveléséről írjak, amelynél a hangsúly a kijárási időben a legeltetésen, beszorulás után hereszecskárépás takarmányon van. Másfél éves korukra aránylag olesón igénytelen, kissé hosszás testű, jócsontozatú, élénk mozgású, makkegészséges beállítani való herélt, esetleg miskarólt sertésem lesz belőlük. Az idén 27 darabot — pontosan lemászálva —, átlag 63 kg súlyban állítottam be hizóba szeptember elsején, amikor már az őszi mély szántás alá kerülő tarlón nagyítóval sem lehetett volna kipergett magot találni, a süldők tarlóbeli javítása megállt, itt volt

az ideje a hizlalás megkezdésének. Ilyenkor már végét járja a dinnyeszézon, van bőven piacra nem való dinnye és egy kis árpa is akad már a magtár sarkában.

Kora reggel tehát a kanász lapos, malacetéto vályukba — többszöri pergetéssel, amit egy vályu üresenhagyásával könnyen elér — 1 kg árpát szór ki fejenkint a hizóknak. Lassan, jól megrágvaa eszik, szemekint kell felszedgetniök és így habzsolni nem tudnak belőle. Bélsarukban nagyritkán van egy-két meg nem rágott árpaszem. Harmatfelszálltakor még kiballagnak a kondával a legelőre egy rövidebb egészségügyi sétára. De már csak baj van velük, mert telibb hassal már csak immel-ámmal legelnek, szaladoznak, mert tudják, hogy a legelő után otthon jobb falat várja őket. A „früstkörre”-itatáskor azután szépen kiválnak maguktól a kondából és ballagnak a hizlálóba. Mire a többi kiér a tanyából, már ki is rakják a dinnyeadagjukat, 4—5 kg-t, amit éktelen visítással türelmetlenül várnak. Percek alatt végeznek vele és már is ballagnak vissza a hizlálóba jóízű szunyókálásra. A déli etetés adagja ugyanaz, csak hogy egyszerre, illetve egymás után. A kiszórt árpára fut ki a farka, de *félssel mindig az ajtót lesi*: hozza e már a kanász a dinnyét taligán tolvaa, nagy kasban. Utána a délutáni szieszta ideje jön uzsonnatáig, amikor ismét kihajítja őket a kanász 1—2 órai sétálásra. Késő este — nem egyszer viharlámpaa fénye mellett — harmadszor is ugyanezt kapják. Így megy ez a kukoricatörés megkezdéséig, kb. szeptember 15-ig. Közben dinnyefogytán tők is kerül a „cubusz”-ba, sőt lassan több a kimagozott tők, mint a magozatlan dinnye.

Nézziük hát *Tangl dr.* szemüvegén keresztül ezt a hizlalási időszakot. Napi 3 kg árpa szemesen bizony nem az elég „energiát adó táplálóanyag feleség”, megennék talán a dupláját is. A dinnye és tők szárazanyaga sem több egy fél kg-nál, a legelőn fel csipkedett fü táplálóanyaga is számottevő ugyan, de sok nem lehet és még is: gyönyörűen gömbölyödnek, pocokosodnak a süldők. Minden valószínűség szerint bőven van tehát „védőanyag”: aminósav, vitamin, szervesetlen só, víz, amely a táplálóanyag teljes kihasználásához szükséges. Mert az eredmény feltétlenül ezt bizonyítja. Súlyszaporulatban kifejezve nem tudom számit adni, mert sertésmázszám nincs. (Kis mázsára törni pedig nincs lelkem, elég abból egyszer a hizlálás elején.) De merem mondani, hogy a *napi 80 dekát felveszik ettől a takarmánytól*.

Most már, ha a takarmányok pénzbeli értékét nézzük, úgy tulajdonképpen csak az árpa piaci ára jöhét számitásba. A dinnye alig érték, a tők értéke az árpáé mellett elenyésző, a mező értéke pedig elhagyható. A pontos számitást ennél a tételnél már az olvasóra bízom, kinek-kinek gazdasági helyzete szerint több-kevesebb értékeléssel. Mégis azt hiszem, hogy a legszigorúbb számitás mellett sem kerül így 1 kg hús 50—60 fillérel többbe minden „cugehör” (kamat, kockázat stb.) felszámitásával.

A kukoricatörés megkezdésével — lassú átmenettel — a kukorica etetésre térünk át. Az első pár gyenge kukorica máris a hizók elé kerül, később pedig, ha az árpa teljesen elmarad, V alakú vályúba adjuk, hogy kevesebb menjen belőle kárba. Igaz, hogy a kármentő had: liba, kacsa, aprójószág hivatalanul, sőt tolakodón kéznél van minden etetés után menteni a menthetőt, mind a saját, mind a gazdaság javára. A kukoricát *csovesen* etetem, hiszen jóideig a friss törésű kukoricát morzsolni úgy sem lehet. Ekkor már a dinnyét a kimagozott tők váltja fel teljes egészében, nyersen, darabszám szerint adagolva. A kukorica zsákszáma annyit, amennyit jóízűen egyfolytában megesznek. Az elején még az édeskés, gyenge csutka is „bemej” és a dinnyével-tökkel alaposan kitágított gyomor megtelik úgyannyira, hogy a tőkne: már alig van helye. De még a tökből mindig bele fér annak az egynehány *mag*nak a kedvéért, ami még a gondos magozás ellenére is benne rejtőzik a

pudvás tökbélben. Úgy látszik ebben „leledzik” a *Tangl dr.* felsorolásában A—P-ig terjedő különböző „védőanyag”, mert nagyon szeretik.

Hogy miért nem adjuk akkor hát *magostól* a tőköt? Mert először a tökmagnak mindig biztos, jó ára van és az a háziasszony affele „talált pénze”, másrészt esetleg a túl sok *tökmag-héj* emésztési zavart okozhatna. (Bár ezt csak „per analógiám”, a magozatlan tökkel etetett ló kólikájára gondolva mondom.) A kijárási is már ilyenkor elmarad, lévén elég az a mozgás, mit evés közben végez. Majd később már a kétszeri etetésre térünk át. Mind a kijárásról, mind a déli etetésről hamar leszokik és jóízű horkolással alussza át a napot. Ez az időszak majdnem október 15-éig tart, mert az úgynevezett „gyenge” kukorica közé a száraz, de aprócsövű, foghijas kukoricát is közéválogattatom, így ez elég nagy mennyiséget tesz ki még 27 drb jószág étvágyához viszonyítva is. A tökfogyasztásról pedig még ebben az időszakban nem igen lehet szó, az csak november vége felé lesz esedékes.

Ami már most a súlyszaporodást illeti, bátran mondhatom, hogy semmi kívánni valót nem nagy maga után. Hiszen most már „energiát adó táplálóanyagot” kukorica alakjában ad libitum, jóllakásig adunk neki; ami annak teljes kihasználását illeti a „védőanyag” útján, az is minden valószínűség szerint teljes, mert takarmánya változatos: édes dinnye, tők, dinnyemagban, tökmagban zsír, olaj, vitamin, aminósav stb. *Anyagi szempontból pedig ez az időszak talán még olesóbban termel, mint az első.* Hiszen a főtakarmánynak nincs teljes értéke és talán a nyers csöveskukorica árának felére sem értékelhető. A dinnye már ilyenkor teljesen értéktelen, a tőknek helyi ára van csupán, igen sok körülménytől függően több-kevesebb.

Ezt követi most már pontosan meg nem határozható ideig a *csoveskukoricával* való hizlalási időszak, amely körülbelül a kukorica morzsolhatóságának idejéig tart. Az adag 5 kg szemes száraz kukoricára átszámitott mennyiség (próbamorzsolás útján) a sertések jóllakásáig. A sertéssúly körülbelül 100 kg körül van és így elég is. Igaz, hogy egy kicsit hosszú ideig tart az evés, de erre a testmozgásra még szüksége van a fiatal hizónak. Lassan, válogatva eszik a sertés, a takarmány a nyálban lévő, emésztést előmozdító ptyalinnal alaposan összekeverve, jól megrágvaa jut a gyomorba. Etetés után nyugodtan ballagnak a tiszta vizű itatóvályura, jót húznak belőle. Hogy az ivóvízben milyen és mennyi szervesetlen só van, azt bizony én nem tudom, elemezve soh’se volt a víz, de valószínűen van elég, mert kemény víz, nehezen habzik benne a szappan. Itatás után még ilyenkor 1—2 kg-nyi tőköt kapnak a „bővebb és változatosabb” takarmány kedvéért. Szívesen eszik, egyik-másik jobban, kapkodóbban, némelyik pedig *már csak a magját keresgéli*, jól van lakva. A keményhéjú „izék” sem vesz kárba: a konda kihajtáskor csemegeként ropogtatja meg.

A hizást illetően itt is csak az előbbieket tudom mondani: *szemmel láthatóan jó, étrendi baj nélkül.* Bármennyire jóllaknak is, etetési idő közeledtével már hangos rőfögéssel figyelmeztetik a kanászt kötelességére. Szívesen és jóízűen esznek. A termelt hús ára a mai magas kukoricaárak mellett eléri az önköltéségi árat, de még mindig kifizetődő az *atapsúly* javítása révén.

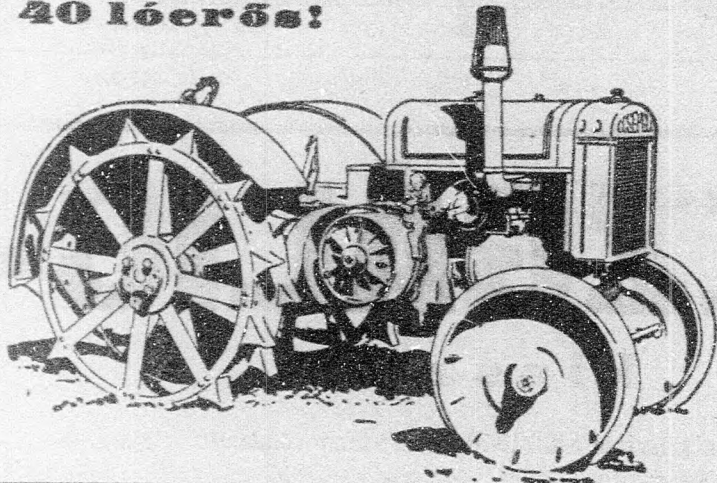
A csöves kukoricát a szemes kukorica váltja fel, hogy az etetési időt, a felesleges mozgást megrövidítsük. Még ha talán már darálható lenne is a kukorica, nem szoktam daráltatni addig, amíg azt szemesen szívesen megesszik. Már csak — ebben a szorgos munkaidőben — az iga-és a darálási költség-kímélés céljából is. Étrendi szempontból is — szerintem — biztosabb fiatal sertésekkel így etetni: jobban keveredik a nyállal, könnyebb és biztosabb az emésztés.*

* De lassúbb is a súlyfölrakás!

Rovatvezető.

CSEPEL-TRAKTOR

40 lóerős!

Rendkívül csekély üzemköltség!

40 lóerős!

Hosszú élettartam! Legkiválóbb kipróbált nemes anyagokból!

Legminimálisabb alkatrészszükséglet és alacsony beszerzési árak!

Nagy teljesítőképesség minden talajon.

Alacsony ár és kedvező fizetési feltételek.

Több éves referenciákkal szolgálunk.

Gyártja: **WEISS MANFRED Acél-, Fémművei R.T., CSEPEL**

Eladási központ: **AGRÁRGLOBUS Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.T.**

Telefon: 126—681

Budapest, V., Szent István-kérrát 12

Sürgőycím: **Agrobus Budapest**

5090

Bélsarukban leg...
Ha akad is néha...
a kacsaféle. Vis...
kezdik a hosszú...
darált, porózus...
lévő tőköt ideje...
után egy-egy...
répával helyette...
rá, de megszok...
szívesen megesz...
végéig, az érték...

A hizlalásna...
előbbieket tud...
egyenesen jó...
szerint feltétlen...
anyag is: hizoda...
számlára nem le...
nézve most má...
nem szabott, de...
az itatás után k...
az alaptakarmá...
elő a benne lévő...
gyarapodás töké...
Hogy ezt kézzel...
kisejtett sertés...
63 kg súlyban...
december 10-én...
súlyban; decen...
súlyban. Az első...
nap alatt 84 kg-...
alatt 93 kg-ot a...
tudom, hogy ne...
csak az adott...
tartom kifizetőd...
követendőnek.

Még csak a...
korlati megfigy...
dinnyét nagyon...
cukortartalmú...
a tőköt, úgyhogy...
hetem a környe...
meg. Nemcsak...
gondolok itt, an...
nek tartok, de a...
tartalma alig le...
fogyasztása —...
egyedi tulajdon...
jóízűen eszi —...
nyabbak voltak...
cséres nem sok v...

Nem hasznos...
az ivóvíz. *Jobb*...
Amúgy elpáros...
kevesebbet, finn...
vizet issza szíves...
vályut „ugrató”...
bele áll, sőt bele...

Tartóssági és...
vályukba, az alj...
közleményét olv...
amire csak most...
sodás — folyta...
szükségletét, am...
csak elkopik az...

Még csak eg...
megemlíteni, an...
tudomány nem...
szakában; a liszt...
minden héten, va...
mat. Az esti etel...
mányaeresés utá...
répadag hekebe...
visszaballagnak...
mint a *picca*, tap...
eszik a rendes...
tovább a maga...
mondom: nem...
alatt beteg. me...
hízom lett volna.

* Sőt nagyönis...
anyag ilyen hizlal...
** A hústalan...
esznek másnap!

KÁLMÁ

KÁLMÁ

Bélsarokban legtrikábban található egész kukorica. Ha akad is néhány, nem vész kárba, gondoskodik róla a kacsaféle. Viszont, ha úgy látom, hogy már unni kezdik a hosszú ideig tartó evést, itt az ideje a lisztre darált, porózusra készített daraételnek. A fogytán lévő tököket idejében kezdtem most már etetés-itálás után egy-egy darab 1-1,5 kg *takarmánycukor-éppával* helyettesíteni. Eleinte nem kapnak túlságosan rá, de megszokják és később, ha már nincs tök, szívesen megeszik. Így megy ez azután a hizlalás végéig, az értékesítésig.

A hizlalásnak erről a végső szakaszáról is csak az előbbieket tudom legőszintebben mondani. A hizás egyenletesen jó, a hizókat ritkán látó szomszédok szavai szerint *feltűnően gyors*. Mint mondtam, *jó a beállított anyag is*: hizodalmas, erőscsontú; mégis csupán erre a számlára *nem lehet írni az eredményt.* Látóbb szemmel nézve most már: a hizlító takarmány „szükös”-re nem szabott, de jóllakásig adagolt mennyiséggel mellett az itatás után kapott 1-1,5 kg takarmánycukorra az alapanyag tökéletesebb kihasználását segíti elő a benne lévő „védőanyagok” révén. Tehát a súlygyarapodás tökéletesebb, nagyobb, tehát kifizetődőbb. Hogy ezt kézzelfoghatóbban is bizonyítsam, az értékesített sertéseim eladási súlyát közlöm: Az átlag 63 kg súlyban beállított (lemért súly) hizóimból december 10-én eladtam 10 darabot 147 kg átlagsúlyban; december 19-én ismét 10 darabot 156 kg súlyban. Az első esetben tehát körülbelül 100 hizlálási nap alatt 84 kg-ot gyarapodtak, majd körülbelül 110 nap alatt 93 kg-ot a közölt takarmányozás mellett. Azt is tudom, hogy nem „csúcsjelvényt” ez e téren, csak az adott takarmányok értékéhez viszonyítva tartom kifizetődőnek és hasonló körülmények között követendőnek.

Még csak a hizlalásra vonatkozóan néhány gyakorlati megfigyelésemet vetem papírra: Az *édes diányt* nagyon szívesen eszi a sertés, ám a magas cukortartalmú *takarmánycukorrépánál szívesebben eszi a tököket*, úgyhogy amíg csak megfelelő áron beszerezhetem a környéken, ha egészséges: szívesen veszem meg. Nemcsak a tök néhány benne hagyott magjára gondolok itt, amit magas olajtartalma miatt érthetőnek tartok, de a *tök húsdát* is szívesen eszi, pedig cukortartalma alig lehet 2-3%. A takarmánycukorra fogyasztása — megfigyelésem szerint — teljesen egyedi tulajdonsága a hizóknak. Egyik alig várja, jóízűen eszi — ezek szemmel láthatóan hizékonyabbak voltak —, míg a *másik alig nyúl hozzá*. Szerencsére nem sok volt ilyen belőlük.

Nem hasznos, ha a hizók előtt áll itatóvályuba az ivóvíz. *Jobb egyszerre a kútra hajtani etetés végén*. Amúgy elpákosztoskodik, sokszor vizet szűresől és kevesebbet, finnyásabban eszik. Hogy a friss, tiszta vizet issza szívesebben, az természetes. Ezért az itatóvályut „ugrató”-val ajánlatos ellátni, mert különben bele áll, sőt bele is fekszik.

Tartóssági és célszerűségi okból a V-alakú etetővályukba, az aljába vinklivasat szegelttem. *Tangl dr.* közleményét olvasva, ennek egyéb haszna is van, amire csak most gondoltam. Az oxidáció — rozsdásodás — folytán *döven (?)* fedezi ez a hizók *vas-szükségletét*, amennyiben idővel, a nyalogatás folytán csak elkopik az is.

Még csak egyet, talán érdekességet kívánok itt megemlíteni, ameyéért nem tudom, a szemtűveges tudomány nem üte-e a fejemre? En a hizlalás utolsó szakában, a lisztre darált kukorica adagolása mellett minden héten, vasárnap este, *megkoplattam* a hizóimat. Az esti etetés alkalmával egy kis céltalan takarmánykeresés után vízre hajtjuk a hizókat, a rendes répaadag bekebelezése után, nem szívesen bár, de visszaballagnak a hizlálóba. Másnap reggel azután, mint a *pióca, tapadnak le a tetél vályu mellé.* Jóízűen eszik a rendes adagot, jóllaknak és meg minden lovább a maga módján. Nem hazabeszéd, ha azt mondom: nem emlékszem, hogy az utóbbi 5-6 év alatt beteg, megcsömörlött, vagy lábáról leesett hizóm lett volna. A meszet és a sőt egyszerre keverem

* Sőt nagyon is lehet, mert a Berk. X mangalica a legjobb anyag ilyen hizlalásra. *Rovatvezető.*
** A hústalan napok után az emberek is „szívesebben” esznek másnap! *Rovatvezető.*

bele abrakjukba szénsavas takarmánymész és marhasó alakjában. De egyébként is a tanyatakarítás eredményezte falvakolatot, a kemencefűtés adta hamut a hizláló előtti térre hordatom, ami egyébként is az aprójszág legkedvesebb tanyája. Ide is el-el járogatnak a hizók evés közben turkálni, valószínűleg káliszükségletük kielégítése érdekében. Kicsi dolgok, de jelentőségük *Tangl dr.* cikke nyomán teljes magyarázatot nyer.

Már a közlemény megjelenése idején feltettem magamban, hogy a cikke inspirációja folytán ismeretem a közölt hizlálási módszert. Mégis jobbnak láttam még az idén összelejtésig csinálni egy hizlálást a takarmányadagok pontosabb mérésével, pontosabb megfigyelésekkel, feljegyzésekkel, hogy mondani-valóm szilárdabban állja meg a nyilvánosság követelményeit.

Befejezésül még csak annyit: hogy most már a „néklözhetetlen aminosavak, vitaminok és egyéb szervesen sók” milyen úton-módon hatnak az állatok hizlalására, az már nem a megfigyelés és a gyakorlat, hanem a tudomány és a kísérlet teendői közé tartozik.

Újabb tapasztalatok az „olajözön” termesztése körül.

Írta: Pöhl Henrik.

Az „olajözön” (*Carthamus tinctorius*) a sáfrányszeklének kitenyészett fajtája. Róla és termesztéséről szóló leírások a „*Köztelek*” 1938. évi 61-62. és karácsonyi számában jelentek meg, részletesen foglalkozva azokkal a kérdésekkel, amelyek az olajözön termesztését megokolták tették.

Azóta két termesztési év múlt el és az eredmények, amelyek a termesztés, az értékesítés és feldolgozás terén mutatkoztak, igazolták azokat a reményeket, amelyeket annakidején az olajözönhöz fűztünk.

Az 1938/39. gazdasági évben az olajözönt 360 magyar holdon termesztettük az ország különböző vidékein, 41 termelőhelyen. Változó minőségű talajokon és éghajlati viszonyok között folyt a termesztés és ez a körülmény bőséges adatokat szolgáltatott arra, hogy az olajözön termesztésének előfeltételeit általában megállapíthassuk.

Ezeket az újabb tapasztalatokat kívánom közölni azokkal, akik e növény termesztésével a jövőben foglalkozni kívánnak.

Az a törekvésem, hogy az olajözön őszi vetésének előnyeit megismerhessem, tökéletesen sikerült, sőt őszi fajtaváltozatokat választottam ki, amelyek mult évben teljesen fagyállónak bizonyultak és az ideai szokatlanul nagy hideg ellenére eddig a mintegy 500 kat. hold őszi olajözön-vetésben fagykárt még nem állapíthattunk meg.

Az őszi vetés előnye ma már számokban is kifejezhető. Itt hivatkoznom kell a *M. kir. Kender-, Lentermelési és Növényoltaj Kísérleti Állomás* megállapításaira.

Az őszi vetési időt nem tanácsos a kora őszi elejére helyezni, mert az esetben az olajözön kedvező időjárásban még ősszel szára megy és nagyobb havazás esetében, mint az az idén is történt, sokat szenvedhet. Az olajözön vetése az őszi búzavetések befejezése utánra, tehát október második felére tehető. Azonban a későbbi vetések is jó eredményt adhatnak.

A késő őszi vetés eredményeit a *M. kir. Kender-, Lentermelési és Növényoltaj Kísérleti Állomás* állapította meg, amely intézet tőlem háromféle olajözön vetőmagot kapott kísérletre és a kísérlet végrehajtása után velem az alábbiakat közölte: „A három fajtát elsősorban téli vetés keretében december 16-án vetettük el középkötött, kiváló minőségű, vályogos talajon. Másodszorban ugyanakkora területre, mintegy második sorozatként március 1-én vetettük el egymás mellé a három olajözönfajtát. A december havi vetést a vakondok a tél folyamán alaposan megtrikították és így hézagossá állománnyal, de tökéletes kifejlődéssel tudott termésbe jönni. A tavaszi vetés teljesen zárt állománnyal fejlődött az egész tenyészidő alatt. A tenyészidő alatt a következő megfigyeléseket végeztük: A december 16-i első vetés december

és január hónapokban a hosszantartó és magas hőreteg alatt teljesen kisorolt, s mire a hó január 31-én eltűnt a parcelláról, rendes soraiban mutatkozott az olajözön. Bár a hóolvadás után a tavaszi fagyok alatt felfagyásnak látszott, hengerzés nélkül is megmaradt és rohamos fejlődésnek indult március és április folyamán annyira, hogy május elején szárbaszokott és a tartósan hosszú májusi és júniusi esőzések következtében (170 mm) elérte a két méter magasságot és június 26-án teljes virágzásba indult.”

Az említett intézet kísérletei a termésre nézve is értékes támpontot nyújtanak. Ugyanis a magas-növésű, tüsketlen fajta ígerte a legnagyobb termést, de a terméseredmény az alacsonyabban növevő törzset emelte ki. Meg kell jegyezni azt is, hogy az említett kísérleti állomás telepen a tüsketlen fajta-változat ilyen magas növeése nemcsak a kivételesen jó talajnak, de a nagy esőzések is tulajdonítható.

Általában megállapítottuk azt, hogy azonos talaj- és éghajlati viszonyok között az őszi vetett fajtaváltozatok termésátlaga kat. holdankint 12-17 q, esetleg több, a tavaszi fajtaváltozatok pedig 8-14 q és ennél több magtermést adtak.

Külön meg kell említenem azt is, hogy a tüsketlen, de magasabb növésű fajtaváltozatok mind őszi, mind tavaszi vetéssel kevesebb magtermést adnak, mint az alacsony-növésű, de szűrés fajtaváltozatok. Ez a terméskülönbség kat. holdankint kb. 100-150 kg-ra tehető.

A korábbi közlések kiegészítéseképpen vissza kell térnem az olajtartalom újabb megállapításaira is, amelyek eredményeképpen közölhetem, hogy az egész mag nyerszsírtartalma a szárazanyagban fajtánként 21-98%-tól 26-38%-ig változik.

A hámozott magból nyers zsírtartalma a szárazanyagban 52-85 és 54-86% között mozog.

A talajigény tekintetében további vizsgálódást folytattam és határozottan megállapíthattam, hogy az olajözön a mélyrétegű, középkötött vályogon, az igazi búzatalajokon díszlik legjobban. Ez a tulajdonsága alkalmassá teszi arra, hogy a búzavetésterületek esetleges csökkentése során mint búzapótló növény figyelembe jöhessen.

Különösen nagy jelentőségű megállapítás az, hogy az olajözön a szíken is jó meggy és még azon is 8-10 q körüli magtermést ad. A szíken természetesen korábban érik be és már augusztus első felében el is van csépelve. Nagy jelentősége ezen kívül abban is kidomborodik, hogy visszamaradó karógyökerén lévő igen sok hajszálgöyökével a szik megjavításához lényegesen hozzájárul. Ez a körülmény arra mutat, hogy a szíkes területek hasznosításában az olajözönre igen fontos szerep vár.

Az elmondottakat külföldi kísérleti telepeink is alátámasztják.

A Németországban végzett kísérletek sikeréről a német szaklapok többször elismeréssel nyilatkoztak, amelynek visszhangja itthon is hallható volt. Éppen most folyik tárgyalás német szakkörökkel nagyobb területre szóló termelési szerződés megkötésére abban az esetben, ha a jövő évi termés exportálható lesz.

Jugoszláviával is tárgyalások folytak az ott végzett kísérletek alapján egy anyatelep felállítására. Jugoszlávia hajlandó lenne az egész 1940. évi termést is átvenni, természetesen jóval nagyobb áron, mint ahogyan idehaza a napraforgómagot megfizetik.

Románia is élenként érdeklődik az olajözön termesztése iránt és szakközege a nyár folyamán anyatelepeinket megtekintette; újabban pedig nagy mennyiségű vetőmag megvételére tett ajánlatot.

Három év óta folynak a kísérleteink Kanadában és a mult évben megállapodást kötöttünk a National Food Products Limited vezetőségével nagyobb mennyiségű olajözön átvételére, amelyet igen jó áron helyezhettünk volna el, azonban a háborús viszonyok miatt a mult évi termés kiszállítását lehetetlen volt. Ez a kapcsolatunk a jövőben is fennmarad, a jó viszonyt a kanadai Brooksban lévő anyatelepekünk ápolja és igyekszik dollárokat biztosítani a magyar termelők részére.

Szükségesnek tartom, hogy az olajözön szírom-velének felhasználása tekintetében a termelő gazdaközönséget tájékoztassam.

KÁLMÁN-MEDICAGO

egyetemes örlő- és zúzó gép
acél kivitelben, szegmentesítővel
10 nagyságban már 3 lóerőtől.

NIAGARA

szártépő- és zúzó gép

tengeriszártépésre, répa, burgonya,
tök, stb. zúzásra a legjobban bevált

KÁLMÁN JÓZSEF

műszaki és gépkereskedő,
Sörgőncim: MEDICAGOGÉP

Budapest, V., Kálmán-utca 14. sz.
Telefon: 114-006, 117-189

Az olajjón szíromlevele, mint ártalmatlan festőanyag, jelentős szerepet tölt be az élelmiszerek és különösen a bor színezésénél, de egyéb ipareknél és a kozmetikában is. A szíromlevél megszedése hasznosított művelet, mert a mulban a gyógynövénykereskedelem szívesen vásárolta igen nagy áron. Megállapításaim szerint az ország szükséglete nagyon könnyen fedezhető hazai termésből és ez lényeges valutamegtakarítással jár.

A szíromlevél szedése nagyon egyszerű és akkor történik, amikor a virágszárakon a megtermékenyülés után a sötét narancssárga szíromlevelek a virágfészkekre hátrádnak. Ezek száraz időben a fészkekről könnyedén leemelhetők.

Termelési szerződésünkben gondoskodás történt arról, hogy a virágszirmot a hazai gyógynövénykereskedelem előre megállapított áron átvegye.

Az olajjón magtermésének értékesítése tekintetében igen előnyös fordulat állott be és több hazai olajgyárral történt megállapodás alapján módunkban lesz kedvező feltételekkel olyan termelési szerződést biztosítani, amely a mai viszonyoknak megfelel és a gazdákat teljesen kielégíti.

Nem kétséges az, hogy az olajos növények termesztésének jelentősége megnőtt és előreláthatóan fokozódni fog. Annak a célkitűzésnek tehát, hogy növény-olajtermelésünket fokozzuk, egyik kiváló eszköze az olajjón termesztésének fokozottabb felkarolása.

Sajnos, az időjárás előreláthatóan olyan helyzetet teremt, hogy egyes vidékeken az őszi vetések tavaszi pótlásra szorulnak, vagy a vizes tavasz miatt egyes talajokra későn lehet rámenni és ebben az esetben ismét az olajjón vetése jöhet számításba.

Az olajjón tavaszi termelési szerződéseinek megkötése már folyamatban van. A rendelkezésünkre álló vetőmagot az érdeklődés sorrendjében osztjuk ki, kat. holdankint 20 kg-ot és lehetően olyan területet kötünk le, amely előreláthatóan egy vagon termést hoz. Ezért a termelési szerződések alapja elvileg 10 kat. hold, azonban kisebb területre is adunk ki termelési szerződést.

A termesztésre vonatkozó útmutatásokat, a termelési szerződés feltételeit minden érdeklődőnek a legnagyobb készséggel küldi meg az „Olajjón” Anya- és Elszaporító Telepeinek Központja (Budapest, IV., Váci-utca 56/58), ha a jelentkező közli, hogy milyen talajon és hány holdon kíván olajjönt termeszteni.

Nyúlkárok a gyümölcsösben.

Írta: Molnár László.

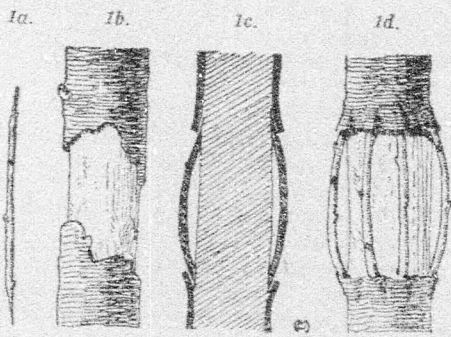
A kemény tél, néha kevés felmelegedéssel, de még mindig tart és nagy hó borít mindent. Egymást érik a panaszok, hogy a fák ezreit rágták le a nyulak. Kétségtelen, hogy a nyulakat ezért okolni nem lehet. Az óriási és nálunk teljesen szokatlan hideg, a két hónapja mindent borító hó a nyulakat — főként a mezei nyulat — minden élelemtől megfosztotta, illetve elzárta és így az éhség kényszerítette azokat arra, hogy a hóból kiálló fák kérget lerágják. Hogy — életükről lévén szó — nem törődnek a tulajdonjoggal és az okozott kárral, az természetes, hiszen csak ösztöneik után mennek. Mivel a nyulak így minden jogi megfontolás nélkül teszik tönkre a fák ezreit, sőt tízezreit, nem kétséges, hogy nekünk, embereknek kell a védelemről gondoskodnunk.

Szerintem ennek elsősorban nem a jogon, hanem a szereteten kellene alapulnia. Azt a szeretetet értem, amely elsősorban a vadászt, másodsorban a gyümölcsfaj tulajdonost arra készítetné, hogy télen etesse vadjait. Az első megtehetné, mert neki élvezetet és gyakran hasznót hoz a vadászat. Megokolt lenne tehát, hogy érte áldozatot is hozzon, de semmiesetre sem a gyümölcsfaj tulajdonos terhére. Utóbbi pedig részben sajnálatból, részben okoskerü védelemből megcsinálna, hogy drótkerítésétől 3 m távolságra elhárítja a havat és az így kapott mély utakra répat, szénát szórjon, hogy inkább azt egyék a nyulak, mint a fát. Tudom, hogy erre azt mondja a gyümölcsész, hogy „mi jogon kívánnak tőlem ilyen t?” Én erre azt felelem, hogy mivel a jog mindig ott kezdődik, ahol a szeretet végződik; az cselekszik helyesen, aki a békés, jóindulatú megoldás mellett marad. De a gyakorlati élet is gyakran igazolja ezt, mert mire a jog ólomszímáival az ítélőleg elér, hogy az igazság kétélű kardjával lesújtson, addigra a nyulak már egyetlen ép fát sem hagynak a kertben. Arra kérem tehát a gyümölcsfaj tulajdonosokat, hogy ha sorain megjelenésekor még

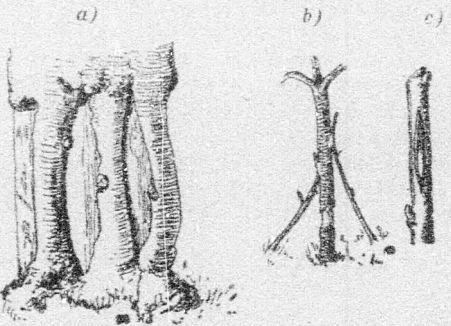
mindig lesz hó, hányják el azt a kerítés mellől és adjanak az éhező állatoknak egy kis enivalót. Ennyit a megelőző védekezésről.

Ahol a nyulak már bejöttek a kertbe és kárt csináltak, ott két eset van. Vagy van nyúlmentes kerítésünk, vagy nincs. Ha van, akkor a bekerített területen belül a nyúl bármely módon elpusztítható, legyen az akár üregi nyúl (Oryctolagus cuniculus L.), akár mezei nyúl (Lepus europaeus Pall.), lévén a gyümölcsösben különösen telen a legveszedelmesebb kártevő. Hogy azonban a törvénybe bele ne üközzünk, szó szerint közlöm, mit mond az 1883. évi XX. t.-c. 13. §-a az üregi nyulról: „A tengeri (üregi) nyulat saját területén a bírtokos birtokos elpusztíthatja, abban az esetben is, ha a vadászat bérbe volna adva; ha azonban a pusztítást hajtókkal, vagy bármilyen vadászbekkel akarja végbevitni, ebben az esetben a bérlet beleegyezését tartozik kieszközölni”.

A joggyakorlat még tovább megy: „Az üregi nyúl vadászata kihágást nem képez, mert az üregi nyúl az 1883. évi XX. t.-c. 13. §-ában felsorolt, s mindenkor pusztítható kártékony állatokhoz tartozik (Belügyminiszter 1475—1911. sz. határozata; közigazgatási döntvénytar VI. kötet). Viszont a vadászati törvény szerint löfegyverrel csak akkor szabad pusztítani, ha az illető fegyverrel elengedllyel és vadászjeggyel bír. Ha a falkolást vagy gyümölcsöst nyúlmentes drótháló, vagy egyéb kerítés nem védi, akkor a mostani magas hóban legjobb védekezés, ha legalább két m magas meredek hófalat és melléje egy 3 m széles hóárkot készítenk.

29. sz. kép. 1a) metszlapokkal ellátott oltóvessző, 1b) nyulrágott fatörzs, 1c) ugyanez a fatörzs a beillesztett oltóvesszőkkel, 1d) a kész áthidaló oltás. (Molnár László rajza.)

30. sz. kép. a) sikerült áthidaló oltás 6—7 éves korban, b) és c) összenövésztés a nyulrágta kéregrészt pótlására. (Molnár László rajza.)

Mindézek azonban csak a további károk megakadályozására alkalmasak, de a már meglévő bajokat nem gyógyítják. Nézzük tehát a gyógykezelés módjait.

1. **Falkolásban** értesülés szerint a nagyon magas hó miatt a rágás legtöbbször a fák koronájában van. Bár ez is egy évi veszteséget jelent, mégis a fát nem kell kidobni, mert az esetek legnagyobb részében erős koronametszéssel új korona alakítható, feltéve, hogy nem koronába oltott fáról van szó és a rágás az oltás felett van. Ha a rágás nagy, vagy különösen ha a törzs kerületén körülfut, a fászkát csak új törzsneveléssel lehet megmenteni, de abból már első osztályú fa nem lesz, s így legjobb kidebni.

2. **A gyümölcsösökben** más a helyzet. A termőfa komoly érték, amelyre érdemes költeni, mert például ez évben is a gyümölcs — részint a zord tél, részint a tavalyi bő termés után beálló valószínű kis termés következtében — drága lesz. Itt háromféle lehet a nyulrágás okozta kár. Lehet a törzs alján a szemzés helye körül, lehet a törzs közepén vagy felső részén és lehet a koronában. Ha a rágás a törzs egész kerületén körülfut és a fa nem kétyencünk: legjobb kidobni. Ha értékes termőfa, áthidaló oltással meg-

menthetjük. Ha a rágás nem terjed túl a fa kerületének felén, okvetlenül alkalmazzuk az áthidaló oltást, vagy a rázóvesszést, mert bár a szakemberrel végeztetendő munka jelentős kiadást követel, sok fára elosztva okvetlenül megtérül. Ha a rágás a koronában van az oltás fölött, vágjuk vissza a vesszőt és neveljünk új koronát vagy ágat, amint a rágás szükségessé teszi. Minden esetben a rágott sebek görbe széleit éles késsel sűrűre kell metszeni és gyümölcsfakátránnyal bekenni. Ha oltást végeztünk, kátrány helyett oltóviaszt használjunk.

Az áthidaló oltást a következőképpen hajtsuk végre. A rágási sebet egyenes szélre metszük, azután a fa vastagságához mérten 4—8 oltóvesszőt (körtehez körtét, stb.) vesszünk, s ezt alul és felül úgy metszük hegyesre, mint a héjalóoltásnál (29. sz. kép). Ezután az oltóvesszőt úgy tűzzük az előzőben meglazított héj alá (1. c.), hogy egy kissé meg legyen görbítve, mert ez esetben mint egy rügő fészeken érintkezik a kéreg megfelelő részeivel. Így az oltóvesszők, mint vízvezető csövek (1. d.) vezetik a táplálóanyagot és zavartalan anyagcsereforgalmat biztosítanak a fának. Minél fiatalabb a fa, annál biztosabb a siker és ha az oltóvesszőknek csak egy része ered is meg, a fa meg van mentve. Évek során az oltóvesszők úgy megvastagodnak, hogy nemcsak a fa fejlődése lesz zavartalan, hanem a kéreghiány is többé-kevésbé benő (30. sz. kép a). Ne vezessen félre minket az a tény, hogy a nyulrágott fa nem pusztul el azonnal. Operáció nélkül magában hordja a közeli pusztulás csirját.

A rázóvesszés úgy történik, hogy a fajtának megfelelő 2—3 darab egy-két éves gyökeres vad-alanyt ültetünk a rágott törzsű fa köré olyan módon, hogy a fászkák vezér hajtásai hozzácsúszjanak a fa törzséhez (30. sz. kép b). Ezután mind a törzsön, mind a tápláló fának a fa felé eső ágán olyan egyenlő nagy, sima metszési felületeket vágunk, amelyek éppen összeillenek (30. sz. kép c), majd a tápláló fákot odakötjük a törzshöz, hogy azzal összeforradjanak. Így a fiatal fák fogják táplálni az öreget, mert azok pótolják a lerágott kéregrészt.

Mindkét oltási módot kora tavasszal és akkor alkalmazzuk sikerrel, amikor a nedvkeringés már megindult és az alany (ez esetben a törzs) héja könnyen elválik.

A nyulrágás ellen termőfáknál legjobb védelem a fészeken kihúzott 1,5 méter magas drótháló-kerítés. Ha kerítésünk nem nyúlmentes, a legbiztosabb védekezés az, hogy minden törzset egészen a koronáig dróthálával vesszünk körül. Ügyelni kell azonban arra, hogy a háló lyukbőrsége elég sűrű legyen (hogy a nyúl feje át ne férjen rajta) és a háló ne fészeken feküdjék rajta a fa törzsén, hanem kb. 4 újjnyira legyen minden oldalról körülötte. Hogy a drótháló egy oldalon se simulhasson a törzshöz, felül dróttal olyan keresztirányban alkalmazunk, amely a háló legjobb helyzetében rögzíti. Ez a háló nem teszi lehetővé a permetezést, nem zárja el a napot és nem akadályozza a törzs állandó szem előtt tartását.

LEVÉLSZEKRÉNY.

A gazdasági gépezetek és gépkezelők szolgálati viszonyainak jogi minősítése.

Kérdés. Vezetőgépész címmel ellátott, géplakatos képesítéssel, autóvezető igazolvánnyal és lokomobilvizsgával rendelkező gépésznek mennyi a legkisebb felmondási ideje és azt melyik törvényünk szabályozza?

v. Cs. A.
Felelet. A szolgálati viszony jogi minősítése szempontjából a vállalt munkakör az irányadó, nem pedig a szerződő felek által adott címzés, de még a munkavállaló képzettsége (vizsgája) sem. Meg kell különböztetnünk egyfelől a gépészi, másfelől a gépkezelői munkakört. Az előbbihez nemcsak a gép szakszerű kezelése, hanem szakszerű szétzedése, összerakása és megjavítása is hozzátartozik. A gépkezelő feladata, mint már maga az elnevezés is jelzi, csupán a gépnek a kezelése.

A gépész, vagyis az, aki gépészi munkakörre vállalkozott, sohasem lehet gazdasági cseléd. Ez a Hatásköri Bíróságnak állandó gyakorlata. A gépkezelő ellenben gazdasági cseléd akkor, ha szerződésében a gazdasági cselédi jogviszony törvényes kellékeit feltaláljuk. E törvényes kellékek: a) személyes szolgálatra való kötelezettség; b) időbér, de nem napibér; c) legalább egy hónapi szolgálati idő; d) a szolgálat gazdaságban teljesítendő volta; e) a szolgálat folytonossága.

A gazdasági felmondási törvényi rendelkezések a felek a szerződés a bírói gyakorlat alapján felmondási ideje —

A gazdasági iati ideje — kötése hiány az év március gazda, akár a hogy a szolg hosszabbodja nappal, vagy kell élnie. Mádási idő két, 31-ére szólho

Törvé

Rov

Az 1940.

Most adta mezőgazdasági sítása érdekében intézett körlevele munkának a rendelkezése

1. A folyó kalföldre mező 2. Teljesen munkásoknak nek, elnesnek a bérmegállapított szerződése

3. A szerzői törvény alapján a törvény a sz előnyben részes akik megfelelő el. A földhöz ju ben is csak a

4. A mezőgazd esetleges vonak és egyéb ipari no Az ipari növény termelése pedig gazdasági munk a hazai mezőgazd a mezőgazdaság

Figyelmeztet hogy a szerződ kössék meg a A szerződésbe az elemi csapatt munkások részér mainak megfelel

A földművelé met arra, hogy megállapításra v hatályaikat vesz megállapító bizo nem működhetne állapításáról szó áll, így már en irányadók.

Felhívja a f elhelyezkedni ne munkát kereső munkással való e munkaközvetítők m. kir. gazdaság gazdasági munká sági munkásszüks ügy forduljon a alatt álló Orszá (Budapest, V.,

Az árutulv

A kereskedelem alatt rendelkezé az és folyó évi ápr E rendelet értel tömegárak zavap az esetleges fuv

Műt

Káliig

Sörár

Len

Kende

Olajne

Burgo

Répa

MAGYAR MEZOGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM

TELEFON: 111—310, 112—914

Sürgőnycím: MEGALER. BUDAPEST

Foglalkozik:
Mindennemű tenyész- és haszonállat vételével és eladásával, beállítási anyag szállításával és beszerzésével, **hizlalási hitelek nyújtásával.**

Gazdatársadalmi intézmény.
Mindennemű állatkivétel legelőnyösebben lebonyolítunk. Meghívásra a szakértőnket a helyszínre küldjük.

ÁLLATSZÁLLÍTMÁNYOK CÍMZENDŐK:
BUDAPESTRE: szarvasmarha, borjú- és juhoknál:
Budapest - Ferencváros - Marhavásártér
Sertéseknel:
Budapest - Ferencváros - Sertésvásártér

A gazdaságban alkalmazott szegődményes gépész felmondási idejének legkisebb mértékét megállapító törvényi rendelkezés nincs. A felmondási időt tehát a felek a szerződésben szabadon állapíthatják meg. Ha a szerződés hallgat a felmondási idő tekintetében, a bírói gyakorlat figyelembevételével azt kell megállapítanunk, hogy a szegődményes gazdasági gépész felmondási ideje három hónap.

A gazdasági eselédnek minősülő gépkezelő szolgálati ideje — rövidebb szolgálati időnek határozott kikötése hiányában — egy év, még pedig úgy, hogy ez az év március hó végével jár le. Ha akár a munkaadó gazda, akár a gépkezelő gazdasági eseléd nem akarja, hogy a szolgálati szerződés a következő évre is meghosszabbodjék, március 31-e előtt legalább két hónappal, vagyis legkésőbb február 1-én felmondással kell élnie. Más szavakkal kifejezve, a legkisebb felmondási idő két hónap s a felmondás kizárólag március 31-ére szólhat.

P. B.

Törvények és rendeletek.

Rovatvezető: Mutschenbacher Emil dr.

Az 1940. évi mezőgazdasági munkák biztosítása.

Most adta ki a földművelésügyi miniszter a folyó évi mezőgazdasági munkák zavartalan elvégzésének biztosítása érdekében a törvényhatóságok első tisztviselőihez intézett körrendeletét. A rendelet hangsúlyozza a termelő munkások a mostani rendkívüli viszonyok és időjárási rendelkezések közötti való fokozott jelentőségét, majd a következő fontos megállapításoknak köztudomásra juttatására hívja fel a hatóságokat:

- 1. A folyó évben a háborús helyzetre való tekintettel a földművelésügyi munkák közvetítés nem lesz.
2. Teljesen alaptalan egyes mezőgazdasági eselédnek és munkásoknak az az aggodalma, hogy ha már most leszerződnek, elveszik a hivatalos munkabérmegállapítás előnyeiket. A bérmegállapítás ugyanis ki fog terjedni a már előbb létrejött szerződésekre is.
3. A leszerződés nem akadályozza az új földbirtokpolitikai törvény alapján való földhözjuttatásnak sem Söt elkezdődés, a törvény a szolgálatban álló gazdasági alkalmazottakat előnyben részesíti, viszont mellőzni fogják mindazokat, akik megfelelő munkakialmat indokolatlanul nem fogadták el. A földhöz juttatott birtokbavételének pedig különben is csak a következő gazdasági év elején lehet helye.
4. A mezőgazdasági munkásságnak a szerződéstől való esetleges vonakodása károsan befolyásolhatja a cukorrépa és egyéb ipari növények termelési területének kiterjesztését is. Az ipari növényeknek az eddiginél nagyobb területen való termelése pedig nemcsak fontos országos érdek, de a mezőgazdasági munkásságnak is elsőrendű érdeke, mert ezáltal a hazai mezőgazdaság újabb több munkakialmat biztosíthat a mezőgazdasági munkásság számára.

Figyelmezteti a földművelésügyi miniszter az érdekelteket, hogy a szerződéseket írásban a községi előjárás előtt kössék meg a meghatározott alakszerűségeket betartásával. A szerződésbe fontos bevenni ama megállapodást is, ami az elemi csapások esetén fizetendő munkabérré, valamint a munkások részére a közegészség és a közérkölciség kívánalmainak megfelelő elhelyezésre vonatkozik.

A földművelésügyi miniszter felhívja az érdekelteket figyelmét arra, hogy az 1923. évi XXV. t. c.-nek a munkabérmegállapításra vonatkozó rendelkezései az 1939. év végével hatályukat veszítették. Az ennek alapján alakult munkabérmegállapító bizottságok tehát a folyó 1940. esztendőben már nem működhetnek. A legkisebb gazdasági munkabérek megállapításáról szóló törvényjavaslat azonban tárgyalás alatt áll, így már ennek a törvénynek a rendelkezései lesznek irányadók.

Felhívja a földművelésügyi miniszter a lakóhelyükön elhelyezkedni nem tudó gazdasági munkásokat, valamint a munkást kereső munkaadókat, hogy elhelyezésük, illetőleg munkaközvetítőkhöz (előjárásához), vagy a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőséghez, mint közepfokú hatósági gazdasági munkaközvetítőhöz forduljanak. Ha pedig a mezőgazdasági munkás munkakeresését, vagy az igénylő gazdasági munkásszükségletét a felügyelőség sem tudná kielégíteni, úgy forduljon a gazdaság közvetlenül a miniszter vezetése alatt álló Országos Gazdasági Munkaközvetítő Irodához (Budapest, V., Kossuth-Lajos-tér 11., II. em.).

Az áru fuvarozás zavartalanításának biztosítása.

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 19,179. szám alatt rendeletet adott ki, amely folyó hó 3-án lépett hatályba és folyó évi április hó 30-ig bezáróan marad érvényben. E rendelet értelmében a közellátás szempontjából fontos fömegárak zavartalan fuvarozásának biztosítása, valamint az esetleges fuvarozási nehézségek kiküszöbölése, illetve

megelőzése céljából a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter által esetenként közhírré teendő árucikkeket a vasúti fuvarozásnál előnyben kell részesíteni. Ezeknek az árucikkeknek a fuvarozásához szükséges fuvarozási eszközök biztosításáról a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter által megadandó keretek között a fuvarozási vállalatok elsősorban kötelesek gondoskodni. Eppen ezért a fuvarozási elsőbbséget nem élvező árúk felvételét és továbbítását — amennyiben ennek szüksége mutatkozik — egészen vagy részben beszüntethetik, továbbá bizonyos küldeményeket a fuvarozásból ideiglenesen ki is zárhatnak, illetve az ily áru fuvarozásához megtagadhatják a fuvarozási eszközöknek a fuvarozó felek rendelkezésére való bocsátását. Amennyire azonban a fuvarozási lehetőségek megengedik, a fuvarozási vállalatok kötelesek figyelemmel lenni a nem kivételzett áruk fuvarozásához fűződő fontos közérdekekre is.

A szállastakarmányok és szalmafélék legmagasabb ára.

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa 1940. számú, folyó hó 6-án kiadott és érvénybelépett rendeletben szabályozta a szállastakarmányok és szalmafélék legmagasabb árát. A rendelet elsősorban megállapítja, hogy takarmánynagykereskedők által belföldön viszonteladók részére történő eladásnál, nyolc napon belüli fizetésnél, termelőtől való vásárlás esetén az önköltségi árhoz legfeljebb az alább felsorolt kereskedői ártöbblet számítható mértékűnek.

Table with 3 columns: Termék, Budapest, Pécset. Rows include lucernaszéna, lóhereszéna, zabos búkkónyszéna, muharszéna, baltacimszéna, Takarmány- és alomszalma.

A fentebb említett önköltségi ár úgy értendő, hogy a takarmánynagykereskedők által az árúért tényleg kifizetett vételárhoz legfeljebb a préselés közvetlen, illetve szokásos kiadásai, valamint a nagykereskedő által kifizetett vasúti, vagy szekérfuvardíj és egyéb, a szállítással kapcsolatos melléköltségek számíthatók hozzá. Amennyiben az eladó nagykereskedő közvetlenül a vevőhöz irányítja az árut, vagy ha a szállastakarmányokat és szénaféléket nem préselt, hanem laza állapotban adja el, úgy a fentebb megállapított kereskedői ártöbbletnek legfeljebb 70%-a számítható fel. Ha pedig az áru több nagykereskedő kezén megy keresztül, az együttesen felszámítható kereskedői ártöbblet a fentebb megállapított ártöbbletnek legfeljebb 120%-át érheti el. Hogy ezt ellenőrizni lehessen, az eladó nagykereskedő a vevő nagykereskedőnek olyan számlát tartozik kiállítani, amelyből a termelőnek kifizetett vételár megállapítható.

A fentebb meghatározott ártöbblet és önköltség betudásával a nagykereskedői eladási árak vagontételekben történő eladásnál nem lehetnek magasabbak a következőknél:

Table with 3 columns: Hely, Budapest, Pécset. Rows include Ia préselt ó-rélszéna, Ia préselt ó-lucernaszéna, Ia préselt ó-lóhereszéna, Ia préselt ó-zabosbúkkónyszéna, Ia préselt ó-muharszéna, Ia préselt ó-baltacimszéna, Tavasz szalma, Búza alomszalma, Rozs alomszalma.

Más feladóállomásokon a legmagasabb nagykereskedői eladási ár vagontételekben történő eladásnál nem lehet magasabb mint a feladóállomás és a feltüntetett három állomás közül a fuvarkötség szempontjából legkedvezőbben fekvő állomás közötti fuvarkötséggel csökkentett és fentebb szabályozott állomási ár. A feladó- és leadóállomás közötti tényleg fizetett vasúti fuvardíj a feladóállomási árhoz hozzászámítható. A laza állapotban feladott szállastakarmányok és szalmafélék legmagasabb ára házhoz szállítva, kazalba rakva, vagy raktárba beraktározva nem lehet magasabb a préselt árura fentebb megállapított legmagasabb áránál. A szállastakarmányokra fentebb megállapított legmagasabb árak folyó évi április 1-én, a szalmafélékre megállapított legmagasabb árak pedig folyó évi április 1-én és június 1-én métermázsánként 10-10 fillérrel emelkednek. Takarmánykiskereskedők fogyasztók részére raktárról történő eladásnál a tényleges nagykereskedői eladási árhoz szállastakarmányoknál métermázsánként legfeljebb 1-40 pengőt, szalmaféléknél pedig legfeljebb 1-20 pengőt számíthatnak hozzá. Ha a nagykereskedő közvetlen fogyasztó részére ad el raktáráról préselt állapotban árut, úgy az önköltséghez ezt a kiskereskedői ártöbbletet számíthatja hozzá.

A juh- és lóhús engedélyezése hústalan napokra.

Folyó hó 5-én jelent meg a Hivatalos Lapban a földművelésügyi miniszter 152,250. számú rendelete, amely nyomban hatályba is lépett s amelynek értelmében hústalan napokon ezentúl a juh- és lóhús, a sertésfej és sertés lábnyers, valamint elkészített, vagy bármely módon tartósított (konzervált) állapotban a fogyasztók részére árusítható, forgalomba hozható, illetve húsételként kiszolgáltatható. Ellenben hústalan napon liba- és kacsmáját, nyers, elkészített, vagy bármely módon tartósított állapotban a fogyasztók részére árusítani, vagy forgalomba hozni, illetve ételként kiszolgáltatni tilos.

A juhús fogyasztásának engedélyezésével azt céozza a földművelésügyi miniszter, hogy ezt a húsfajtát a közönség szélesebb rétegével megkedveltesse, amikor más megszokott húsfélék fogyasztása tilos. Hiszen Franciaországban és Angliában az izletesen elkészített ürühús egyike a legnépszerűbb húsféléknek és valószínű, hogy népszerűségét nálunk is az izletes elkészítési mód tudná leginkább fokozni. Ez pedig annál fontosabb volna, mert hiszen a hazai gyapjútermelés fokozása szempontjából annyira fontos juhtenyésztés jövedelmezőségének biztosítása a gyapjú és a juhtej kedvező értékesítésén kívül a juhús értékesíthetőségétől is függ. A lóhús, továbbá a sertésfej és sertés láb fogyasztásának engedélyezése a szegényebb réssz néposztálynak biztosított könnyebbéget, mert hiszen az időjárási viszonyok miatt olcsó húspótlékoknak egyelőre még nagyon hiányában vagyunk. A liba- és kacsmáj árusításának tiltása nyilván a kivétel fokozása érdekében történt.

A gümőkörös sertések zsírja fogyasztásának új szabályozása.

A földművelésügyi miniszter 164,520. szám alatt rendeletet adott ki, amely folyó hó 15-én lép hatályba s amelynek értelmében az állategészségügyről szóló törvény végrehajtási utasítása, az 1932. évi 100,000. számú földművelésügyi miniszteri rendelet 93. §-a akként módosul, hogy a fogyasztásra feltehetően alkalmasnak minősített gümőkörös hizott sertésnek olvasztás által fogyasztásra alkalmassá tett zsírja — ha a húsvizsgálat során varas gümösödése, vagy kiterjedt gnyenes és ellágyult göcök nem voltak észlelhetők és a kiolvasztás hatósági (állatorvosi, húsvizsgálói) felügyelet mellett történt — hatósági hűszékbe való beutalás helyett a tulajdonosnak korlátlan forgalombahozatal céljából kiadható.

KÖNYVISMERTETÉS.

„Székelyföldi esetek. Erdélyi gazdasági emlékek. 70 kis elbeszélés“. Írta: enesei Dörner Béla. 100 oldal. Ára 2-50 pengő.

Ezen a címen írta meg és adta ki enesei Dörner Béla m. kir. gazdasági főigazgató, a „Köztelek“ rovatvezetője izlésesen kiállított kis könyvben azokat az eseményeket, amelyek vele az 1900-as években a Székelyföldön és az 1916-18-as években Brassóban, a háború alatt, a miniszteri kirendeltségi szolgálata alatt történtek. A kis történetek élénk világot vetnek az akkori viszonyokra és a derék, a világháborúban oly vitéző küzdő székely nép akkori világára, továbbá a brassói háborús gazdasági állapotokra. A történetek legnagyobb része gazdasági vonatkozású ugyan, de sok más érdekes, mulatságos, vidám esetet is tárgyal, úgyhogy olvasásuk nemcsak a gazdáknak, de más foglalkozásúaknak is derős öröklet szerezhethet. A könyv írója a gazdasági szakirodalomban közismert egyén. Réf- és legelőművelési, műtrágyázási és sertés-tenyésztési könyvei több kiadást értek el és nagy kelendőségnek örvendenek, mert élénk, közvetlen irányítást tudtak kedvelni az olvasóközönséggel a tudományos ismereteket. e. Dörner Bélát különben nem kell olvasóközönségünknek bemutatni és írásait ajánlani. A 70 kis történetből kb. 25 gazdasági vonatkozású, kb. 45 pedig derűs históriákat ír le. A könyvet a „Patria“ Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. állította ki nagyon izlésesen. Az árát a könyv írója azért szabta ilyen alacsonyra, hogy még azok is beszerezhesék, akik nem tudnak könyvekért nagyobb összeget a mai nehéz viszonyok között áldozni.

Beszerezhető a „Patria“ Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T.-nél és az összes magyarországi nagyobb könyvkereskedőknél.

Östermelő gazdaságunk jelene és jövője. Mindig jól esik olyan agrárproblémákkal foglalkozó könyvet olvasni, amelynek szerzője komolyan mérlegel, nem szalad jelszavak után s meg tudja őrizni tárgyilagosságát. Ujlaki Nagy Árpád elsősorban ez az erénye teszi figyelemreméltó íróvá. A könyv előszavában

Műtrágyázzunk 40%-os kálisóval is! Káliigényes növények: Sörárpa, Len, Kender, Olajnövények, Burgonya, Répa, Dohány, Herefélék, Szőlő, Gyümölcs, Konyhakert, Magszaporítás. Fej-, fészek- és sortrágyázáshoz 48%-os kénsavas kálit használjunk! Terményárak emelkedtek, káli olcsó mint eddig! KÁLISÓ BEHOZATALI R.-T. Budapest, V., Mária Valéria-u. 12. Telefon: 380-534 Komárom, Nádor-utca 30. Nyírágyháza, Luther-ház b.

Kállay Miklós volt földművelésügyi miniszter csoportosítja azokat az általános követelményeket, amelyeket az új földreformmal kapcsolatban érvényesíteni kell. A szerző a mai agrárszociális helyzet képének változásával indul el. És amikor odaérkezik, hogy az igazi szociálpolitika tulajdonképpen nem más, mint a mezőgazdasági üzemek teljesítőképességének fokozása, akkor körülből már meg is ismerkedünk alapvető célkitűzéseivel. Ismerteti ezután növénytermelésünket, a növénytermelésnek a különböző birtokkategóriákra ért eredményeit, majd az állattenyésztés fejlesztésének problémáját fejtegeti. Külön fejezetben foglalkozik egyes birtokoknak munkateljesítményt nyújtó, tehát *népellátást jelentő* kapacitásával. Behatóan vizsgálja egyes birtoktípusoknak anyagi helyzetét, majd a népesedési mozgalmat és az általános népjólétet.

Talán csak a könyv második részével nem tudunk teljesen egyetérteni, ahol az agrárgazdálkodás jövőjéről szól és kissé rőzsás számításokat végez az elkövetkezendő korszakra vonatkozóan, megállapítván, hogy mi az a teljesítőképességi határ, amelyet a magyar földnek el kell érnie. A könyv harmadik része a *birtokrendezésről* szól, ismerteti az ideális birtokmegosztás kérdését, vizsgálja és bírálja a legújabb reformtervezetet, majd a reális reform várható eredményeit mérlegeli. A könyv befejezése azzal a mindenesetre helytálló megállapítással szolgál, hogy mindazok a szociális és gazdasági befektetések, amelyekkel a termelést előmozdítani igyeckszünk, a jövőben kétségkívül meg fogják hozni az egész ország számára a kívánatos eredményeket.

v. gy.

Nemesített növényfajták katalógusa az 1940. évre. Összeállította: Villax Ödön dr., az Országos M. Kir. Növénytermesztő Intézet vezetője.

A nemesített növényfajtákat összefoglaló katalógus 1938-ban jelent meg először. Az 1940. évi katalógus növényfajonként összefoglalja mindazokat az eredeti magyar nemesített növényfajtákat, amelyeket kiváló növénytermesztőink állítottak elő. De fel vannak véve a katalógusba azok a külföldi származású nemesített növényfajták is, amelyeket nemesítőink céltudatos szelekciós munkával igyekeztek a magyar viszonyok közé alkalmazhatóvá tenni.

A katalógus növényfajonként három csoportban, és pedig: 1. állami növényfajta törzskönyvelésben, 2. állami növényfajta elismerésben és 3. állami (intézeti) ellenőrzésben részesített növényfajta megjelöléssel ismerteti a fajtákat.

A Villax Ödön dr. által összeállított katalógus az egyes fajtáknál részben az intézet előkísérletei, részben egyéb előkísérletek és tapasztalatok alapján párszavas jellemzést is ad arra vonatkozóan, hogy a kérdéses fajta az ország mely vidékére való. A jól összeállított és nagyfontosságú katalógust az Országos M. Kir. Növénytermesztő Intézet (Mosonmagyaróvár) díjmentesen küldi meg az érdeklődőknek.

Gazdatársadalmi mozgalmak.

Rovatvezető: Fabrielus Endre.

A Csongrádmegyei Gazdasági Egyesület február 25-én, Nagy Pál alelnök előkísérletével tartotta évi rendes közgyűlést. Elnök magasztos szavakkal méltatta a kormányzó 20 éves országlásának évfordulóját, amelyet a közgyűlés áilva hallgatott végig. Bartha Antal dr. titkár olvasta fel ezután Károlyi Imre gróf elnök lemondó levelét, majd Nagy Pál alelnök méltatta a távozó elnök érdemeit. Kifejtette, hogy a nemzeti életben is fontos szerepet belőlt társadalmi egyesületek az adott viszonyok között a legalkalmasabb tagot igyekeznek megnyerni a vezetéshez. Az egyesület is ebben a szellemben cselekedett, amidőn az egyesület elnöki székének betöltésére Károlyi Imre gróft igyekezett megnyerni. Kijelentette, hogy a távozó elnök működésére mindannyian szeretettel emlékeznek vissza. Soós Pál alelnök terjesztette elő ezután a választmány javaslatát, amely szerint Károlyi Imre

grófnak az egyesület a gazdaérdekért kifejtett önzetlen tevékenységéért köszönetet mond, érdemeit jegyzőkönyvben megőrökíti, arcképet megfesteti és az egyesület örökös tiszteletbeli elnökévé megválasztja. A javaslat egyhangú elfogadása után alelnök bejelentette, hogy az elnöki szék megüresedésekor mindjárt az az egyöntetű felfogás alakult ki, hogy vitéz Szendrey László főispánt kérjék fel az elnökség elvállalására. Javasolta, hogy a szokástól eltérően ne választás, hanem meghívás útján kérjék fel a főispánt az elnöki szék elfoglalására. Az indítvány egyhangú elfogadása után K. Nagy Sándor dr. polgármester vezetésével küldöttség hívta meg a főispánt a közgyűlésre. Nagy Pál alelnök tolmácsolta vitéz Szendrey László elnökkel a közgyűlés határozatát és üdvözölte az egyesületi tagok nevében. A közgyűlés tagjai nevében Cserna János m. kir. gazdasági főtanácsos, a gazdakörök nevében pedig Kátai Pál János gazdaköri elnök üdvözölte az új elnököt. Vitéz Szendrey László az elnöki szék elfoglalva, elnöki megnyitójában hangzott, hogy a földben nem a vagyont szereti, hanem kizárólag a magyar rögöt és nemesek akkor, amikor dús termést ad. Igérte, hogy minden erejével, tudásával és akaratával azon lesz, hogy a magyar föld megbeesülését, szeretetét és a magyar föld szorgalmas népének boldogulását szolgálja. Bartha Antal dr. titkár terjesztette elő ezután az egyesület évi működéséről szóló jelentést, valamint a zárszámadást és a költségvetést, amelyet a közgyűlés elfogadott.

A községek

III. országos kongresszusának megnyitása.

A „Falu” Magyar Gazda- és Földműves Szövetség nagybányai vitéz Horthy Miklós, Magyarország kormányzójának legfőbb védnökségével, József királyi herceg, Albrecht királyi herceg, József Ferenc királyi herceg, Serédi Jusztinián borbos hercegprímás és Teleki Pál gróf miniszterelnök fővédnökségével rendezte meg a községek III. országos kongresszusát. A megnyitó díszgyűlésen megjelentek József főherceg, Teleki Pál gróf miniszterelnök, a kormány számos tagja és közeletünk előkelőségei. A gyűlésen az Országos Magyar Gazdasági Egyesület képviselőiben Somssich László gróf m. kir. titkos tanácsos, az OMGE elnöke és Mutschbacher Emil dr. ügyvezető-igazgató vett részt.

Mayer János, a Faluszövetség elnöke a kongresszust megnyitó beszédében megemlékezett Horthy Miklós országlásának huszadik évfordulójáról. Hangzott, hogy a magyar falu problémái estendők óta a megoldásra váró kérdések élén állnak. A nemzet egyeteme szempontjából nem lehet közömbös, hogy hogyan boldogul a magyar falu. Minden kezdeményezésnek a megvalósítását a falun kell elkezdeni, mert ha a falu gazdaságilag erős, akkor alkotmányos kötelességeink is eleget tud tenni, fogyasztó- és felvevő-képessége megnövekedik és így az ipar és a kereskedelem felvirágozása révén adva van a kulturális fejlődés lehetősége is. Indítványára a kongresszus elhatározta, hogy hódoló táviratban üdvözlí a kormányzó.

Schandl Károly dr., a Faluszövetség társelnöke a kongresszus programját ismertette. Hangzott, hogy a kongresszus nehéz külpolitikai viszonyok között ült össze. A magyar nép igazságos béket kíván és reméli, hogy az elkövetkező békekötés jóvá teszi a múlt háború bűneit is. Rámutatott a közigazgatás reformjának szükségességére és a falu egyéb problémáira. Ezek során a földkérdéssel foglalkozva hangzott, hogy a földosztás helyett a pénzügyileg is alátámasztott szerves birtokpolitika hivatott a falunak ezt az ügyét helyesen megoldani. A falu szociális problémáinak fejlődéséről szólván, utalt az e téren elért legjobb eredményekre, amelyek bizonyítják, hogy a falu érdekében állandó munka folyik.

Beszéde befejezésében a szövetségi értékesítés fejlesztésének szükségességére mutatott rá.

Teleki Pál gróf miniszterelnök általános figyelemmel kísért, nagyszabású beszédében üdvözölte a kongresszust. Méltatta a faluban rejlő nemzeti erőforrásokat, amelyek megokolják, hogy a falusi lakosság, a magyar gazdatársadalom megerősítésére mindent elkövetünk. Amilyen fontos a magyar gazdatársadalom átmentése a nehéz időkön, ugyanolyan fontos az is, hogy a gazdatársadalom nyugalomával, hitével és biztonságérzetével átmentse a nemzetet a nyugtalan korszakok.

A kongresszus feladatáról szólván, szükségesnek mondotta a társadalmi munkát a jövő nagy céljai előkészítésében. A háborús viszonyok között a kívánások és a követelések joga nem az egyeseké, hanem az államé. De a háborús korszak befejeztével megfordul a helyzet és lehetővé válik, hogy ismét teljes erővel a gazdasági élet fellendítésén munkálkodjunk. Akkor a kívánások és követelések teljesítésének sora ismét a társadalom lesz és a társadalom kezdeményezéséből kiindulva az állam mint segítő szerepel.

A földtörvényjavaslatról megemlékezve, kidomborította a miniszterelnök, hogy jobban szereti a törvényeket jól meggondoltan megcsinálni, mint gyorsan összeültü, ezért igyekeztek mindenki véleményének meghallgatása után az érdekek és álláspontok összeegyeztetésével a ma lehetséges, alkalmas és józan formát megtalálni. Fontos, hogy az országgyűlés mindkét házának és az érdekképviseleteknek is módjuk legyen véleményük elmondására és csak ezután történjen döntés. A földbirtokpolitikai törvényjavaslat tárgyalása során is felmerültek olyan észrevételek és szempontok, amelyek felhasználása igen hasznos és jó volt. A földbirtokpolitikai kérdéssel kapcsolatban rámutatott a miniszterelnök, hogy a minőségi többtermelésre kell törekedni, amihez a szaktudás és a szaktanácsadás, valamint a gazdasági irányítás fejlesztésére van szükség, mert ügyelni kell arra, hogy a földreform következtében ne romoljék le a termelés színvonala.

A kisgazdaságok elaprózódásáról nyilatkozva, kijelentette, hogy egészen apró birtokok nem volnának képesek fenntartani a nemzetet. Ezzel kapcsolatban szeretnek külföldi példákra hivatkozni anélkül, hogy felismernek az eltérő helyzet jelentőségét. Ezekre vonatkozóan mondotta, hogy tudatlan emberek ne beszéljenek, ha a nemzet dolgáról van szó.

A kormányznak az a célja, hogyha nem is lehet mindent rögtön megvalósítani, legalább előkészítse a dolgokat arra az időre, amikor pénzünket ismét gazdasági feladatokra fordíthatjuk. Ezért fontos a gazdatársadalom társadalmi szerveinek kiterjesztése, munkájuk élénkítése. A végül az, ami már Széchenyi István szemé előtt lebegett: a magyar kultúrfalu. A falunak meg kell őriznie a magyarságot és a falusiaknak meg kell őrizni a falu magyar jellegét. A falu fejlesztése érdekében folyó munkásság előkészítése során fontos az érdekképviseletek feladatköre, mert ezek vannak abban a helyzetben, hogy sokoldalú tapasztalatokkal előkészítsék a dolgok elvi részét. Ebben van a jelentősége a falvak kongresszusának is. Végül a miniszterelnök üdvözölte a kongresszust, kívánva, hogy munkája jó és hasznos legyen és azok az eszmék, amelyek itt napvilágot látnak, minél hamarabb megvalósuljanak.

Teleki Pál gróf miniszterelnök nagy tetszéssel fogadott és helyesléssel kísért beszéde után Karafidh Jenő főpolgármester, Budapest székesőfőváros nevében üdvözölte a kongresszust, majd Teölgys István dr., a Faluszövetség ügyvezető-igazgatójának előterjesztésére megalakították a kongresszus szakbizottságait, amelyek előkészítik a kongresszus március 8-i zárógyűlése elé kerülő határozati javaslatokat.

Biztosítson a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél.
Magyar agrárintézet. Kartelen kívül.
(Tűz, jég, állat, élet- stb. biztosítás.)

Csővek, fürdőszobaberendezések, Zománc- és fayence-áruk, víz-, gáz- és gőz-Szerelvények

5093

Teljes közlőműberendezések gyártása

SCHLESINGER ALAJOS, Budapest, V., Váci-út 32. Telefon: 290-929

Kisvasúti anyagok:

Sínek mezel vasutak részére, közvetlenül vasműből és raktárról, hordozható vágány, váltók, fordítókörök, billenőkocsik, bérletre is kaphatók

Kisgazdák!

A HANGYA SZÖVETKEZET ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ ALOSZTÁLYA, BUDAPEST, IX., BORÁROS-TÉR 1.

Bpesti szállítmányok címzendők:
Szarvasmarha, borjú és juhoknál:
Bpest-Ferencváros-Marhavásártér.
Sertéscknél:
Bpest-Ferencváros-Sertésvásártér.

Uradaimak!

az Állatértékesítés minden ágazatában a **legkedvezőbb feltételek** mellett áll a gazdatársadalom rendelkezésére. Foglalkozik mindenféle tenyésztés-, haszon-, hízott állat, valamint beállítási való szülő és szarvasmarha vételével, eladásával és bizományi értékesítésével.
Hízlalási hiteleket folyósít **kedvező feltételek** mellett.
Mindennemű állatkitűtelt a legelőnyösebben bonyolít le.
Szártórt meghívásra a helyszínre küld.

Ipari hízlalók!

Táviratcím: „Hangya Budapest”

TELEFONOK: Központ: 18-13-29, 18-78-90
Ferencvárosi sertésbizományosság: 13-27-13
Újpesti sertésbizományosság: 29-55-84
Ferencvárosi marhabizományosság: 18-13-29

HSCS

A világ mezőgazdasága már régen megállapította, hogy a 20 lóerőnél kisebb traktor sem mezőgazdasági rendelkezését, sem hivatásának gazdaságosságát biztosítani nem tudja. 16 év gyártási tapasztalatának és a technikai fejlődés eredményeinek teljes kiaknázásával választottuk meg és alakítottuk ki a

"ROBOTOS"

KISTRAKTORUNKAT

melynek feltűnően kedvező fogyasztási és teljesítményi adatai tekintetében utalunk a m. kir. József Nádor Műegyetem Mezőgazdasági Géptani Intézet f. é. január 27-én kelt túloldali vizsgálati bizonyítványára. Kiemeljük, hogy:

a normál teljesítmény	20 le.
a fékezett, legnagyobb teljesítmény	25 „
20 le.-nél pedig az óra/le.-fogyasztás csak	258 gr
gázolaj, vagyis ha állandóan 20 lóerő volna	
igénybevéve, a gázolaj-fogyasztás óránként csak	5-16 kg

KÜLÖNLEGESEN ERŐS, TARTÓS MEGÉPÍTÉS

4 VILÁGRÉSZ 28 ÁLLAMÁBAN KÖZISMERT, hogy traktoraink alkatrész-szükséglete szinte említésre sem érdemes; ennek ellenére még további tökéletesítéseket hajtottunk végre.

SZÁNT, VET, ARAT, CSÉPEL, SZÁLLÍT és ezenfelül minden célra a leggazdaságosabb, legüzembiztosabb meghajtó-erő.

EGYSZERŰ SZERKEZET, KÖNNYŰ KEZELHETŐSÉG

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH
MAGYAR GÉPGYÁRI MŰVEK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 57. TELEFON: *117-640

Közhely
1940/12. p. 201

OLYAM.

tékésítés fej-
figyelemmel
a kongressz-
rőforrásokat,
ág, a magyar
elkövessünk.
m átmentése
hogy a gazda-
tonságerzete-
országokon.
szükségesnek
nagy céljai
zött a kíván-
éseke, hanem
eztével meg-
ismét teljes
alkálkodjunk.
títésének sora
kezdeménye-
árs szerepel.
zve, kidom-
szereti a tör-
mint gyorsan
eredményének
pontok össze-
nas és józan
országgyűlés
nek is módt-
csak ezután
örvényjavas-
észrevételek
gen hasznos
kapcsolatban
nőségi több-
ktudás és a
rányítás fej-
arra, hogy a
a termelés
atkozva, ki-
m volnának
kapcsolatban
nélkül, hogy
gét. Ezekre
emberek ne
szó.
nem is lehet
előkészítse
ünket ismét
tt fontos a
iterjesztése,
r Szechenyi
y kultúrfalu-
t és a falu-
legét. A falu-
előkészítése
tköre, mert
y sokoldalú
elvi részét.
szusának is.
ongresszust,
yén és azok
nak, minél
y tetszéssel
n Karajáth
ros nevében
István dr.,
előterjesz-
bizottságait,
március 8-i
tokat.
kezeténél.
ívül.
ítás.)
k:
vágány,
k
929
ók:
TÉR 1.
dapest"
18-78-90
13-27-13
29-55-84
18-13-29

MÁSOLAT

T.

HOPHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH

magyar gépgyári művek r. t.

B u d a p e s t .

T. Cim beküldötte a vezetésem alatt álló mezőgazdasági géptani intézethez a H.S.C.S. gyártmányú, 10.630 gyártási számú 20-22 le. jelzésű kerek nyersolaj-üzemű traktorát, a 160 mm furatú és 210 mm löketű izzófejes traktormotor teljesítési és fogyasztási adatainak megállapítása céljából.

A traktor motorával f. hó 23-25 napjain a fenti célból méréseket végeztünk oly módon, hogy az intézet mérlegdinamóját a motor lendítőkerekére alkalmazott tengelykötés útján közvetlenül hajtottuk meg. A motor kipuffogócsövét 4 m hosszú és 170 cm² keresztmetszetű íves cső közbeiktatásával csatlakoztattuk az intézet gépterminék kéményéhez.

A motor fordulatszámát a kézi szabályozó segítségével közel állandóan — 808 és 824 percenkénti fordulatszámok között — tartottuk.

A méréseknél a használt gázolaj fajsúlya 0,852 kg/dm³ volt.

A teljesítmények és a hozzájuk tartozó fajlagos tüzelőanyag fogyasztások a következők voltak.

10 le.-nél	330 g/le. ó.
12 " "	300 "
14 " "	280 "
16 " "	268 "
18 " "	260 "
20 " "	258 "
21 " "	259 "
22 " "	261 "
23 " "	270 "
23.8 " "	284 "

A motor teljesen szabad kipuffogás mellett, azaz a fentemlitett bekötőcső eltávolítása után, 837 percenkénti fordulatszám mellett 25,4 le. maximális teljesítményt adott.

A motor üresjárási fogyasztása percenkénti 808 fordulatszám mellett 2,42 kg-nak adódott.

A fékezési kísérletek alatt a motor összesen kb. 4 óráig volt változó terhelések mellett üzemben s ezidő alatt üzemzavar nem fordult elő.

Budapest, 1940. január 27.

K. H. H. H.

műgyetemi ny. r. tanár

AZ

az ors

A rende
vevő ténye
hoz szüksé
teendőkre
hétén nem

Az ors
30-április
Az állatbír
2-án délelő
nyek miatt
mányzó Úr
hogy valar
évben is me

A díjaz
egyes későb
csoportosít
tribún előt
meghatároz
tarka bikák
látokhoz fog
cius 31-én, a
a lovasmér
versenyek

meg; rendő
felhajtópály
Katalógus
szinen és a

Az eladó
tás tartama
darabárkén
val. Az által
és előreláth

A kiállít
A kiállít
beszélgetés
kirendeletse
több telefón
minisztérium

A kedvez
megszerzés
előző száma
ványokat to
1-30 pengő é

A kiállít
lásának vas
fogja viselni
mának elő
minisztérium
ügyelőségek
apaállatokná
jelentősen me
délyezett.

A részlete
közölték. A
bővebb felv
utca 8. Tele

A földművelé
ellátás

A képvisel
intézték a f
részgálle ellát
miniszter az
állapította, h
nyos nehézsé
bányából, rés
annyi rézet,
úgyhogy a s
Minden törek
legyen a réz
emberek érd
meg a részgál
összeírásának
az igénylők ré
részgálle kiufa
szükséges réz
lőkhöz. Leszn
is, hogy a kis
szerre kivált
huszonöt kilo
holdankint, d
még több is

Az őszi v
vetésterület
tárgyában m
művelésügyi
még megáll
járás a tél
jelentések sze

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEL

Tudnivalók az országos mezőgazdasági kiállításról és tenyészállatvásárról.

A rendezőbizottság a kiállításon és vásáron résztvevő tenyésztőknek a napokban elküldte a szállításhoz szükséges nyomtatványokat, valamint a további teendőkre vonatkozó tájékoztatást. Aki ezeket a jövő héten nem kapja meg, közölje a rendezőbizottsággal.

Az országos mezőgazdasági kiállítás március 30—április 7. napjain tekinthető meg, egész napon át. Az állatbrutálók április 1-én egész napon át és április 2-án délelőtt lesznek. Ez évben a rendkívüli körülmények miatt ünnepélyes megnyitás nem lesz. A Kormányzó Úr Öfömlétsége azonban kiáltásba helyezte, hogy valamelyik később megállapítandó napon ez évben is megtisztelt a kiállítást magas látogatásával.

A díjazott lovakat és szarvasmarhákat ez évben is egyes később meghatározandó napokon, tajták szerint csoportosítva, a díjazás sorrendjében elővezetik a tribün előtti pályán, ezenkívül ugyancsak később meghatározandó időpontban a nagydíjas és I. díjas tarka bikákat a szabadban, a díjazás sorrendjében korlátokhoz fogják kikötni. A tribün előtti pályán március 31-én, április 1-én, 4., 5., 6. és 7. napjain lesznek a lovasmérkőzések és lovasmutatványok. A fogatversenyek közelebbi időpontját később állapítjuk meg; rendőrkutyabemutatók is lesznek a tribün előtti felhajtópályán.

Katalógust március 29-étől lehet kapni a helyszínen és a „Patria”-könyvkereskedésben.

Az eladott állatok elszállítása részben már a kiállítás tartama alatt, április 5. és 6-án megkezdődik, a darabárúként elszállítandó sertések és juhek feladásával. Az általános elszállítás április 8-án kezdődik meg és előreláthatóan 10-én befejeződik.

A kiállításra közvetlen autóbusz- és villamosjárat lesz.

A kiállítási iroda épületében interurbán telefonbeszélgetésre és táviratforgalomra berendezett postakirendelettség fog működni, ezenkívül a telepen még több telefonállomás lesz. Az irodában lesz a külügyminisztérium üllénelügyi kirendelettsége is.

A kedvezményes utazáshoz szükséges igazolványok megszerzésére vonatkozó tudnivalókat a „Köztelek” előző számaiban ismételtelen közöltük. Ilyen igazolványokat továbbra is küld még a rendezőbizottság 1-30 pengő értékű postabélyeg ellenében.

A kiállításon vásárolt tenyészállatok hazaszállításának vasúti költségeit teljes egészében a rendezőség fogja viselni. A kiállítás tenyészállatvásári forgalmának előmozdítása céljából a földművelésügyi minisztérium a köztenyésztés céljára a gazdasági felügyelőségek közbenjöttével a kiállításon vásárolt apaállatoknál az egyébként szokásos ármegetéért jelentősen megaladott rendkívüli árviszátérítést engedélyezett.

A részletes tudnivalókat a „Köztelek” előző számai közölték. A rendezőbizottság is készséggel szolgál bővebb felvilágosítással (Budapest, IX., Köztelek-utca 8. Telefon: 187—954.)

Az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottsága.

VEGYESEK.

A földművelésügyi miniszter nyilatkozata a rézgálic-ellátásról és a tavaszi vetőmagkéiről.

A képviselőház március hó 6-i ülésén interpellációt intéztek a földművelésügyi miniszterhez a gazdák rézgálic-ellátásáról. Telesi Mihály gróf földművelésügyi miniszter az interpellációra adott válaszában megállapította, hogy az idén a rézgálic-ellátásnak bizonyos nehézségei támadtak ugyan, de részben hazai bányából, részben pedig külföldről már szereztek be annyi rezet, hogy elegendő anyag van feldolgozás alatt, úgyhogy a szükségleteket ki lehet majd elégíteni. Minden törekvése az volt, nehogy üzérkedés tárgya legyen a rézgálicval való kereskedés, éppen a kisemberek érdekében. Ezért intézményesen szervezte meg a rézgálicellátást, ez volt az oka a szükségletek összeírásának, úgyhogy jegyrendszer alapján juthatnak az igénylők rézgálichoz. A gyümölcsfákhoz szükséges rézgálic kiutalása most rendelkezésre áll, a szőlőhöz szükséges rézgálic pedig később fog eljutni a termelőkhez. Lesznek ötkilós és kétkilós rézgálic-kiutalások is, hogy a kisemberek ne legyenek kénytelenek egyszerre kiváltani a rézgálicot. Számítása szerint huszonöt kilogramm rézgálic áll majd rendelkezésre holdankint, de ha rendellenes lesz az időjárás, akkor még több is.

Az őszi vetéseket pótló nagybőbarányú tavaszi vetésterület céljaira szükséges tavaszi vetőmag-ellátás tárgyában mondott interpellációra feleelve a földművelésügyi miniszter hangsúlyozta, hogy nem tudják még megállapítani, a hó és a kedvezőtlen időmég megállapítani, a hó és a kedvezőtlen időjárás a télen mekkora károkat okozott. Az eddigi jelentések szerint körülbelül száz ezer holddal kevesebb

területet vetettek be az ősssel, mint egyébként esztendőben, s ezt a területet tavasszal kell majd bevetni zabbal, árpával, kukoricával. Fontos, hogy a zab termőterületét fokozzák. A földművelésügyi kormány gondoskodott megfelelő vetőmagokról és elgondolásuk szerint ezt elsősorban a húsz holdnál kisebb birtokosoknak bocsátják rendelkezésükre kedvezményes áron és kamatmentesen. A kereskedelmiügyi miniszterrel megállapodott már a kedvezményes vasúti szállítás ügyében is és a pénzügyminiszter megfelelő hitelkeretet biztosított, úgyhogy ha újabb akadályok nem jönnek közbe, egyetlen hold sem marad vetetlenül. A húsz holdnál nagyobb birtokosok igényei csak azután jönnek számításba. Nagyon lehetséges, hogy a kedvezőtlen tavaszi időjárás miatt árpát és zabot sem tudnak már vetni. Ezért az országgyűlés előtt is felhívja a gazdák figyelmét, hogy vetőmagról előre gondoskodjanak és hogy az ősssel és tavasszal vetetlen maradt területeken minél több kukoricát vessenek, hogy a föld kihasználatlanul ne maradjon.

Felvidéki gazdák kitüntetése. A visszacsatolt felvidéki területeken az idegen uralom alatt a nemzet érdekében teljesített munkásság kitüntetésére a kormányzó a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére Rázgha Károly földbirtokosnak a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta és megengedte, hogy Nagy Ferenc szövetségi igazgatónak elismerése tudtul adassék. Rázgha Károly a megszállás idején tevékeny részt vett a felvidéki agrár mozgalmakban és a gazdaközönség körében általános megbecsülést szerzett. A gazdaközönség írta megnyilvánuló bizalmát mutatja, hogy a Felvidék visszacsatolása után megalakult Kiszálldi Mezőgazdasági Kamara elnökévé őt választották meg. Nagy Ferenc, a Hanza központ igazgatója, mint az agrár szövetségi elnöke eszméje apóloja szerzett érdemeit a gazdák körében is.

Címadományozás. A kormányzó a m. kir. földművelésügyi miniszter előterjesztésére Palzenhofer Herbert cukorgyári igazgató, ácsi lakosnak a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésül a m. kir. gazdasági főtanácsosi címet adományozta.

Kinevezések a Magyar Kereskedelmi Statisztikai Értékmegállapító Bizottságha. A kereskedelmi- és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott m. kir. iparügyi miniszter a Magyar Kereskedelmi Statisztikai Értékmegállapító Bizottság 1940. évi január 1-től 1942. év végéig terjedő működési időszakának tartamára a bizottság tagjává Manninger G. Adolf m. kir. gazdasági főtanácsos, OMGE alelnök, a Montenuovo Nándor herceg uradalmának jószágigazgatóját, Rege Károly dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, OMGE főtitkár és Kerlész Ferenc OMGE c. segédtitkár, a Hússertenyésztők Országos Egyesületének ügyvezető igazgatóját kinevezte.

Halálozás. Nemes Hanzély Gyula m. kir. gazdasági főtanácsos, földbirtokos, Nógrádvármegye törvényhatósági bizottságának örökös tagja március 3-án, Balassagyarmaton, életének 70. évében elhunyt. Temetése március 6-án volt Szügyön.

Horn Artúr dr. ösztöndíja. Horn Artúr dr. OMGE s. titkár szép kitüntetés érte. Az állattenyésztési-örökéletani kutatások és vizsgálatok terén kifejtett munkásságát a Széchenyi Tudományos Társaság 2000 pengős kutatási ösztöndíj oda ítéltével jutalmazta. A kitüntetésre Horn Artúr dr. az állattenyésztési örökéletan körbe egyébként eddigi munkásságával, e tárgykörben írt több irodalmi művevel és számos előadással lett méltóvá. Tapasztalatait és megfigyeléseit gyűrészt itthon, másrészt Amerikában gyűjtötte, ahol szintén feltűnt ez irányú képességével. Reméljük, hogy a most elnyert kutatási ösztöndíj Horn Artúr dr. további munkásságát hathatós mértékben elősegíti és tudományos kutatására ösztönző hatással lesz.

Hubay Sándor dr. előadása a búzaértékesítésről. A Magyar Külügyi Társaság Ifjúsági Csoportja ez évben első ízben rendez előadássorozatot a magyar külkereskedelméről időszerű kérdéseiről. Az előadássorozat keretében március 6-án Hubay Sándor dr., a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal alelnöke tartott előadást a búzaértékesítés problémáiról. A gyűlésen megjelent Splényi István báró, a Külkereskedelmi Hivatal elnöke, Darányi Béla, a Futura vezérigazgatója, Wülscher Frigyes dr., a Hangya alelnök-vezérigazgatója, Marschall Ferenc dr. m. kir. titkos tanácsos, a gazdasági élet számos vezető egyénisége és nagyszámú előkelő hallgatóság. Az előadást megelőzően vitéz Técsői-Móricz Kálmán csoportelnök üdvözölte a megjelenteket, majd pedig Balogh Elemér dr. röviden ismertette az előadássorozat célját és az Ifjúsági Csoport gazdasági irányú tudományos munkáját. Hubay Sándor előadása bevezetésében röviden áttekintést adott a búza világpiaci helyzetéről. A búza-vetésterületi és fogyasztási adatok összehasonlítása után rátért az elmúlt években kialakult világpiaci árák vizsgálatára, majd rámutatott mindazokra az intézkedésekre, amelyeket az egyes búzacsoportfelelégekkel rendelkező államok tettek a búzaválság idején termelésük jövedelmezőségének biztosítására. Sorra vette az USA intervenciók vásárlásait, a kanadai

Grain Board működését és az argentinai kormányintézkedéseket. Az európai exportállamok bázapolitikáját ismertetve, megemlékezett arról, hogy a kiviteli felleggel rendelkező európai államok általában a belföldi fogyasztás megterhelése által igyekeztek biztosítani a magasabb belföldi búzáarakhoz szükséges fedezetet. Az európai intézkedések ismertetése után részletesen beszámolt a hazánkban bevezetett boletta-intézményről. A tapasztalatok szerint a boletta-rendszer nem oldotta meg a búzaértékesítés problémáját és egy újabb megoldás a megfelelő külföldi piacok megszerzését és a búzatermelés költségével arányban álló exportárak biztosítását kereste. Ezt a célt szolgálta az 1934. évben létrejött római egyezmény, amely a magyar búzaértékesítés egész rendszerének új irányt adott. A továbbiakban a búzahelyzet jövő alakulásáról szólva, kiemelte, hogy a normális gazdasági helyzet visszatérésével újra előtérbe nyomul a búza világproblémája. A búzaértékesítés megoldása csak úgy képzelhető el, ha a termelés arányba kerül a fogyasztással és a tengerentúli nagy búzaexportállamok vetésterületeik megfelelő csökkentésével racionalizálják búzatermelésüket. Előadása végén foglalkozott a magyar búzavetésterület csökkentésének kérdéseivel és szükségesnek találta, hogy ha a búzaterület egy részének más termékekkel, például babbal, kukoricával, vető- és olajosmagokkal való pótlását kívánjuk előmozdítani, úgy ezek megfelelő értékesítése érdekében ugyanolyan támogatási rendszert kellene létesíteni, mint a búzára. Az értékesítési problémák megnyugtató megoldására azonban csak akkor lehet biztosan számítani, ha a világ népei között a gazdasági együttműködésre irányuló törekvés elmélyül és visszaáll a népek között a kölcsönös bizalom és együttműködés alapján kiépülő gazdasági rendszer.

Országos Gyümölcsértékesítési Kongresszus. A Gyümölcstermelők Országos Egyesülete vitéz Telesi Mihály gróf földművelésügyi miniszter védnökségével március 11-én és 12-én az OMGE székházában gyümölcsértékesítési kongresszust rendez. A kongresszus tárgysorozata: március 11-én délelőtt 10 órakor a kongresszus ünnepélyes megnyitása (nagyterem), vitéz Telesi Mihály gróf földművelésügyi miniszter beszéde; felszólalások; Gyümörcy György országos elnök és Reichenbach Béla dr. egyetemi ny. r. tanár, a kongresszus társelnökének beszéde. Március 11-én: délelőtt 12 órakor (nagyterem) belföldi értékesítés, fogyasztás és propaganda; délután 5 órakor (nagyterem) a gyümölcskivitel szakosztály gyűlése; délután 7 órakor (kisterem) a szövetségi szakosztály gyűlése. Március 12-én: délelőtt 9 órakor (kisterem) a termelési szakosztály gyűlése; déli 12 órakor (nagyterem) a növényegészségügyi szakosztály gyűlése; délután 4 órakor (kisterem) a gyümölcsfeldolgozási szakosztály gyűlése; délután 5 órakor (nagyterem) kiállítás és tarifa. Március 12-én: délután 7 órakor (nagyterem) zárógyűlés.

Újból életbelépett a nehézsértesek árkiegészítése a ferencvárosi sertésvásáron. A földművelésügyi miniszter 152.238/1940. IX. 1. számú rendeletével újból hatályba léptette a ferencvárosi sertésvásárra felhajtott egyes súlykategóriájú sertésekre megállapított árkiegészítéstől szóló 150.113/1940. számú rendeletét. Ennek következtében a budapest—ferencvárosi sertésvásárra érkező sertések további intézkedésig újból részesülnek a 14 és 10 pengős árkiegészítésben.

Megalakul a Kiszálldi Szarvasmarhatenyésztők Szövetsége. A visszacsatolt felvidéki területek nyugati részén a szarvasmarhatenyésztés hivatalos irányításával és a törzskönyvelés megszervezésével a földművelésügyi minisztérium a Felsődunántúli Szarvasmarhatenyésztő Egyesületek Szövetségét bízta meg. E területnövekedés és a visszacsatolt területek gazdáinak a törzskönyveit szervezésben való öröndetes nagyszámú tömörül. se következtében a Felsődunántúli Szövetség munkafeladatai — amely már eddig is legnagyobb törzskönyvelt szarvasmarhaállománnyal rendelkezett — olyképpen megnövekedtek, hogy azok eredményes megoldására a megszabott kereteken nem vállalkozhatott. Ezért az érdekeltektől kívánóságára és a földművelésügyi minisztérium hozzájárulásával a kerületi mezőgazdasági kamarák területi beosztásával megegyezően és a Felsődunántúli Szarvasmarhatenyésztő Szövetség területének kettéosztásával új szarvasmarhatenyésztő szövetség alakult. A Felsődunántúli Szövetség legutóbbi közgyűlésén mondotta ki keltétválasztással azzal, hogy továbbra is irányítása alatt marad a Fejér-, Sopron-, Vas- és Veszprémmegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület, míg az újonnan alakuló Kiszálldi Szarvasmarhatenyésztők működési területe Bars-Hont, Esztergom, Győr-Moson-, Komárom és Nyitra-Pozsony vármegyékre fog kiterjedni. Az alakuló közgyűlés előkészítésével és összehívásával megbízott Kiszálldi Mezőgazdasági Kamara az alakuló közgyűlést Komáromba, a város-haza tanácstermébe, március 17-én, vasárnap délelőtt 10 órára hívta össze. A kamara ezúton is felkéri az érdekeltektől területek állattenyésztő gazdáit és különösen a visszacsatolt területek állattenyésztőit, hogy az alakuló közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A vetések állása és a mezőgazdaság állapota. A földművelésügyi minisztérium március 2-án kiadott jelentése szerint a legutóbbi hivatalos vetésjelentés közlése óta eltelt háromhetes időszak nagyobb részében rendkívül hideg, s az időszak első felében csapadékban igen gazdag, majd száraz időjárás uralkodott. A nappalok az időszak első és utolsó napjaiban aránylag enyhék voltak, a közbeeső időszakban azonban nappal is rendkívül hideg volt. Az éjszakai lehülés különösen 11-étől 23-ig rendkívül erős volt. A folyókat borító jég az erős hidegben tovább vastagodott, az időszak utolsó napjaiban a Duna jegének vastagsága több helyen meghaladja a 30 cm-t, a Tisza egy részét 40 cm-nél is vastagabb, s a többi folyóinkat is 40-50 cm-es jégkéreg fedi. Jégzajlás még sehol sem indult meg. A talajfagy szintén tovább vastagodott, s az ország sok vidékén 70 cm-nél, könnyebb homoktalajokon pedig helyenkint 90 cm-nél is mélyebbre terjedt. Az utóbbi napokban a föld belső melege folytán a föld fagya alulról engedni kezdett és egyidejűen a hótakarón átsugárzó napfény hatására a talaj felső része vidékenként, talajnemenként is különösen fekvés szerint különböző mértékben felengedett, a meredek déli és keleti lejtőktől eltekintve azonban a nappal felengedett talaj éjjel ismét megfagyott. A csapadék mennyisége az ország területének csaknem kétharmadán meghaladta az átlagot. A hóréteg vastagsága az időszak első napjaiban uralkodott enyhe időjárás, továbbá sok helyen az esőzések folytán sokat ülepedett és egy része el is olvadt, a 10-e után fellépett igen kiadós havazások folytán azonban a hóréteg igen sokat vastagodott, s 16-án vastagsága az ország legtöbb vidékén meghaladta a 30 cm-t és igen sok helyen 40-50-60, sőt egynéhány helyen 70-80 cm-es hótakaró fektűt a földeken, a hegyvidékeken pedig többfelé a hóréteg vastagsága az 1 m-t is meghaladta. A hóréteg az erős napfényben különösen 20-a után olvadásnak indult, amikor tehát még a hőmérő árnyékban fagypontra alatti hőmérsékletet mutatott. Az olvadás 25-én erősebb méreteket öltött, majd utána ismét kissé gyengült. A nappali olvadás és az éjszakai fagy következtében a hóréteg erősen eljegesedett és a hórétegben igen sok helyen hármass jégpáncél található: egy a hóréteg tetején, egy a régi hó tetején és egy a hóréteg alján. Sok helyen pedig, ahol az olvadás erősebb mérvű volt, a hótakaró legnagyobb része kemény, jeges hótömbbé fagyott össze. A földeket borító eljegesedett hó vastagsága az időszak utolsó napján az ország legnagyobb részén meghaladja a 20 cm-t, s igen sok helyen 30-40, sőt helyenkint 50 cm-nél is vastagabb hótakaró fekszik a földeken, a hegyekig pedig sok helyen 70-80 cm-nél is vastagabb hó borítja. Visszatekintve az elmúlt tél időjárására, megállapítható, hogy nemcsak a januári hideg volt egészen rendkívül, hanem a február is a század leghidegebb négy-öt teli hónapja között foglal helyet. Az idehez hasonló hőtömeg az ország egész területét nézve, ebben a században csak 1906/7 telen halmazódott fel. Ugyancsak egészen rendkívülnek mondható a talajfagy mélysége, a folyókat borító jégpáncél vastagsága és a tél hosszú időtartama. A legutolsó hivatalos vetésjelentés kiadása óta eltelt négy hét időjárása a mezőgazdaságra nem volt kedvező. A vetéseket vastag és igen sok helyen, különösen a déli részeken, jeges felületű hóréteg borítja, ami azért aggasztó, mert befulladás és kipállás veszélye fokozottabban fenáll. Nem kedvező az ide hosszú tél a mezőgazdaságra azért sem, mert a tavaszi szántási és vetési munkálatok megindulását erősen hátráltatja, aminek következtében nagy munkatorlódás is előállhat. A külső gazdasági munkálatok a legtöbb vidéken nagyjából szünetelnek és inkább csak az utak és árkok tisztogatására, jég vágására és hordására, fakitermelésre és helyenkint trágyahordásra szorítkoznak. A belső majori munkák közül a tavaszi vetőmagvak előkészítése, állatok gondozása és takarmányozása és melegágyak készítése van folyamatban. Az őszi vetéseket még mindig vastag hótakaró borítja. A legérzékenyebb fagykárokat szenvedhették a repec, az őszi árpa és őszi len, az őszi búza- és rozsvetések közül pedig a késői vetések. A gyümölcsfák és szőlők rügyeiben a hosszantartó 15-25 fokos fagyok okozhattak kárt. Mindeme károk mérve a tavaszi vegetáció megindulása után lesz megállapítható. Az állatok egészségi állapota, kisebb-mérvű megbetegedésektől eltekintve, kielégítő. Kondíciójuk sok vidéken gyenge. A legközelebbi hivatalos vetésjelentést március 30-án teszik közzé.

A nagyhortobágyi bikaárverés. A Debrecen Nagyhortobágyi tenyészbikatelepe Legeltetési Társulat február 29-én tartotta meg a szokásos bikaárverést Kisálomzug puszán. Az ez évi eladásra szánt magyar alföldi fajtájú bikaállományt az arra hivatott bizottság megelőzően felülvizsgálta és osztályozta. Már az osztályozás alkalmával öröndetesen megmutatkozott az ezévi állománynak a múlt évvel szemben erősebb csontozata, fejlettsége és általában nagyobb testtömege. Ezt a megállapítást az árverés eredménye is igazolta, amely mind az eladott bikák számát, mind az elért átlagárát tekintve a múlt événél jóval kedvezőbb volt. Az állományból a becslebizottság I/II-II. osztályzattal minősített 15, II/III. osztályzattal 21 és III. osztályzattal 11 bikát. Az árverésen elkelt

összesen 45 bika 1016 pengős átlagáron. A legmagasabb ár 1815— pengő volt, a legalacsonyabb ár pedig 655— pengő. Az átlagár több, mint 100 pengővel multa felül a múlt év átlagárát. Az árakból továbbá a vásár forgalmából következtetve, a magyar alföldi marhat tenyésztő gazdaságok a legjobb kilátásokkal nézhetnek mind az országos mezőgazdasági kiállítás, mind az azonkívüli eladások elé. Az eladott bikák valamennyien a Tiszántúli köztenyésztésébe kerülnek. A hajdúvármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség a vármegyei és Debercen város köztenyésztése számára megvásárolt 20, a szatmárvármegyei gazdasági felügyelőség 8, a biharvármegyei 4, az ungvármegyei gazdasági felügyelőség 5, a borsodvármegyei gazdasági felügyelőség 4, a beregvármegyei felügyelőség 2 és a szabolcsvármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség 2 bikát. Az eladott bikák mind a hortobágyi köztenyésztés „50-es törzsgyűjteményéből” származnak. Ezekben az „50-esekben” van tömörítve a debreceni gazdaközönység magyar alföldi tehénállományának a színe-java. Örömmel állapítható meg, hogy a bika-telepi árverésen osztályozás és ár tekintetében is azok a gazdák tértek el jelentős sikereket és eredményeket, akiknek az „50-eseken”, belül a tenyészanyaguk a legjobb törzskönyvi osztályzatot nyerte és akik különös gondot fordítanak növendékeiknek a választás utáni első teletetésére. Több év árverési eredményét figyelemmel kísérve szembevetve az, hogy a bikatelepe gazdái közül rendszerint Jóna István, Mike János, Jóna János, Polgári András és id. Balogh István eladó állatai minőségileg is kiválóak és a legjobb árakat érik el. A bikatelepe intézményének jövője szempontjából fontos, hogy ezeknek a gazdáknak a nyomán és eredményein okulva a takarmányozás és borjúnvelés terén évről-évre több tag térjen át a rideg tartás rendszeréről a gondozott felnevelésre és akkor bizonyosan ők is sikeresen fognak szerepelni. (nemes Piácsák András.)

A Fejérvármegyei Szarvasmarhatenyésztő Egyesület 1938/39. évi jelentése. Különös érdeme az egyesület vezetőségének, elsősorban Reichardt Béla egyesületi igazgatónak, valamint Kecskés Sándor és Pápai Gábor főellenőröknek, hogy ilyen rövid idő alatt feldolgozták a nagyszámú adatot és ezzel az elmúlt termelési esztendő tapasztalatait és eredményeit olyan gyorsan bocsátotta az egyesület a gazdatársadalom rendelkezésére. Az elmúlt esztendőben is tovább fejlődött az országnak és a legnagyobb törzskönyvelt tehénállományú egyesület. Az uradalmi tehénzetekben a 4507 törzskönyvelt tehén átlagos tejhozama 3316 kg és 121.5 kg tejzsír volt. A legnagyobb tejhozamot „Siggy Béla dr. dunapenteleai tehénzete érte el 93 tehén 4765 kg-os átlagos tej és 167.2 kg tejzsírhozamával. Az elmúlt esztendőhöz képest 1355 kg a tejhozam tehénenkénti emelkedése. A legnagyobb egyedi tejhozamot Károlyi István gróf sárkeresztesi tehénzetének két tehene érte el, a „Rézi 429” nevű tehén, 9583 kg és a „Füge 381” 9418 kg tejhozamot. Öröndetes jelenség, hogy a járványos elvetélés ebben az évben lényegesen kevesebb tehénzetben lépett fel, bár egyes tenyészetekben a multhoz képest nagyobb károkat okozott. Az egyesület törzskönyvében összesen 14.115 tehén és 1009 bika van nyilvántartva. Míg ez a nagy tehénállomány az egyesület széleskörű működését bizonyítja, szomorú jelenséggé kell elkönyvelni azt, hogy a vármegyei kisgazdák kezén lévő közel 25.000 tehénből csak igen elenyésző hányadot lehet ellenőrizni alatt tartani. Az uradalmi tehénből ellenőrzés alatt áll az állomány 45%-a, ami egészen kimagasló eredménynek számít, a kisgazda kezén lévő állomány pedig csak 13%-a áll teljesellenőrzés alatt. A kisgazda kezén lévő tehének átlagos termelése 3151 kg tej és 118.3 kg tejzsír volt. A legnagyobb átlagos tejteljesítményt Kajászószentpéter 12 db éves tehénnek érte el, amelyeknek termelése 4593 kg tej volt. Ugyancsak dícséretreméltó Gyuró község eredménye, amelynek ellenőrzött tehenei 4247 kg tejhozamot értek el.

A zsákprobléma. A tavasz közeledtével és ezzel kapcsolatban a nagyobb forgalom megindulásával újra előtérbe lép a zsákprobléma. A jelenlegi háború olyan váratlanul jött, hogy a hazai jutagyrak nem készülvén fel megfelelő nyersjutakészlettel, anyag hiánya miatt tétlenül vesztgelnek. Ami pedig a kész zsákok behozatalát illeti, ez a hazai zsákgyártás érdekében kirótt magas védővámok következtében már évek óta teljesen megszűnt. Ilyenformán jelenleg az a helyzet, hogy az országban (az évi zsák szükséglet kb. 8 millió drb zsák) jelenleg nagy zsákhiány van, mert még az említett szükségletnek az a kis hányada is, ami még az országban forgalomban van, a szakszerű karbantartás hiánya miatt állandóan fogy. Az iparnak, de még inkább a mezőgazdaságnak nagy gondot okoz a tavaszi zsák szükséglet előteremtése. Ha ez a 8 milliós szükséglet — amelyből kb. 5 1/2 millió ipari és 2 1/2 millió mezőgazdasági célokra kell — a legrövidebb időn belül teljes kielégítésre nem talál, úgy ez a közelego aratásnak, a mezőgazdasági termény-exportnak és az ipari termelésnek nagy akadályt jelent. Ahhoz, hogy a hazai gyárak a szükséges 8 millió zsákok elkészíthessék, kb. 600 vagon nyers jutára volna szükségük. Minthogy ennek a mennyi-

ségnek a behozatalára nem sok kilátás van, feltétlenül szükség lesz arra, hogy legalább 4-5 millió használt zsák behozatalát engedje meg a kormány. Ez most már megengedhető anélkül, hogy a hazai gyáriparnak kárát volna, mert a behozott mennyiség felül fel tudja venni az ország mindazt az új zsákmennyiséget is, amit a gyárak elő tudnak állítani. Minthogy pedig ezeknek a használt zsákoknak részint európai külföldön, részint a tengerentúl való felkutatása és ideszállítására időt vesz igénybe, az ennek engedélyezése iránti intézkedések a legsürgősebbek volnának. (Dorogsághy Dezső.)

A német sertésállomány alakulása és a hízalási előkészítés megváltozása. A magyar gazdatársadalom érdeklődésére tarthat számot az a nagyarányú létszámemelkedés, amely a németországi sertésállományban bekövetkezett. Az 1939 december havi számlálás adatai szerint a sertésállomány 24.8 millióra emelkedett, vagyis az előző évi állományt 1 millió felüli létszámmal, vagyis mintegy 5%-kal haladta meg. 1936 óta ekkora nem volt még Németország sertésállománya. A német szakkörök véleménye szerint ez a nagy sertésállomány 1940-ben Németország sertésállományának szükségletét fedezi, sőt még bizonyos tartalékolási lehetőségekre is számíthat. A sertésösszeírás adataiból kitűnik az is, hogy a vemhes kocák száma 98.000 darabbal, vagyis 8.7%-kal esett vissza az elmúlt esztendőhöz képest. Németország takarmánykészletének figyelembevételével a gazdasági élet irányítói a hústermelés fokozására, vagyis könnyebb súlyú sertések előállítására törekednek a zsírra való hízalással szemben. Ez a törekvés a multhoz képest gyökeres változást jelent, mert míg a háború előtt Németországban a zsírral való ellátás érdekében a nehezebb súlyú, zsírra hízalt sertéseket részesítették előnyben, addig a háborús gazdálkodás a fokozott húsmennyiség előállítását úgy éri el, hogy a több húst szolgáltató könnyebb sertések árát a zsírra hízalt sertések árához képest emelték. Utalnak ezzel kapcsolatban arra, hogy míg 100 kg gabonával 100 kg-ig történő sertés-hízalás esetén 7 kg zsír és 25.2 kg húst lehet előállítani, addig 150 kg-os és nehezebb sertéseknél ugyanannyi gabonával átlagosan csak 6 kg zsír és 17.6 kg hús termelődik.

Állattársabályozás a lengyel főkörmányzósság területén. Az árdragítás és egyéb visszaélések elkerülése érdekében a lengyel főkörmányzósság területén a hatóságok az állattaraktat megállapították, bár egyelőre csak néhány fontos állattenyésztési központnak a paritásában. Ezek az árak 100 kg élősúlyra a következők: I. osztályú ökör 100 zloty (1 zloty = 0.5 RM = kb. 68 fillér), bika 85, tehén 85, üsző 95, borjú 105 zloty. A III. osztályú ökör 70, bika 57, tehén 55, üsző 65, borjú 75 zloty, sertés 150 kg élősúlyon felül 168, 100-149.5 kg élősúly között 140 és végül 100 kg-on aluli sertés 98 zloty. Az I. osztályú hízott ürű ára 100, egyéb 70 zloty. Az eladás helyének távolsága szerint 6-15%-ig terjedő áreszként engedélyeznek. Minden vásárlást elismervénnyel kell igazolni, amelynek az eredeti példányát a gazda vagy hízaló kapja, a másolatát pedig az állatvásár vezetője. Az állatkereskedők, akiknek külön engedéllyel kell rendelkezniük, messzemelő hatáskörrel vannak felruházva abban a vonatkozásban, hogy a bevásárlást, valamint az állatok szállítástát zökkenésmentesen lebonyolíthatassák. Az állatállomány csorbátlan fennmaradásának biztosítása érdekében 80 kg-nál kisebb súlyú sertéseket, felnevelésre alkalmas üszőborjúkat, valamint vemhes tehéneket a kereskedők nem vásárolhatnak meg. Túlhízalás megállapítása esetén a szarvasmarhák árából 10%-ig, a sertések árából 5%-ig terjedő levonást eszközölhetnek.

Munkásállomány. Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda nyilvántartása szerint az alábbi mezőgazdasági munkások és gazdasági eselédnek keresnek munkalehetőséget: Kerekgyártó Lajos Cserépfalu (Borsod m.), Rákóczi-utca 451. sz., mezőgazdasági summás munkára, lehetőleg hat hónapra alkalmazást keres, 25-30 társával; Balog István uradalmi eseléd Nyíregyháza, Dankóbokor 1., 11 gyermeke van; Szimler Pál bognármester Dunakeszi, Attila-u. 15., 32 éves, róm. kat.; ifj. Cs. Vincze Ferenc Kunmadaras, Horthy Miklós-út (Szombati Sándor elmen), kulcsárnak és kertőnek ajánlkozik; Patkó István Szentkatolán (Képespuszta), uradalomban kanász, juhász, vagy csordás minőségben állást keres, 53 éves; Lehocz László Drávaeszei (Baranya m.), tanyára munkásnak ajánlkozik, 28 éves; Bránát István Pécs, Virág-u. 8. sz., uradalomban kovács vagy bognár állást vállal, nős, 31 éves; Hamvas István Üszög (Baranya m.), fejszónak vagy kocsinak ajánlkozik, 32 éves, nős, 6 gyermeke; Kecskés Mátyas Almáspuszta, u. p. Sámód (Baranya m.), bárhová gazdaságha kocsinak ajánlkozik, 36 éves, nős, 4 gyermeke; Litz Ferenc Szava (Baranya m.), uradalomba bognár állást keres; Bosnyák Mihály Szalánta, kocsinak ajánlkozik, 42 éves; Veller József Pécs, Lány-u. 25., tehénésznek ajánlkozik; Szegedi János Pécs, Hadapród-u. 2., kocsinak ajánlkozik; Karsa József Pécs, Mihály-u. 29., gazdasági eselédnek ajánlkozik; Meiszner Ernő Pécs, Szigeti országút 199. sz., kertésznek jelentkezik; Szabo Péter Pécs, Kiskőrös-u. 19. sz., vadőri, erdőkerülő állást vállal, 34 éves, nős.

Hús éves találkozó. Az 1920. évben a Kassai Gazdasági Akadémiát végzett hallgatókat felkérlik, hogy a tenyészállat-vásár ideje alatt megtartandó 20 éves találkozó megrendezése céljából címüket közöljék Kovács Albert járási m. kir. gazdasági felügyelővel (Miskolc, Vármegyeháza).

A 39. február 10. folyamat tanári kar m. kir. közvizsgabizottság közgazdasági kamara és előkelőség-tanfolyam önképző szék keretében el. A más ványok, az dosan összetette meg-

Méhész m. kir. méhészeti mán Egye szinti tant kezdődik, kezhetnek tett helyisé ványért 5-

(E rovatban)

Állam eredet HA SÖKÉ és TAR VE megr

Kihelyeztünk magtermelés 5106

Azok az az őszi veté nehéz kérdé döntenie, hó pótolja. Ily bírnak azok Magyar Ma borsó- és egy zott beváltás egyébként Votomagkivá állapítást. É vak szerződ felvilágosítást, pest, VIII.

SERT OLTÓ

A 39. számú m. kir. téli gazdasági tanfolyam záróvizsgálója február 10-én délután volt Nyíregyháza városában. A tanfolyamot a nagykállói m. kir. mezőgazdasági szakiskola tanári kara tartotta. A záróvizsgán vitéz Székely Győző dr. m. kir. középiskolai gazdasági tanintézet igazgatója, miniszteri vizsgálóbiztos elnököt képviselve volt a vizsgán a járás közigazgatása, a gazdasági felügyelőség, a mezőgazdasági kamara és megjelent a község és a környék valamennyi előkelősége. A tanfolyam 41 hallgatója vizsgázott le és tett tanbizonyítványt arról a lekiismeretes munkáról, amit a tanfolyamon végeztek. Az elméleti vizsga után a tanfolyam önképző gazdakörének záró díszgyűlése következett, amelynek keretében gazdasági előadások és szavazatok hangzottak el. A műsort énekszámok tették változatosabbá. A bizonyítványok, ezüstkalászkok és jutalmak kiosztása után a gondosan összeállított kézimunka- és terménykiállítását tekintette meg a záróvizsga közönsége.

Méhészeti tanfolyam. Ignác Sándor és Koppán József dr. m. kir. méhészeti felügyelők vetítettképekkel kísért 18 napos méhészeti tanfolyamot rendeznek a Pázmány Péter Tudomány Egyetem (Múzeum-körút 4. sz.) állattani intézete földszinti tantermében. A tanfolyam naponta este 7 órakor kezdődik. A tanfolyamra 14 éven felüli nők és férfiak jelentkezhetnek és pedig március 11-én este 7 órakor a fent említett helyiségben. A tanfolyam költségei fejében és a bizonyítványért 5 pengőt kell fizetni.

NYILTTÉR.

(E rovatban foglalkást nem vállal felelősséget a szerkesztő)

Államilag elismert eredeti nemesített

HATVANI

SÖRÁRPA-, KÉKMÁK- és tavaszi TARBÚZAVETŐMAG

megrendelhető:

Hatvani Cukorgyár Rt. beruradalmának növénynemesítő üzeménél, **HATVAN (Nagytelek)**

Kihelyezünk **borsót és főzelékmagvakat** magtermelésre, szerződéses alapon, elsősorban gazdaságokba.

5106 **VAN WAVEREN & DE BRES N. V.** magyarországi kirendeltége, Budapest, 56. sz.

Azok az előreláthatólag jelethetők károk, amelyeket az őszi vetésben az ideiglenes téli időjárás okozott, nehéz kérdés elé állítják a gazdákat, amikor a feleltetést kell dönteni, hogy a kipusztult vetést a tavaszon mivel pótolja. Ily körülmények között kétszeres jelentőséggel bírnak azok a termelési szerződések, amelyeket a Magyar Magtenyésztési R.-T. (Monori Mag) kínál borsó- és egyéb magvak termelésére, előre meghatározott beváltási árak mellett. A borsószervezés feltételei egyébként a hivatalos vetőmaggyűjlesztés, a Magyar Vetőmagkivitel R.-T. által egységesen nyertek megállapítását. Érdeklődőknek úgy borsó, mint egyéb magvak szerződéses termelése ügyében készséggel nyújt felvilágosítást a Magyar Magtenyésztési R.-T., Budapest, VIII., Rákóczi-út 7.

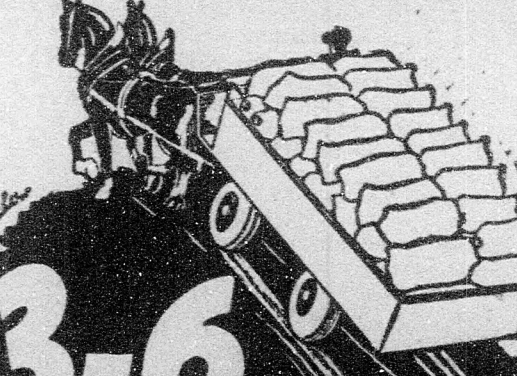
SERTÉS HIMLŐELLENES OLTÓANYAG

Termelő és forgalomba hozza **DR. PÉCSI GÁBOR ÉS ISTVÁN** oltóanyagtermelő Intézete **BUDAPEST, IX., LÓNYAI-ÚJ 12.** Telefonszáma: 185-5/3

Ingatlan keresek

5127 esztől részemre, Budapest 30 km-es körzetében. Tekintetbe jöhet: 1. 50 hold körüli mezőgazdasági, vagy gyümölcsösök alkalmas objektum. 2. Mezőgazdasági ipari üzemek berendezhető kisebb földterület, épülettel. 3. Villás objektum, megfelelő gazdasági tevékenységre alkalmas területtel. 4. Jól telepített kisebb gyümölcsös, lakóházzal és megfelelő gazdasági épületekkel. 5. Villalagatlan Budán.

Zárt ajánlatokat „50.000 készpénz” jellegre Rieckner J. birtokirodájába, Budapest, IV., Városház-utca 10.

3-6
tonna terhet
rossz úton is szállíthat
1-2 lóval

Légengörgő Lovashajó

Gyártja: ORENSTEIN ÉS KOPPEL
MAGYAR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., VILMOSCÁS-ZSÁK-ÚT 31

TŐZSDE ÉS KERESKEDELEM.

A gabonapiac helyzete.

Az áruházi kenyérgabonapiac e héten áruházi hiányában ismét szünetelt a búzaforgalom. Március közepe felé haladunk, a szántóföldeket azonban még mindig hatalmas hótakaró borítja, úgyhogy érthető a gazdák részéről a megfelelő tartózkodás az aránylag csekély gabonaföltségei felajánlása tekintetében. A szikványbúza értékesítési ára 21-25, a minőség-kenyérmag 21-50 pengő és ha megvizsgáljuk mit kell fizetnie a termelőnek olyan fontos szükségleteikért, mint például a takarmánylisztért, amelynek ára megközelíti a 18 pengőt, de így is alig kapható, úgy a legteljesebb tárgyilagossággal megállapíthatjuk, hogy ha az időjárás továbbra is kedvezőtlenül alakul, a gazdák helyzete nem nevezhető túlzottan rózsásnak.

A fővárosi nagymalmok búzakészlete éppen úgy, mint a fontosabb gőcpontokon lévő őrlőüzemek gabonaráktáráiban tároló nyersanyag, egyre apad. Míg a vidéki hetipiácokon csak részben tudják a malmok fedezni szükségleteiket, ismételtlen azzal a kérelemmel fordultak a földművelésügyi minisztériumhoz, hogy részükre az állami gabonakészletekből bizonyos mennyiséget boeásan rendelkezésre. Ilyen irányú kérelmek már be érkeztek illetékes helyre, ahonnan érdemleges elintézés végett — ipari üzemekről lévén szó — az iparügyi minisztérium hozza meg a végleges döntést a megfelelő előzetes vizsgálat után. Sokhelyütt még mindig az utak járhatatlansága és a szállítási korlátozások akadályozzák a gabonaművek kinalatának némi élénkítését és az a néhány búzafétel, ami az utóbbi időben piacra került, a Felsőtisz vidékéről származott. Az elmúlt napokban sem a Dunántúlról, sem a Kisalföldről a legcsekélyebb mennyiségű gabonakínálat sem jelentkezett. Hasonló a helyzet minőségbúzában is.

A nemzetközi gabonapiacra jól tartott volt az irányzat. Kína, Irak és Iran nélkül az egész világ idei búzatermését 4-8 milliárd bushelre becsüli az előző évi 4-5 milliárdos rekorderedménnyel szemben. Ebből a búzatermésből az 1939/40. évben 1.315 milliárd bushel feleleség áll rendelkezésre exportcélokra, amivel szemben az importállamok szükséglete ebben az időszakban 600 millió bushelre becsülhető. A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet számítása szerint tehát ez év július végéig 700 millió bushel kivevő átmeneti készlet állhat esetleg rendelkezésre. Chicago-ban a májusi búza 104, a júliusi 102 cent. A májusi és júliusi kukorica 57 cent, a májusi és júliusi rozs bushelként 68 cent volt. A winnipeg-i gabonahatárpiácra a májusi és júliusi búzát 90 centtel kötötték. Newyorkban az őszi keménybúzákat 127 centtel jegyezték. Buenos-Ayresben ugyancsak jól tartott volt az irányzat és a későbbi határpiácra magasabb árak voltak érvényben. A határpiác búza márciusra 7-30, áprilusra 7-40 és májusra 7-60 pezo.

A rozsiacra változatlanul tart az üzletelenség. Készáru kínálat hiányában a tőzsdei hivatalos jegyzék, amely március havára 16-75 pengő, csak névleges, miután a termelői kínálat teljesen hiányzik. Úgy látszik egyébként, hogy a tavalyi 9 millió métermázsát meghaladó termékfőlölegnek jelentékeny része már értékesítésre került, meri az ország két leg-

fontosabb rozstermő vidékén a Nyírségben és Pestmegyében hónapok óta semmi kínálat nincs. Talán a Dunántúlon és a Kisalföldön hoznak néha-napján piacra egy-egy 25—50 mázsás rozstételt, de ezért nem az árellenőrzés országos kormánybiztossága által megállapított értékesítési árat kéri az árutulajdonosok, hanem inkább csereüzletet kötnek és a rozsert korpát, takarmánylisztet, vagy kukoricát hajlandók — tőzsdei kifejezéssel élve — „kompenzálni”.

Az árpapiácra áruházi hiányában ugyancsak mérsékelt volt a forgalom. Néhány tétel sörminőségű árut ajánlottak fel eladásra, amelyekért a gyarak és malataüzemek a legmagasabb: 22-85 pengős egységárat térítették. Középmínőségű sörárpából nem volt forgalom. A takarmányára helyzete változatlanul azonos a rozszal. Hónapok óta szünetel a legcsekélyebb áruházi is és a 18-55 pengős legmagasabb egységár csak névleges.

A kukoricapiácra a forgalom élénkült. A budapesti takarmányüzem ellátásában a kukorica változatlanul a legjelentősebb tényező, miután zabból, takarmányárpából és korpából a készletek megközelítően sem fedezik a szükségletet. De megelégnünk a kereslet az ipari híztlak részéről is, úgyhogy egyes üzletnapokon a kukorica árutőzsdei forgalma meghaladta a 100 vagonkományt is, ami a mai általános mérsékelt forgalom mellett igen számottevő. Érdekes, hogy míg a közelmúltban a Kisalföldről jelentkezett aránylag sok áru, addig e héten inkább a Felsőtisz vidékéről kötöttek tételeket, elsősorban Hajdú, Szabolcs, Szatmár vármegyékéből. A vevők a kukorica minőségével úgyis mindenütt meg vannak elégedve, némely esetben talán csak a vitzartalom tekintetében van kifogás. A tisztai áru áru 21-50 pengő — azonos a minőségbúzával, — egyéb állomásokról 21-30-cal kötöttek tételeket. Májusra közel 2 pengővel fizetnek többet a ma érvényben lévő áruházi árnál.

A zabpiac üzletelen. Csekély kínálat mellett a forgalom inkább a vidéki állomásokon bonyolódik le, elsősorban a Dunántúlon. Budapestre egyébként csak a duna-tiszaközi körzetből és a fővároshoz közelebbi dunántúli állomásokról jönne zab, ha megfelelő kínálat lenne. Elsőrendű minőségű vetőzabból még vannak fölös készletek. Ezeknek ára tudvalevően nincs hivatalosan megállapítva, de a kereslet ebből a minőségből előreláthatóan csak a legközelebbi hetekben indul meg.

Az ábraktakarmánypiácra továbbra is kedvezőtlen a helyzet. A huzamosabb idő óta tartó repászat- és olajpogácsa-hiány mellett újabb malomipari termékekkel is lényegesen megcsappant a kínálat. Az új lisztkiörlési rendelet százalékaránya miatt aránylag kevés korpá áll az őrlőüzemek rendelkezésére, úgyhogy a termelési kapacitás a vevők részéről mindenütt többszörösen túl van jegyezve. Rendszerre vált igen sok malomnál, hogy csak olyan feltétellel vállalják el a korpamegrendeléseket, ha a szükséges mennyiség többszöröse kenyérmagban az őrlőüzem rendelkezésére boesátják. Belföldi olajpogácsából teljesen hiányzik a kínálat, a közelmúltban Jugoszláviából importált mákpogácsa némiképpen enyhített a helyzeten. Az utóbbi időben külföldi napraforgó-dara is került a piacra aránylag igen magas áron.

A szalastakarmánypiácra ugyancsak mérsékelt volt a felhozatal. Az árellenőrzés országos kormánybiztossága e héten szabályozta az értékesítési árakat és ezzel megszűnt az a különleges állapot, hogy Budapest területén — a Haller-piacra és a Józsefvárosi pályaudvaron — kétféle szalastakarmányárak legyenek érvényben. A préselt széna ára 10-50, a lucerna 12-60, a zabosbukkony és gomboshere 11-60, a búzaszalma 4-40 és a rozszalma 4-60 pengő.

Állatpiaci szemle.

A budapesti sertésvásárra lényegesen kevesebb sertést hoztak fel az utóbbi időben, mint a korábbi hetekben. Ennek következtében a vásár irányzata megelégnők. A csőtörtőki vásáron az elsőrendű uradalmi zsírterésért 1-22—1-24 pengőt fizettek elősúlykg-kint, amireh hozzászámítandó még a darabonkinti 14 pengős térítés. A szedett sertés ára is kedvezőbben alakult, úgyhogy az elsőrendű szedett sertésekért 1-16—1-22 pengőt fizettek. Mint ahogy általában véve az élénkebb kereslet mellett előfordul, jelentésünk hetében is az egyes minőségek között már nem volt nagy árkülönbözet, mint korábban. A vidéki sertéskínálat is jelentősen megcsappant. Emiatt mind a vágott sertés, mind az élő sertés kivétel csak lassúbb ütemben folyik, vagyis a kivételre felkínált mennyiségek a szállítási lehetőséget nem fedezik. Ennek a következménye, hogy az igényleket az Országos Állatértékesítési Bizottság rövidebb idő alatti kiszállításra tudja beosztani. A hízott sertés készletek csökkenése maga után vonta a sovány sertés iránti nagyobb keresletet, ami ez utóbbi áralakulásában is kifejezésre jutott. Míg az őszi és téli hónapokban sovány sertést egyáltalán nem, vagy pedig csak nagyon alacsony áron lehetett értékesíteni, addig jelenleg a sovány sertés iránti keresletet a kínálat nem elégíti ki. A zsír- és húsertés értékesítési helyzet változatlan, vagyis minden mennyiség könnyen piacot talál.

A vágómarha-értékesítésnél is rendkívül kedvezően befolyásolja az áralakulást az erős ütemben megindult húskivétel, nem kevésbé az ugyancsak erős ütemben folyó élőmarhákivétel is. A hízott marha állomány azonban jelenleg növekedőben van, ami a szokásos tavaszi, tehát idényszerű állomány-növekedésnek tudható be. Tekintettel azonban a nagyarányú kivételre, valószínű, hogy a felesleg zavartalanul piacra fog kerülni.

Az élőjuhokivétel Németország felé megindult és ezért ismételt felhívjuk az érdekeit gazdák figyelmét arra, hogy ha 3 évesnél fiatalabb teljes gyapjúban lévő vágójuhaik vannak, azokat jelentse be a Külkereskedelmi Hivatalnál.

A Külkereskedelmi Hivatal piaci helyzetjelentése.

1940 március 6.

Baromfi. A vidéki baromfiacokra a felhozatal kissé emelkedett. A piaci készleteket továbbra is élénk érdeklődés mellett a minimális árak felett vásárolják. Az érvényben lévő minimális exportárak elősúlyban kg-kint a következők: csirke 1-35, tyúk 1-02, liba 1—, kacsa 1-12, pulyka 1-15, gyöngyös 1-31 pengő. A minimális árak élő baromfi vonatkozásban, exportörök és megbízottak csak élő baromfi vásárolhatnak és vehetnek át. Fontosabb vidéki piacaink elősúlyban kg-kint a következő árak alakultak ki: Szegeden: csirke 1-45, tyúk 1-20. Hódmezővásárhelyen: csirke 1-50, tyúk 1-20, liba 1-55—1-60. Kiskunhalason: csirke 1-50, tyúk 1-20 pengő.

Tojás. A vidéki piacokon az időjárás enyhülésével és a közlekedési viszonyok javulásával a friss tojás felhozatai emelkedett, ami az árak csökkenésében nyilvánult meg. Fontosabb piacaink a következő irányú árak alakultak ki: Szentesen 1-35, Kisteleken 1-45, Szegeden 1-33, Kaposváron 1-40 pengő kg-kint.

Libamáj. További intézkedés a belföldi piacon a következő libamájárak fizetendők (piacon átveve): válogatott extra (600 g-on felül) 9-20, extra (500-600 g közötti) 8-70, I. rendű (450-500 g közötti) 8-20, II. rendű (300-450 g közötti) 6-20, III. rendű (300 g alatti) 3-10 pengő kg-kint.

Toll. A tollfelhozatal az idénynek megfelelően csökken. Németországi kiszállításaink ventatottak. Az átvételi árak mindenütt az irányáraknál magasabbak. Irányárak: Iaa Rupf 7-70, Ia Rupf 5-50, Iia Rupf 3-80-4-40, IIIa Rupf 2-50-2-60, hizott toll 3-85-4-40, Ia fozott toll 5-20-5-30, Iia fozott toll 2-90-3-30, Ia pehely 11-40-11-50, Iia pehely 8-50-8-60, fehér kacska 3-85-3-90, szürke kacska 2-10-2-20, tarka csirke -27-35 pengő kg-kint.

Termény- és takarmányfélék.

Gabonaművek. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos árjegyzése.) 1940. március 7. I. Készárú. Az árak budapesti paritásban, 100 kg-kint, készpénzben, aranypengő értékben, azonnal szállítandó árura vonatkoznak. Buza 77 kg-os 20-25, 78 kg-os 20-75, 79 kg-os 21-05, 80 kg-os 21-25. Rozs, pesti vidéki 16-30-16-55, más származású 16-50-16-75. Sörárpa 20-60-20-85, elsőrendű 21-60-21-85, kiváló 22-60-22-85. Takarmányárpa, elsőrendű (65-66 kg-os) 18-30-18-55, középminőségű 17-80-18-05. Zab, középminőségű 20-60-20-85. Kukorica, tisztított állomásokról 21-35-21-50, egyéb állomásokról 21-25-21-35. A készárúpiacra kötött tényleges ügyletek. Sörárpa: 150 q minta szerint, budapesti paritásban 22-60. Kukorica: 300 q budapesti paritásában 21-30; 150 q budapesti paritásában (hajdumegyeyi) 21-45; 150 q, 300 q, 300 q budapesti paritásában, májusra 23-10; 600 q budapesti paritásában, májusra (fejérmegeyeyi) 23-30.

Lisztárpa. (A Budapesti Lisztárpa Gyártó Bizottság árjegyzése.) 1940. március 2. Az árak aranypengőben, 100 kg-kint, a szokásos malmi feltételekkel, helyt Budapest, legalább 60 zsákra értendő. Búzaliszt: búzadarab 38-74-39-74, Ögg, Ög, Öf 37-74-38-74, egységes búzakenyérliszt 32-36-33-36, rozsliszt: fehér rozsliszt 28-15-29-90, rozskenyérliszt 22-15-23-90.

Budapesti abraktakarmányárpa. (A Magyar Mezőgazdák Szövetsége gabonaszaktályaának jelentése.) 1940. március 8. Árak métermázsánként, kicsinyben, Budapesten: árparokpa 13-25, borsóhéj 18-25, búzakarpa 13-50-13-80, napraforgópogácsa 14-40, lenmagpogácsa 16-40, tökmagpogácsa 16-40, kókuszpogácsa 14-50, szártott répaszelet 12-60, rozskarpa 14-40, búzatakarmányliszt 15-50-16-50, melisz 10-40, halliszt 45-40. **Balaton haliszt.** (A Balaton Halászati Rt. jelentése.) 1940. március 4. A balatoni halliszt Siófokon vagy Fonyódon métermázsánként 42-40 pengő.

Különféle termények és vetőmagvak. (A Budapesti Áru- és Értéktőzsde árjegyzése.) 1940. március 7. Az árak budapesti paritásában, a *gal jelölték a feladóállomás, 100 kg-kint, készpénzben, aranypengő értékben, azonnal szállítandó árura vonatkoznak. Kéles, fehér 36-39-39-40, vörös 34-50-35-50, egyéb 33-50-34-40, kék mák* 140-145-145-40, borsó, sterilizált*, Viktória 55-58-58, zöld (expressz) 46-50-50-40, lenese, sterilizált*, nagyszemű 36-47-47, középsemű 27-33-33, kisszemű 23-26-26, bab*, fehér szokvány, a) dunai 30-50-31-25, b) dunántúli 29-25-29-75, c) felsőmagyarországi 29-25-29-75, gömbölyű fűrj 33-35-35-40, hosszú fűrj 33-35-35-40, barna 31-35-35-40, tarka 26-50-28-40, lucerna, nyers, arankás* 245-265-265-40, ólomzárótló fehérbárcs, legalább 10 q, ab Budapest 305-315-315-40, lóheremag, nyers, arankás* 145-168-168-40, ólomzárótló, fehérbárcs, legalább 10 q, ab Budapest 205-215-215-40, bíborheremag* 80-86-86-40, muharmag* 44-46-46-40, búkköny*, tavaszi 41-44-44-40, szűzös 54-60-60-40, csillagfűrt, fehér, laposmagú* 21-22-22-40, finom búzakarpa, zsákos 14-10-14-35, 8-as búzaliszt, zsákos 16-30-17-05. A készárúpiacra kötött tényleges ügyletek. Lucernamag 10 q fehérbárcs, ab állomás 305-315-315-40; 4 q minta szerint, budapesti paritásában 260-40; 5 q minta szerint, ab állomás 245-40. Lóheremag: 50 q, 10 q, fehérbárcs, ab Budapest 207-40 + forgalmi adó; 15 q németromás, ab Budapest 205-40 + forgalmi adó; 25 q másodosztályú, minta szerint, ab Budapest 70-40 + forgalmi adó. Muharmag: 5 q minta szerint, ab állomás 45-40.

Magpác. (A Magyar Mezőgazdák Szövetsége magosztályaának jelentése.) 1940. március 8. A még mindig zord időjárás következtében a vetőmagok szokásos tavaszi forgalma nem alakult ki, a belföldi piac érdeklődése a rövid tenyészidőre és így utóvetési célokra alkalmas cikkekre fordult. A fagykarak mérvényes megállapítása csak a hótakaró eloldadása után lehetséges, erről a vélemények eltértek. Erre vezethető vissza, hogy a bíborheremag irányzata emelkedett és ugyancsak élenk érdeklődnek jól tartott árak mellett tavaszi búkköny, muhar és köles iránt. A hírefeladások közül a lóhere irányzata tartott, a lucernáé esendesebb, mindkét magfélésegből az export befizetettnek tekinthető és a belföldi szükségletre bőséges készlet maradt. Takarmányárparól egyes fajtákat keresnek. A hüvelyesek piacán vetési célokra főleg a Viktória-borsó élenk kereslet tárgyá, de az expresszborsó is elhelyezhető. A bab és lenese forgalom esekély. A mák irányzata szilárd maradt. Árak helyt vidéki vasútállomáson 100 kg-kint minőség szerint: lucernamag, nyers, arankás 245-265-265-40, lucernamag, fehérbárcs, budapesti paritásában 305-315-315-40, lóheremag, nyers, arankás 145-168-168-40, lóheremag, ólomzárótló, budapesti paritásában 205-215-215-40, bíborheremag 80-86-86-40, szűzös búkköny 54-60-60-40, tavaszi búkköny 41-44-44-40, köles, fehér, budapesti paritásában 36-39-39-40, köles, vörös, budapesti paritásában 34-50-35-50, csillagfűrt, fehér, laposmagú 21-22-22-40, borsó, Viktória, sterilizált 55-58-58-40, borsó, expressz, sterilizált 46-50-50-40, lenese, nagy, sterilizált 36-47-47-40, lenese, közép, sterilizált 27-33-33-40, lenese, kisszemű, sterilizált 23-26-26-40, dunai szokványbáb 30-50-31-25, gömbölyű fűrjbáb 33-35-35-40, aradalmi kekémák 140-145-145-40 pengő.

Budapesti takarmányvásár. (Budapesti székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) 1940. március 5. Árak métermázsánként pengőben, Rétiszén, Ia 11-12-12, Iia 8-50-10-80, IIIa 5-50-8-40, lucernaszéna 12-50-17-40, zabosbúkköny-

széna 9-40, rozszalma 5-20-6-40. A felhozott 61 kocsi takarmányból 45, a 4 kocsi számból 3 kocsival kelet el.

Budapesti préselttakarmányárak. (Budapesti székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) A jászvárosi pályaudvaron 1940. február 26-án és 29-én jegyzett nagykereskedelmi árak: Rétiszéna Ia 11-12, lucernaszéna 12-12-80, ióhereszéna 11-11-P-q-kint.

Állatok és állati termékek.

Budapesti vágómarhavásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) A március 7-én megtartott vágóállatvásárra felhajtott vágómarhák: Bika Ia 50, Iia 94, IIIa 12, ökör Ia 19, Iia 625, IIIa 44, tehén Ia 75, Iia 694, IIIa 135, bivaly IIIa 11, összesen 1764 darab. A vásár irányzata tartott volt. Eladatulul visszamaradt 162 darab. Március 1-7-ig, közvetlen a vágódídra 676 szarvasmarha érkezett -24-1-04 pengős kg-kint becsélti áron. Árjegyzés elősúlyban: Bika, magyar Iia -64, IIIa -44-50, tarka Ia -74, -80, Iia -60-73, IIIa -40-58, ökör magyar Iia -55-74, IIIa -45-52, tarka Ia -94-98-1-05, Iia -60-81, IIIa -44-58, tehén, magyar Iia -52-61, IIIa -40-46, tarka Ia -73-82-85-87, Iia -50-72, IIIa -40-49, bivaly, magyar 20-36-36-40, növendék -40-78, kiscsontulni való -12-39 P kg-kint.

Budapesti borjúvásár. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) 1940. március 5. Felhajtás 429 darab szopós borjú, eladatulul maradt 11 darab. A vásár irányzata élenk volt. Árjegyzés elősúlyban: Ia -84-88, kivételesen -93, Iia -70-83, IIIa -55-67 P.

Tenyészmarhák és jánosok. (A Magyar Mezőgazdák Állatértéktőzsde Rt. jelentése.) 1940. március 8. Ia belföldi jánosok és beállítani való tinó (tarka) 580-650 kg-os -70-75, Ia belföldi jánosok és beállítani való tinó (tarka) 500-580 kg-os -62-70, Ia belföldi jánosok és beállítani való tinó (fehér) -70-75, 1 1/2 éves üsző -60-65, 1 1/2 éves tinó -65-70, fiatal frissfejű tehén -80-95 P kg-kint.

Juhárak. (A Magyar Mezőgazdák Állatértéktőzsde Rt. jelentése.) 1940. március 8. Exportra páronként 80 kg feletti prima minőségű ürű gyapjával -65-70, exportra 80 kg feletti anyabírka -50-55, tenyész fésűs anyajuh -60-70 P kg-kint, darabonként 3 kg stýlevonással. Belföldi ürű, Ia -48-56, belföldi anya és II. o. ürű -36-46, belföldi bárány (19-12 kg-os) -40-56 P kg-kint.

Budapesti sertésvásár. (A Magyar Mezőgazdák Szövetsége sertésfélének jelentése.) 1940. március 7. A csütörtöki forgalmi nyitit és zárt vásárra a felhajtás 4899, ebből angol 1520 darab volt. Eladatulul visszamaradt 65. Tartott irányzat mellett a következő árakat jegyezték: prima urasági 1-23-1-24%, prima szedett 1-16-1-22, közép 1-06-1-14, könnyű jobb -86-1-04, öreg urasági 1-07-1-14, öreg szedett -85-1-05, angol sonkamalac Ia 1-08-1-19, Iia -95-1-04, hús 1-44-1-64, zsír 1-68-1-72, szalonna 1-67, hasított felsért 1-46-1-56 P kg-kint. A beállítani való sovány sertés 50-60 kg-os súlyban -90-1-10 P kg-kint. A pénteki vásárra a felhajtás kb. 199 darab volt.

Budapesti lovasár. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) A március 7-én tartott heti lovasáron a forgalom lánha volt. Felhajtatták 523, eladtak 242 darabot. Árak: Könyvebb kocsiló (hintós és jukker, stb.) 600-800, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 500-900-900-40, igás kocsiló (könnyű nyugati faj) 310-480-480-40, alárendelt minőségű lo 60-300-300-180-180 P darabonként. Fővárosi vágóra 45, vidéki vágóra 29 darabot vásároltak.

Vidéki állatvásárok. (Az OMGE Ártudósító osztályaának jelentése.) A múlt héten megtartott vásárok élenksege még mindig mélyen alatta maradt a szokásosnak. A kedvetlenítet és időjárás viszonyok következtében csak a közvetlen környékről volt esekélymért felhajtás és érdeklődés. Egyes vásárokat nem is tartottak meg. A legutóbbi vásárokról a következő tudósításokat kaptuk. (Az árak után zárójelben közöljük a felhajtott mennyiséget.) **Földvár (Csanád megye) február 23.** Választott malac 6-8 (100), könnyű igásló, 300-400 P darabonként (35). Az érdeklődés esekély volt. **Fertőszentmiklós (Sopron megye) február 26.** Igásüör 56 (60), tehén 50-60 (40), növendékmarha 40 f kg-kint (30), választott malac 8-10 (200), nehéz igásló 350-400 P darabonként (40). **Sásd (Baranya megye) február 27.** Ökör 60-67, tehén 50-80, növendékmarha 60-65, választott borjú 60 f kg-kint, könnyű igásló 250-400, nehéz igásló 400-800 P darabonként. A nehéz igásló kivételével a felhajtás gyenge volt. **Nyíregyháza (Szabolcs megye) március 4.** Tehén 100-350 (200), növendékmarha 70-250 (300), beállításra való sülő 35-55 (120), könnyű igásló 180-490, nehéz igásló 220-500 P darabonként (40). **Mezőfalva (Borsod megye) március 4.** Ökör 50-60, tehén 45-55 f kg-kint (60), választott malac 5-8 (110), könnyű igásló 200-350 P darabonként (40). Hőfűvés miatt az érdeklődés nagyon esekély volt.

Tej- és vajpaci szemle. Hazánkban március 2-ig terjedő héten a megelőző héthez viszonyítva 10%-kal, a múlt év azonos hetéhez viszonyítva 11%-kal szállítottak be több tejet az üzembekbe. Budapesten a tejforgalás ugyanezekhez az időszakokhoz viszonyítva 20, illetve 10%-kal emelkedett. A tejszállítás és tejfogyasztás arányszámaiban mutatkozó rendkívüli eltolódás a szállítási nehézségek miatt visszamaradt tejtételek önműlésevel magyarázható. Angolországban a tej és tejtermékek legmagasabb árait újból megállapították. Hollandiában a tejtermelés csökken és lényegesen kisebb a múlt événél. A vajpaci lánha, az exportvájár jegyzését leszállították. Franciaországban a készletek nagyok és a vajpaci lánha. Olaszországban a vajpaci szállár. A vajra 2%-os forgalmi adót vetettek ki. Argentínában a vajexportot 30-40 fillérel támogatják. (T. Z.)

Tej és tejtermékek. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban 1940. február 26-március 2-ig jegyzett árak aranypengőben. Teljes tej (kicsinyben) literje -32, lefelőzött tej (kicsinyben) literje -10-12, tejszín (kicsinyben) literje 2-20-2-40, tejfel literje 1-10-1-10, édes tejszínből készült teavaj (tömb) kg-ja 3-30-3-50, pasztörözött tejszínből készült teavaj (tömb) kg-ja 3-70-3-80, főzővaj kg-ja 3-10, tehintőró kg-ja -90, sovány tehintőró kg-ja -56-60, jahtűró kg-ja 1-60-1-90, trappistasajt kg-ja zsíros 2-40-2-40, sovány 1-30, emmentáli sajt kg-ja 2-80-3-20. A forgalom közepes, az árak ingadoznak.

Baromfi és tojás. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban

1940. február 26-március 2-ig jegyzett árak kg-kint, aranypengőben. **Élő baromfi:** Csirke rántami való 2-10-2-40, sütni való 1-80-2-20, tyúk 1-40-1-70, liba, hizott 1-80-2-20, pulyka 1-90-2-20. **Leölt baromfi:** Tyúk Ia 1-60-1-90, Iia 1-50-1-70, csirke rántami és sütnivaló Ia 2-20-2-80, Iia 1-60-2-20, ruca, hizott Ia 1-80-2-20, Iia 1-80, liba, hizott Ia 1-70-2-15, Iia 1-50-2-20, libamáj, kicsinyben nagy 5-10-10-40, kicsi 3-7-7-40, pulyka, hizott Ia 2-20-2-40, Iia 1-1-1-90. A forgalom közepes, az árak ingadoznak. **Tojás, ládaár:** eredeti 1-70-1-80, ládaár, kiolvasva 1-80-2-20. A tojásforgalom közepes, az árak esekentek.

Különfélék.

Zöldség és gyümölcs. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban 1940. február 26-március 2-ig jegyzett árak q-kint, aranypengőben. **Zöldség:** Sárgarépa Ia 24-30-30-40, Iia 24-24, petrezselyem Ia 70-90-90-40, Iia 50-75-75-40, zeller Ia 35-46-46-40, Iia 28-40-40, karalábé 20-40-40, vöröshagyma, makói 13-14-14-13, közönséges Ia 12-13-13-13, csemege kék 18-24-24-40, fokhagyma Ia 20-30-30-40, Iia 12-20-20-40, cékla Ia 20-30-30-40, Iia 14-20-20-40, fejeskáposzta Ia 40-46-46-40, Iia 35-42-42-40, kelkáposzta Ia 42-58-58-48-48, vöröskáposzta Ia 50-60-60-40, Iia 30-50-50-40, tormá, nemesített Ia 70-80-80-40, Iia 40-60-60-40, erős 25-30-30-40, burgonya, Gálhába 12-30-nyári róza 12-85, ősi róza 11-60, Ella 11-11-05, Krüger 9-80, Wohltmann 9-80, champignon gomba Ia 280-360-360-40, Iia 200-320-320-40, feketeretek Ia 20-34-34-40, sóska, melegágyi 350-450-450-40. A forgalom közepes, az árak ingadoznak. **Gyümölcs:** Alma, elsőrendű nemes fajta Ia 70-130-130-40, Iia 50-70-70-40, másodrendű nemes fajta Ia 55-75-75-40, Iia 40-55-55-40, közönséges, válogatott Ia 40-65-65-40, Iia 30-50-50-40, dió 100-110-110-40. A forgalom közepes, az árak ingadoznak.

Egyéb mezőgazdasági termények és termékek. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban 1940. február 26-március 2-ig jegyzett nagybeni árak aranypengőben. **Paprika,** csemege édesnemes 4-20, édesnemes 3-80, félédes gulyás 3-20-3-30, róza 2-80, erős 1-50-1-60 P kg-kint. **Méz,** pergett 160-P métermázsánként.

Budapesti vadpác. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) A vásárcsarnokokban 1940. február 26-március 2-ig jegyzett kicsinybeni árak kg-kint, aranypengőben. Szarvascomb 2-60-2-80, özomb 2-60-2-80, vaddisznóomb 2-40-2-40.

Budapesti halpác. (Budapest székesfőváros vásárgazdagságának jelentése.) A nagyvásártélepen és a vásárcsarnokokban 1940. február 26-március 2-ig jegyzett árak kg-kint, aranypengőben. Ponty, élő, nagyság szerint, nagyban 1-40-2-20, jegelt, nagyság szerint, nagyban 1-30-1-80, harsca, élő, nagyság szerint, kicsinyben 2-40-5-40, jegelt, nagyság szerint, kicsinyben 2-40-4-40.

Boripiac. (A Magyar Szőlőgazdák Országos Borértéktőzsde Szövetsége jelentése.) 1940. március 6. Az időjárás javulásával a kereslet megélenkült és a borárak tovább szűrlődtek. Az alföldi termelőhelyeken kistermelőknek Malligand-fokonként 2-6-2-8 fillért, uradalmi árúrt 2-8-3-3 fillért fizetnek.

Szesz. A szeszgyedáruságnál e héten az összes szeszféleségekben a forgalom változatlan volt és az árak nem változtak. **Gyümölcspálinka.** A gyümölcspálinkapiacon élenkelt volt a kereslet és mind a törkölypálinkában és seprőpálinkában, mind a borpárlatban több nagyból és kisebb tétel került forgalomba. A törkölypálinkát 3-80-3-85, a seprőpálinkát 3-80-3-85, a szilvórium 4-10-4-20, a barackpálinka, minőség szerint 5-30-6-40, az eperpálinka 4-20-4-40, a borpárlat, magasjoki 5-30-5-40, alacsonyjoki 5-10-5-20, avinálásra 3-40-3-45 pengőig terjedő áron kelt el 10,000 literfokonként, III. táblázat szerint + 3% forgalmi adó.

Országos állatvásárok. 1940. március 11-től 17-ig. Nem egyszer megtörténik, hogy valamelyik vásárt különféle okok miatt nem tartják meg. Ajánlatos emnélfogva az illető község elöljáróságához fizetett válaszos kérdést intézni, hogy tartanak-e vásárt és hogy állatfelhajtás lesz-e? **Március 11-én:** Alsómihályi, Baté, Berzence, Bugyi, Cece, Csögle, Döbrököz, Dunaszekcső, Érsekújvár, Fűzesabony, Gyula, Heccegfalva, Jászó, Kéthely, Kőszeg, Kunszentmiklós, Magyarbóly, Magyar-szögyén, Nagyatád, Nagydorog, Nagya, Nagyhely, Nova, Sajószentpéter, Seregélyes, Somorja, Szabadhidvég, Szegvár, Técső, Tarcal, Tiszaroff, Veszprém, Zseliz. **Március 12-én:** Badacsonytomaj, Barkaszo, Csorna, Dunaszardahely, Egyházasokozár, Gönc, Huszt, Jászfényszaru, Kárad, Keeskmét, Kiskunfélegyháza, Kölesd, Körmenád, Nagybajom, Perkáta, Pusztamérges, Repecsentyörgy, Somogyfámsón, Sókút, Zalaegerszeg, Zalaszentgrót. **Március 13-án:** Csuz, Elek, Gyöngyöspata, Hetény, Kassa, Kéménd, Kölesd, Nagyszokoly, Szekesfehervár, Szobránc, Tura, Vajszló. **Voivó. Március 14-én:** Balatonendréd, Bodvaszjas, Devecser, Diósgyőr (sertés- és juhvásár), Görgeteg, Hajdúhadház, Hosszúhetény, Jánk, Nyírábrány, Rimaszombat, Somogyiád, Torna, Tornalja. **Március 15-én:** Hódmezővásárhely, Vasvár. **Március 16-án:** Attala, Győr (lovásár), Kiszombor, Szentjenes. **Március 17-én:** Alpár, Kisújszállás.

BELVÁROSI PENSIO

Teljes: cs. Mártíry E.-né, Budapest, IV., Veres Pálné-utca 16., telefont. Apponyi-terület. Telefon: 383-565. Központi hírdés, hőg-meleg folyóvíz. Dícsás konyha is. Úri társaság. 5101

Kertészüveg üvegtetőcserép

drótbetetes üveg, padlás és Istálló megvilágításához.

Ifj. Weiss Gyula

Budapest, V., Vadász-utca 29. szám. Telefon: 110-114* 2435 „Üvegház”

GÓZEKESZÁNTÁSHOZ:

SALGÓ-BRIKETT DOROGI-BRIKETT

Dorogi Baglyasaljai Salgótarján-Pálfalvai Mizserfai (csibaji) Kisterenyeyi Mátranovák-Bárnai

darabos-és kockaszén

Szívógázmotorokhoz: Mizserfai generátor-szén

SALGÓ-TARJANI KÖSZÉNBÁNYA R.-T.

V., Arany lános-utca 25. 5050 Telefon: *125-284, *110-858, 115-352.

Haszonbérbe adó

Budapesttől 40 km. nyire, főútvonal mellett fekvő 250 kat. hold

szántóból álló birtok, megfelelő gazdasági épületekkel 1940 október 1-től kezdve. Érd. klódnok: Dr. BODA JENŐ ügyvéd, Budapest, XIV., Szt. Demónkos-u. 15. ad közelebbi felvilágosítást.

5128

Nagyobb mennyiségű juhtejet fix kötésre, juhgomolyát napiáras kötésre minden mennyiségben vásárolunk.

Bihari Juhutató Üzem Budapest, IX., Túzóltó-utca 52. Telefon: 141-445

Az "Olajözön" (Carthamus tinctorius) olajosnövény

tavaszi termesztésre előjegyzést elfogadunk. Kitenyészett bőven termő tavaszi fajtaváltozatok előnyös termesztési feltételeit az érdeklődőkkel keszsggel közöljük. Nem talajszaroló! Korán beéri! Termésbőzama nagy! Művelése egyszerű és költségmentes. Termelési utasítást és szerződés-blankettát küld: "OLAJÖZÖN" Anya- és Elszaporító Telepeinek Központja Budapest, IV., Váci-u. 56/58. Tel.: 181-458

A M. Kir. Növénynevelési Intézet ellenőrzésével nemesített, vörös Mammoth takarmányrépamag, továbbá tavaszi búkköny, korai mahdorfi Viktória-borsó, lucernamag, kendermag

5.09 Kapható, míg a készlet tart. Illós Imre Pusztakajmádi gazdaságában, Fácánkert, Tolna megye

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Üzemi és Számtartási Osztálya Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: 181-040

Az üzemi és számtartási osztály a mai gazdasági helyzetre való tekintettel fokozottabb tevékenységet kíván a gazdaságközönség érdekében kifejtetni és a hozzáfutóknak üzemi, számtartási és egyéb vonatkozású kérdésekben is meghívható szaktanácsot s útbaigazítást ad. A három évtizede fennálló számtartási osztály jelentős eredményekre hivatkozhatik, nemcsak a számtartás elterjesztése, fejlesztése, egyöntetűvé tétele céljából végzett munkájával, hanem különösen azért, hogy a nagyobb gyakorlatot és tudást igénylő számadási lezárásokat végzi, zár számadásokat (mérlegeket) készít, amellyel a tényleges jövedelem alapján való igazságos adóztatást és a gazdára minden esetben sérelmes becsülés alapján való megadóztatás elkerülését éri el. Azokban a gazdaságokban, amelyek eddig rendszeres számadást nem vezettek, a számtartási osztály vállalja számadás feltekintését, az évközi számadás vezetésének irányítását, a felülvizsgálatot, a felülvizsgált és általa irányított számadásokból a zár számadás elkészítését és hitelesített alakban való kiadását, a társulajdonosok közötti és a hatóságokhoz (árvaszek, stb.) benyújtandó, valamint minden más számadás és elszámolás készítését, felülvizsgálatát, részesei arányok pártatlan kimutatását, leltározások végzését, értékelését, adóügyi és egyéb könyvvizsgálatoknál szakértő és ellenszakértő kiküldését, a gazdaság állandó felügyeletét és ellenőrzését. Üzemi kérdésekben felvilágosításokkal szolgál, üzempertveket készít, becsléseket végez, szakértőként eljár a bírósági és magánfelek felkérésére, akár peres ügyekben, akár bérlet-átadás, átvétel, örökösödési osztály elkészítésénél, vagy bármily gazdasági üzemi természetű ügyben. Birtok-, bérlet-átadásnál, átvételnél elvállalja az élő- és holtfelszerelés fel-letárolását, becslését. Vasúti fuvarlevelek és gyógytári vények díjszámításának a felülvizsgálását, a túlfizetés visszafizetésének kieszközölését. Ingatlanforrágalmi osztályunk kizárólagos megbízás alapján vállalja birtokok eladását, bérbeadását, mérnöki fel-merését és parcellázását. Biztosítási ügyletek legelőnyösebb lebonyolítását. Megkeresésre minden üzemi és számtartási kérdésben részletes felvilágosítást és kimerítő szakvéleményt ad.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Üzemi és Számtartási Osztálya.

ÜJONSÁGI A dínyete mesztés ké. könyve írta: vitéz SZABÓ ISTVÁN m. kir. kertészeti tanintézetű rk. tanár Ára: P 1-50 Megrendelhető, az összeg előzetes beküldése mellett a PATRIA könyvkereskedésben Budapest, IX., Üllői-út 25.

A GAZDASÁGI KÖNYVELÉSHEZ szükséges összes könyvek és nyomtatványok a PATRIA-NYOMDA RT. nyomtatványosztályában szerezhetők be Budapest, IX., Üllői-út 25 Árjegyzéket és mintákat ingyen küldünk! TELEFON: 186-325

Hirdessen Launkban

Magtermelés!

Külföldi magtermelő világcégek termelési szerződéseinek közvetítése hüvelyesek, konyhakerti- és virágmagokra magas átvételi árak mellett. Felkérésre részletes árjegyzéket küldök! A termelés eredményességének biztosítására részletes termelési útmutatásokat és a helyszíneni szaktanácsokat adunk.

Kellner Ilka magtermelő üzeme Budapest, VIII., Eszterházy-u. 19.

Telefonszámok: 143-199, 131-031. Levélcím: Budapest 4. Postafiók 168

167,122/1940. szám. VIII. 2. ügyosztály.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

A Magyar Királyi Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium (Budapest, V., Balthory-utca 12., III. 20. VIII. 2. g.-o.) 1940. évi március hó 29-én déli 12 órakor zárt ajánlatú nyilvános versenytárgyaláson haszonbérbe adja 1940. évi október hó 1-től kezdődő 12 gazdasági évre az alább felsorolt közalapítványi birtokokat: 1. Baranya vármegye Mágócs községének határában fekvő 187 kat. holdas Györgyipuszta. 2. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye Érd községének határában fekvő mintegy 59 kat. holdas ingatlan. Biztosítékul katasztrális holdankint (2) kettő pengő fizetendő be az általános feltételek mellé csatolt (10,827. sz. Nemzeti Hitelintézet R.-T. uradalmi letétszámlára Budapest) csekklapon, az összeg rendeltetésének feltüntetése mellett. A feladóvevény az ajánlat mellé csatolandó. A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti szerződési feltételek közül a mágócsi birtokra vonatkozóak a lengyeli kir. közalapítványi erdőhivatalnál, mindkettőre vonatkozóak pedig a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium VIII. 2. ügyosztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők és 5 pengő ellenében megvehetők. Úgyanott a részletes felvilágosítások is megadhatók. Kishaszonbérletők ajánlatát csakis abban az esetben vétetnek figyelembe, ha az ajánlattevők akár az Országos Földhitelintézet, akár az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekében álló földhaszonbérlet szövetkezetbe tömörülnek. Az ajánlatot már a versenytárgyalásra a fentiek szerint megalakult szövetkezeteknek kell tennie. Budapest, 1940. évi február hó.

5112 M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium.

BÚTORKIÁLLÍTÁS

Olcsó propaganda bútoreladás a Mezőgazdasági Kiállítás és Vásáron

a látogató és kiállító közönség kívánságára és kényelmére ez évben is saját kiállítási pavilonunkban bemutatjuk legújabb, elsőrendű háló-, ebédlő-, kombinált berendezéseinket, szenzációs patenti kétfekvőhelyes guruló kanapét, guruló fotelágyat stb. kárpitosbútorokat

Asztalosok és Kárpitosok Termelő és Értékesítő Szövetkezet

Budapest, IX., Üllői-út 15, VIII., Baross-utca 9, VI., Podmaniczky-utca 14.

Kérjük címekre ügyelni!

Előnyös propagandaárak és kedvező feltételek. Vidéki szállításokról szövetkezetünk szakoskerüen gondoskodik. Rendkívüli alkalom tavaszi bútorszükségletének hszszerzésére. A kiállítás tartalma alatt városi eladási telepeinken is kiállítási propagandaárakon árusítunk.

Csépléshez, gőszántáshoz, kazántüzeléshez, házfűtéshez

Tatai szén és brikett

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT Budapest, V., Zoltán-u. 2.

FOLYAM. kg-kint, arany- 10-230, sütni- zott 180-2-... Ia 1'60-1'90, Ia 2-2'80, Ia 1-80, liba, máj, kicsinyben zított Ia 2-... trak ingadoznak. olvasva 1-80-... entek. os vásártárgy-gató-... arc-szernokokban q-kint, arany-... Ia 10-... 50-75, 20-40, Ia 12-13, 20-30, Ia 14-20, ..., kélkáposzta oszta Ia 50-... Ia 70-80, ..., Gúlbaba 12-30, 11-05, Krüger 250-360, 34-... sóska, ... az árak fajtá Ia 70-... fajtá Ia 50-... tott Ia 40-... A forgalom... (Budapest A nagyvásár-... -március 2-ig... aprika, esemege... 3-29-3-30, ... getett 160-... P... os vásártárgy-gató-... rbruár 26-nár-... aranypengőben, ... vaddisznócomb... vásártárgy-gató-... arc-szernokokban kg kint, arany-... ban 1-49-2'-... 0, harsa, élő, ... regeli, nagyság... os Borítékostt... z 3.0járás juvu-... tovább szilár-... knék Malligand-... 2-8-3 fillért... összes szeszfele-... nem változtak... on élénkebb volt... eprópálinkában, ... bb létel került... a seprópálinka... kpálinka, minő-... 40. a borpárlat, ... 20. avinálásra ... 0 literfokonkint, ... 17-ig. Nem egy-... különféle okok... az illető község... lézni, hogy tar-... Március 11-én: ... sőgle, Dobróköz, ... la, Heregfalva, ... yarboly, Magyar-... Nagylyos, Nova, ... hídveg, Szegvár, ... Március 12-én: ... zerdahely, Egy-... rád, Keckemét, ... bajom, Perkáta, ... samson, Sóska, ... : Csuz, Elek, ... öled, Nagyszó-... Vajszló, Volóc, ... Deveser, Diós-... hadház, Hosszú-... omogyád, Torna, ... y, Vasvár Már-... bor, Szentlénes.

NSIO Pálné-utca 10., Középüli Ház, 5101 veg erép világitáshoz. yula a 29. szám. veg ház

Az összes gyártmányú fűkaszáló- és aratógépekhez
eredeti
BUSATIS
ALKATRÉSZEK
LÁSZLÓ ES FIA
Budapest, V. Alkotmány u. 25.
Telefon: 1-144-31, 1-177-52

ÁLLAST KERESKÖ
KÜLÖNFÉLE

HATÁROKÖSI, 27 éves, nő, jó bizonyítvánnyal ápr. 1-re állást keres. Németh Károly, Kisbér, pályaudvar. 1036

ELHELYEZKEDŐK pusztázásnak elhanyagolt gazdaságba az összes munkafelügyelőt vezető vállalk. Papp József, Foltánfalva, Erzsébet-út. 224.

PARÁDÉS, ÖCSIS, 40 éves, nő, családostól jó bizonyítványokkal április 1-re állást keres. 24 évet töltött profi birtokon. Címe Veréb Imre, Kistörvény, báró Selymesy-uradalom. 972

MANGALICATENYÉSZTŐK
ORSZÁGOS EGYESÜLETÉ

Budapest, IX., Köztelék-utca 8. sz.) működnek, akik mangalicát sertés tenyésztésükkel vérfelújítással javítani vagy tenyészállományukat kicserélni akarják, vagy hízlalásra kiváló hízeltségű egyedet anyagok akarnak beszerezni, megkeresésre országosan törzskönyvezett tenyész- és haszonsertések vételét és eladását közvetíti. A mangalicatenyésztők (tagok) érdekeit minden vonalon képviseli és védelmezi.

KOMONDOROK

pedigregre kaphatók „Halásztelki” Komondortelepen. Abony, Pest megye. 586

ŐSKERESZTŰNY, nő, 56 éves, szerénygényű, magtáros állást keres azonnali belpéren. Hujmayer János, Budapest, VII., Nagydósa u. 26. 1026

MAGTAROS, majornagyi, tehenészgazdát állást keres ápr. 1-re. Gazdler Ferenc, Forna 12., u. p. Csákvár. 1025

KÖZÉPKORI, nagy gyakorlatú kulináris, állást keres. Megkeresés: „Hírlap” 1939. Jellinek a kiadóhoz kereték. 1023

ISPÁNI, kulinári, jobb gazdasági állást keres 30 évi gyakorlat-tal 51 éves, r. kat., nő, 17 éves fiával, szerénygényű, egy külső, mint a b. gazdaságban jártas. Sertésenyésztést, hízlalást, valamint a tehén-tenyésztést tökéletesen érti. Moravez István, Dunaodony, Doja, Fője m. 1021

URASAGHIVAS, hadnagyos, köcsörök sávjaihoz fixa vagy konvencióra. Cím: „Haralmei” Tiszadob, Szabolcs m. 1019

ISPÁNKAR, gazdasági, magtárossal, tejüzemmel fölöz-vezetőknek ajánlok fixa vagy konvencióra. Cím: „Haralmei” Tiszadob, Szabolcs m. 1019

ROGNÁRMESTER, kádár- és asztalosmunkát végez, 19 éves gyakorlati, 35 éves, ápr. 1-re állást keres uradalomban, Molnár Mihály, Sárvíztelep, Sümegi-Éle vendéglő. 1067

TEJESGAZDA, hosszabb gyakorlati, erős és magtári tehenőket is vállal, állást keres. Kálmán Lajos, Zádor, u. p. Galgajmársa. 1064

FŐIRHÁZI kulinári, gazdaságban nevelkedett, analízis hárs-vezetőnek ajánlok fixa vagy konvencióra. Cím: „Haralmei” Tiszadob, Szabolcs m. 1019

ELADÓ fedezőmés, ardeni-percheroni vérszedes, 4 éves, importált, erősebb, nagyon szép. Megtekinthető: Melyvölgyi gazdaság, Perkáta, vasútállomás Adony. Előzetes értesítés esetén állomáshoz köcsit küldök. 1055

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÓ 4 éves, dereg, vemhes, Schagya, szürke 8 éves, igen menős, herét. Grünhut birtokos, Nagykőrös. 1053

ELADÁS

FEHÉRHERÉ és fehérkoles vetőmés eladó. Adorján gazdaság, Somogyapáti, vasút Szilvén. 871

LŐNYÉRTÉK szabványos javítását, olók közörfelirését gyorsan, precízén Urányi Károly cégnél, Budapest, V., Bátor-utca 7. 6400

SZELKTŐR. Magyar Állami Gépgyár nagyteljesítményű szelektör, előrendő állapotban eladó. Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt: Csomay István, Pápa, Vörösmartyu u. 18. 767

FOGATOS repaklemelőgépek, burgonyakiszűrészők, majdnem újak, alkalmai áron kaphatók: Urányi Károly cégnél, Budapest, V., Bátor-utca 7. 6400

FEHÉR, Hardimuth, csempés, kintő, alig használt asztaltűzhely, teljes fűrészbabarendezésel eladó. Feldmann Miksa, Pásta. 1056

KÉLTETŐGÉP eladó, legmodernebb Smidt-rendszerű, 100 tonjára, Winkler Zsigmond urad. ellenőrnél, Sárosgárd, Hatvanpuszta. 878

GATTER horizontális, majdnem új, kintő konstrukciójú, 8 méteres rugókkal, jutányosan eladó. Urányi Károly cégnél, Budapest, V., Bátor-utca 7. 6400

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

TÖRÖTT GÉPRÉSZEK
szépek, kíméletli használat
alaktromos hegesztése

LAKOS ÉS SZÉKELY géprész-
BUDAPEST, XIII., BÉKE-TÉRSZ.
Uj berendezések gyártása és
hegesztésképzés

SILÓK, trágyatelepek, jászlak, kutas, stb. építését házi költség-
esen, olcsón vállalom. Költ-
ségvetést készítek. Díjtalanul
fűkészek hetszemeszt. Örsöfalu,
Komárom megye. 1014

VÍZKÁROK elhárítására, szá-
razság kivédésére: „Eszeszerűb-
váz”, hó-, senny- és talajtá-
pótló „A. A. A.”. A. A. A. 4. P.
szállítja a „Patria” R-T.
Budapest, Üllői-út 25. 1005

MEZŐGAZDASÁGI munkások-
kat 6 hónapra szállít, aratást,
csepést külön is vállal. Tiborcz-
Géza munkás-gazda, Rábai-
vár. 1033

GÁZOLAJDERMEZÉSSEL kap-
csolatos nehézségeknél traktor-
üzemekben forduljon Hidro-
dázhoz, Budapest, 112., Bor-
nissza-utca 12. 941

MUNKÁT, aratást is vállalok
bármennyi zala munkással.
Csuka József munkás-gazda,
Sójtör. 1058

MEREY ERNŐ

BUDAPEST
IX., Erkel-utca 20. sz.
TELEFON: 198-524.

34 éves gyakorlat alapján
vállalja gazdasági számadá-
sok felállítását, irányítá-
sát, felülvizsgálatát, zá-
rszámadás (mővelet) készit-
ését, minden üzemi és számtal-
nász munkát végzését.

ELADÁS

FEHÉRHERÉ és fehérkoles vetőmés eladó. Adorján gazdaság, Somogyapáti, vasút Szilvén. 871

LŐNYÉRTÉK szabványos javítását, olók közörfelirését gyorsan, precízén Urányi Károly cégnél, Budapest, V., Bátor-utca 7. 6400

SZELKTŐR. Magyar Állami Gépgyár nagyteljesítményű szelektör, előrendő állapotban eladó. Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt: Csomay István, Pápa, Vörösmartyu u. 18. 767

FOGATOS repaklemelőgépek, burgonyakiszűrészők, majdnem újak, alkalmai áron kaphatók: Urányi Károly cégnél, Budapest, V., Bátor-utca 7. 6400

FEHÉR, Hardimuth, csempés, kintő, alig használt asztaltűzhely, teljes fűrészbabarendezésel eladó. Feldmann Miksa, Pásta. 1056

KÉLTETŐGÉP eladó, legmodernebb Smidt-rendszerű, 100 tonjára, Winkler Zsigmond urad. ellenőrnél, Sárosgárd, Hatvanpuszta. 878

GATTER horizontális, majdnem új, kintő konstrukciójú, 8 méteres rugókkal, jutányosan eladó. Urányi Károly cégnél, Budapest, V., Bátor-utca 7. 6400

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

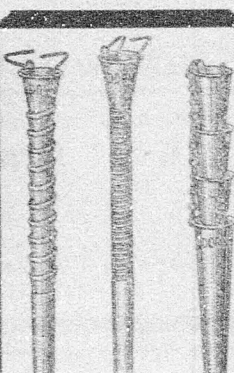
KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

„GREENO” darálókövek készletéről, bármely méretű darálókövek leggyorsabban. Globus Gépipar, Szombathely, vagy Mayer motorgyár. 883

KÉTÉVES fehér somkórómag kapható dr. Kistéleki Károly gazdaságában, Szekesfehérvár, Távirdu u. 22. 387

DORN
extra erős
Velogéptücsőretek

Szeveska - Répakések
Repázizó-Szártépfogak
Logerepázifogak
Boronárécsalapak

Rostalemezek
Szalma-Töröktrázó engely
fordítható acél Dobkösár
gyártja 40 éve

DORN Gépgyár
Békéscsaba
Legjobb gazdasági szállítója.

ELADÓ. Populus robusta (ro-
hamosan felhordó nyárfák), sima
és görbékcses drágványok. Ezen
nyárfák a legelőnyűbb hó-
mokon is jól díszlik, magára
új, építészeti alkalmas, to-
vábbá ugyanott legelőnyűbb
beszerzésű mindenféle dísz-
fa, díszeszeje, fenyők, fű-
szőlők és kökért növények,
évelő virágtevők, stb. Cono-
hádi gazdaság, Aca. 769

PLANET kőcsap, tárcsa-
boronák és ezek alkatrészei
igen jó minőségben, jutá-
nyon áron Urányi Károly cégnél,
Budapest, V., Bátor-
utca 7.

ELADÓ 54 collos MÁV do-
bolgós, 5750. sv. prima csépi-
2300—P. egy 50 collos, jó
Schulzevorth csépi-1000—
P. Hofherr-ekére szerelhető
5-féld, csekélyszántó betét
200—P. Kovács István, Fegy-
vernek II. vasútállomás mel-
lett osztott földek. 1048

Ásványi

szártépo
használatlan, kapható

KEMÉNY MANÓ
műszaki kereskedő
Budapest, Akadémia-u. 21.
6013

TRAKTOROK, 36 HP prima
Cornick, 4-8 vad, Bacher
Kombinált két tárcsaboroná-
val, 27 HP John Deere, 36 HP
Gém, Gömzögépjű 8-10 HP
MÁV. 1923. évi, modern
kompond 14 légkörös gözloko-
móbilok 6-8-10 HP nagy-
sághán Gépék, 64 MÁV 54-
E. M. G. Diesel 42 HP stabil
modern nyolcjelű motor ju-
tányosan eladók. Hütter Vilmos,
Győr, Szent István-út 35. 985

HÍDMERLEG.

marhamerleg új és használt
raktáron, úgyszintén
javítás, bízalástól olcsón
vállalom. Fataki és Farkas
mérlegüzem, Budapest,
Hársfa-utca 3. sz. 2480

ELADÓ keresztény birtok.
Ogyalla-Perbete közterben,
országúttól egy-, vasútállomás-
tól kilenc kilométerre, 200
eszlet 250 magyar hold, meg-
felelő majossal, középütkött
prima búzatermő, fűszáraz-
tölt, különbs fűvelésű fogva-
járó, kád-, szárazság- és talaj-
vízmentes, átvethető azonnal
vagy októberben házikre-
lésbe vagy bérlettel. Választ
„68” sz. alatt kiadóhatal
továbbit. 986

KÖCSIK

mindenfajta, kocsik,
kocsik, gumikerekek,
kocsikpák, löszeszkók,
jegeszkókban. Javítások,
cserek legújában.
BEEBEN KÖCSIKÁRTÓ-
NÁI, Budapest, VII.,
Péterfy Sándor-ut. 7. 2562

Kálisók

Kalmár Ernő-nél
Budapest,
V., Honvéd-utca 38. sz.

HASZNÁLT GAZDASÁGI
GÉPEK ÉS OLCSÓ ALKAT-
RÉSZEK specialis beszer-
zési forrásra. Barna László
okl. gépészmérnök, Buda-
pest, V., Bátor-utca 9. 6825

VETŐMAGTISZTÍTÓGÉP „Pet-
kus” Röber-gyártmány, hasz-
nált, nagy teljesítményű, jó
karban eladó. Fűkaszógépek,
használtak, jó karban lévőek,
már a készlet tart. Eladó:
László és fia, Budapest, V.,
Alkotmány-u. 25. 1028

Kalapács-malom
eredeti „Atom” Held-
gyártmányú, jó állapotban,
jig használt állapotban
kapható:

KEMÉNY MANÓ
műszaki kereskedő
BUDAPEST,
V., AKADÉMIA-UTCA 21. SZ.
6013

ELADÓ 1-36 levelű traktor-
tárcsa Cornick, 1. elevátor
Hofherr, 2. fűkaszáló, 2. kéve-
kötő, 1. marokrakó aratógép,
stb., Barnaháti gazdaságban.
Vasútállomás Tab vagy Nagy-
konyi. Telefon: Tese 8-0-12,
Felsőöreg 18. 892

CASALI HORZSOLÓ rak-
tárról kapható. Barna
László okl. gépészmérnök,
Budapest, Bátor-utca 9.
2401

</

Ha könnyűszerrel sok vizet akar, vásárolja a Mezőgazdák zuhatag-kútját

Rozsdamentes kivitelben is kapható.

Régebben vásárolt zuhatag-kutakhoz alkatrészeket szállítunk.

Árjegyzéket és alkatrészárjegyzéket küld:

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29.

Izig-végig magyar és a leg-elterjedtebb vadászlappal

Magyar Vadászujság

a vadászat, vadtenyésztés, vadászati jog, fegyver- és löszertechika, vadászbtenyésztés nélkülözhetetlen szakújságja.

Megjelenik minden hó 5-én, 15-én, 25-én.

A havi 3 szám negyedévi előfizetési díja 3— pe gó.
Havi 1 önálló szám évi előfizetése 4— pengő.

Kérjen mutatványszámot, díjtalanul küld a kiadóhivatal, Bpest, VIII., Baross-u. 34.

Raktáron taroló alkalmi árú új és használt

traktoreszközök

EBERHARDT-TRAKTOREK: 3-vasú Cestor 5-vasú betéttel, 3-vasú Polux, 4-vasú Pax (csak 45 HP traktorhoz), két drb 10-vasú Rapid tartóházzal négy drb 5-vasú Rapid tartóházzal, 3-vasú amerikai mélyszántóke.

TÁRCSÁSROVÁN 30, 32, 33 levelűk.

Gazdasági gépek:

2079 Ásványi szűrőgép, Casull tengermorzsoló, fekvő tengermorzsoló, lántalpa traktor, 3-ágú földművelő rasbengerek, burgonyakiszantó, Lanz órtás-ecetkavó, 12-soros „U N-vezet” vetőgépek, almalajtóművek, daráló, stb., stb.

BARNA LÁSZLÓ okl. gépészmérnök
Budapest, V., Báthory-utca 9. Telefon: 125-925

Székelyföldi esetek. Erdélyi gazdasági emlékek.

Újdonság!

Elbeszélések.

írta: enesel Dorner Béla, m. kir. geod. főigazgató.

Ara 2'50 P.

Megrendelhető a "Pátria"-könyvkereskedésben Budapest, IX., Üllői-út 25.

Az összeg előzetes beutalása mellett portómentes szállítás, utánvét 90 fillérrel drágább.

Törzskönyvezett anyától származó

5 drb 2 éves

magyar bika eladó

Jó csontozatú, tenyészképes

PUSZTABUCSAI URADALOM
Bucsatelep, Békés megye.

5108

Minden gazda a „KÖZTELEK GAZDASÁGI KÖNYVTÁRÁ”-t olvassa

Az OMGE Ingatlanforgalmi Osztályának hirdetései
Budapest, IX., Köztelek-utca 8. szám. Telefon: 181-040

Eladó:

Pesttől délre 60 holdas, úrlakkal. Pesttől északra, Duna mellett, 56 holdas, 8 azobás kastélyal. Pest megyében: 63 holdas, szőlő, gyümölcsös, malom. Nógrádban: 400 holdas, fele erdő. Nógrádban: festői vidéken 500 holdas, enyeletes kastélyal.

Esztergom mellett 65 holdas. Gyöngyös mellett 60 holdas, szőlővel, gyümölcsösssel. Veszprémben: 476 holdas, szénbányajogjal. Felső-Tisza mentén 136 holdas.

Bérbeadó:

Gömörben: 300 hold szeszgyára birtok. Budapest közelében 200 holdas bérlet átadó. Abaujban: 1000 holdas szeszgyárral. Jászágban: 420 holdas, részben öntözhető. Komárom közelében 225 n. holdas.

Eladó birtokokat keresünk:

Pestkönyeki főútronal mellett 50-100 holdas, 5-6 szobás házzal. Pesttől 100 km körzetben 50 holdas és 200 holdas. Pesttől 80 km körzetben 80-100 holdas. Gyöngyös közelében szőlőt vagy gyümölcsöt, 30 ezer lefizetéssel.

Kunszentmiklós vagy Mórchida közelében 30 ezer lefizetéssel. Budapest-Baja közt, Duna mellett, 80 ezer pengő értékben. Nagyobb város közelében 3-400 holdas.

Bérleteket keresünk:

Győr, Komárom, Székesfehérvár közelében 5-800 holdas. Székesfehérvár—Egying közt 4-700 holdas. Szolnok, Békés, Csanádban 5-700 holdas. Felső-Dunántúlon 4-500 holdig. Dunántúli, Pesthez közel 6-700 holdas. Szabolcsban 2-300 holdat. 1000-1300 holdas, jó minőségű, 20 ezer pengőjéti jól kamatoztatható csendes társ Pest közeli bérletben.

Olaj-növényeink természetése

írta: Gyárfás József

Ara 1'60 pengő.

Kapható a "Pátria" könyvkereskedésben Budapest, IX., Üllői-út 25.

Könyvszükségletét

szerezze be a 45 éve fennálló

PÁTRIA könyvkereskedésétől.

Budapest, IX., Üllői-út 25

Árjegyzéket az érdeklődőknek ingyen küldünk.

Meghívó 5126

az „Albert” mezőgazdasági és házigatlan részvénytársaságnak 1940. évi március hó 21-én délután 4 órakor Budapesten, V., Arany János-utca 1. sz., 1. emelet 9. ajtó alatti helyiségében tartandó

VIII. évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1939. üzletéről.
2. A zárszámadás megvizsgálása, a mérleg megállapítása és határozathozatal a veszteség felett.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság és felügyelőbizottság javadalmazásának kérdésében való határozathozatal.
5. A felügyelőbizottság megválasztása.

A közgyűlésen szavazati jogukat gyakorolni kívánó részvényesek az alapszabályok 7. §-a értelmében tartoznak részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt a részvénytársaság irodájában, Budapesten, V., Arany János-utca 1. sz., 1. emelet, 9. ajtó alatt letétbe helyezni.

Budapest, 1940. évi március hó 7-én.

Az igazgatóság.

MÉRLEGSZÁMLA 1939 DECEMBER 31-ÉN.

Vagyon: Készpénz 20,778-03 P, ház 207,271-54 P, földbirtok 132,189-87 P, 1938. évről veszteségáthozat 8267-97 P, le 1939. évi tiszta nyereség 1397-36 P, marad 1939. évi veszteség 6870-61 P. Összesen: 367,110-05 P.

Teher: Részvénytöke 250,000— P, hitelezők 111,500— P, átmeneti tételek 5610-05 P. Összesen: 367,110-05 P.

NYERESÉG-VEZTESÉGSZÁMLA 1939 DECEMBER 31-ÉN.

Veszteség: 1938. évről veszteségáthozat 8267-97 P, adók 6204-67 P, kamatok 4460— P, ház értékesítkenése 4230-03, különféle üzleti költségek 7980-73 P. Összesen: 31,143-40 P.

Nyereség: Házbérjövdelem 14,566-48 P, földhaszonbérjövdelem 9706-31 P, 1938. évről veszteségáthozat 8267-97 P, le 1939. évi tiszta nyereség 1397-36 P, marad 1939. évi veszteség 6870-61 P. Összesen: 31,143-40 P.

Budapest, 1939 december 31-én.

Az igazgatóság.
Megvizsgálta és helyesnek találta
A felügyelőbizottság.

RÁBA

TRAKTOR

ÜZEMBIZTOS GAZDASÁGOS HASZNOTHAJTÓ BÉRIHAZÁS!

11 MÁZSÁS ÖNSÚLYA

kiválóan alkalmassá teszi szántásra, kultivátorozásra, tárcsázásra és kombinált vetőgépek vontatására.

MAGYAR WAGGON ÉS GÉPGYÁR RT

KÖZPONTI IRODA ÉS MINTARAKTÁR: BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 12. TEL.: 125-210

«Pátria» Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság nyomása, Budapest, IX. kerület, Üllői-út 25. szám. (Köztelek) — 401104 — Felelős vezető: Magyar István

MAGYAR WAGGON ÉS GÉPGYÁR RT
Budapest
Kirendelt
Mátészalka
Május 1940